

ASPEKTI JURIDIK I TRAFIKIMIT ME QENJE NJERËZORE DHE PROSTITUCIONIT NË , KOSOVË 1999-2013

Muhamet LAMA

Universitetit Evropian të Tiranës
Shkollës Doktorale

Në, përmbushje të detyrimeve të programit të Doktoratës në , Juridik , me
profil Ndërkombëtar , për marrjen e gradës shkencore “Doktor”

Udhëheqës shkencor Prof. Dr. Riza SMAKA

Numri i fjalëve : 39 095

Tiranë , Janar 2021

DEKLARATA E AUTORËSISË

Ky Punim i imi : ASPEKTI JURIDIK I TRAFIKIMIT ME QENJE NJERZORE DHE PROSTITUCIONIT NË KOSOVË 1999-2011, paraqet punën time profesionale, dhe arritjen akademike më të lartë për mua, punimi plotësisht është vepër e imja, përveç pjesëve të cituara. Punimi si i tillë nuk është dorëzuar, plotësisht apo pjesë të tijë për ndonjë gradë pranë këtijë Universiteti apo ndonjë Universitet tjetër.

Punimi nuk përmban , sipas njohurisë sime , asnjë material të botuar ose shkruar nga një person tjetër , përveç siç deklarohet në , brendi të tekstit.

Tiranë,

Data:

Emri mbiemri dhenëshkrimi

MuhametLAMA

Tiranë

ABSTRAKTI

Një nga vlerat themelore për bashkëpunimin brenda Bashkimit Evropian konsiderohet e drejta e njeriut. Të drejtat e njeriut janë të përfshira në traktatet që mbështesin Bashkimin, dhe për t'u bërë anëtare e plotë e bashkëpunimit, të drejtat e njeriut duhet të respektohen dhe zbatohen në kontekste civile, politike, ekonomike, sociale dhe kulturore. Në mënyrë të ngjashme, të drejtat e grave dhe fëmijëve, si dhe të minoriteteve dhe personave të zhvendosur, promovohen dhe fokusohen

Problemi gjithnjë e më global i trafikimit të qenieve njerëzore duhet të shihet në perspektivën e politikës së zhvillimit. Ky është një shembull që ilustron nevojën për qëndrueshmëri midis fushave të ndryshme të politikave dhe masave ndërkufitare.

Ky studim ka në fokusin e vet aspektin juridik të TQNj¹ dhe prostitucion nga pikëpamja e akademike, ligjore, aspekteve dhe implikimeve evropiane dhe ndërkombëtare, duke përdorur metodat analitike, përshkruese, empirike.

Fjalët Kyçe : Prostitucioni, legalizimi, trafikimi, të drejtat e njeriut, legjitimitet, Kosovë, Juridike.

ABSTRACT

One of the fundamental values for cooperation within the European Union is considered human rights. Human rights are enshrined in the treaties underpinning the Union, and in order to become a full member of the cooperation, human rights must be respected and enforced in civil, political, economic, social and cultural contexts. Similarly, the rights of women and children, as well as minorities and displaced persons, are promoted and focused.

The increasingly global problem of trafficking in human beings must be seen in the development policy perspective. This is an example that illustrates the need for consistency between different policy areas and cross-border measures.

This study focuses on the legal aspect of LACI and prostitution from the point of view of academic, legal, European and international aspects and implications, using analytical, descriptive, empirical methods.

Kay words : The prostitution, human rights, trafficking, legitimacy, Kosovo, Juridical.

Kushtuar familjes sime

FALËNDERIME

*Fillimisht dua te falendroj familjen , miqt për mbështetjen e tyre të vazhdueshme.
Dua te falënderoj në veçanti udhëheqësin tim shkencor Prof.Dr.Riza Smaka. Profesori i
nderuar gjate gjithë procesit akademik dhe punimit te disertacionit me ka qëndruar afer
tere kohes dhe fale edhe angazhimit te perbashket kemi arrit te kemi ketepunim.*

Respekte per te gjithë qe me kane mbështetur!

Muhamet LAMA

Gjakovë ,2021

PËRMBAJTJA E LËNDËS

ABSTRAKTI	3
ABSTRACT	4
LISTA ETABELAVE	9
LISTAEFIGURAVE.....	10
LISTA E SHKURTIMEVE DHEE FJALORIT	11
KAPITULLI I:	
HYRJA	12
1.1. Hyrje	12
1.2. Qëllimi dhe objektivatepunimit.	14
1.3. Rëndësiaepunimit	15
1.4. Pyetjet kërkimore dhe hipotezaepunimit	17
1.4.1. Pyetjetkërkimore	17
1.4.2. Hipotezate punimit.	18
1.5. Kufizimete studimit	18
1.6. Përmbajtja dhe strukturimii punimit.	18
KAPITULLI II :	
VËSHTRIMITEORIK	20
2.1. Analizateorikembiaspektin,juridiktëtrafikimit,trafikimitmeqenienjerëzore dheprostitucionin	30
2.1.1 Ndryshimet midis prostitucionitdhetrafikimit	32
2.2. Trafikimi , njëvështrim historik	33
2.3. Prostitucioni një vështrim	60
2.4. Trafikimi dhe prostitucioni në , vend dhe rajon.....	67
2.5. Fillet e prostitucionit ndër shqiptar , Shqipëri-Kosovë.....	78
2.6. “Legalizimi”iprostitucionit	82
2.7. Turizmiseksual.....	86
2.8. Bashkëpunimi ndërkombëtar policor dhe luftimi i trafikimit me qenie njerëzore dhe prostitucionit.....	99
KAPITULLI III :	
TRAFIKIMISIPASLEGJISLACIONEVE	104
3.1. Rrugët dhe përhapja e Trafikimit dhe Prostitucionit	108
3.2. Lufta kundër Trafikimit dhe Prostitucionit	121
3.3. Luftimi i prostitucionit-Kosova	125
3.4. Kontaktime viktimat	127

	KAPITULLI IV :	
	METODOLOGJIAEHULUMTIMIT	137
4.1.	Pjesëmarrësit.....	137
4.2.	Instrumenti	138
4.3.	Procedura	139
4.4.	Rezultatet	139
	KAPITULLI V :	
	PËRFUNDIME.....	159
	LITERATURA	179
	SHTOJCAT	187

LISTA E TABELAVE

Tabela 1. Numri i personave të dyshuar vepra të tjera të lidhura metrafikim në , Kosovë gjatë periudhës 2001-2010.....	107
Tabela 2. Të intervistuarit kanë , qenë ,të moshës	138
Tabela 3. Veprimet operativo-hetimore.....	139
Tabela 4. Me poshtë shënuar në forme tabelore i keni aktivitetet e Drejtorisë për hetimin etrafikimit me qenie njerëzore për muajin Janar 2014.....	140
Tabela 5. Viktimat e trafikimit të identifikuar në , Kosovë 2001 – 2013 sipas origjinës	141
Tabela 6. Arrestimet sipas veprave penale 2001-2013	142
Tabela 7. Arrestimet sipas shperdorimit menarkotik 2001-2012.....	142
Tabela 8. Arrestimet sipas nacionalitetit per veprat penale te trafikimit me qenie njerzore 2004-2012	143
Tabela 9. Rastet dhe procedimet per veprat penale te trafikimit me qenie njerzore 2011-2012	144
Tabela 10. Konfiskimet per veprat penale 2011-2012.....	144
Tabela 11. Ku keni dëgjuar për termin prostitucion?.....	145
Tabela 12. A ka prostitucion në , Kosovë ?	146
Tabela 13. Ku zhvillohet prostitucioni në , Kosovë ?	146
Tabela 14. A duhet të legalizohet prostitucioni?	147
Tabela 15. Sipas jush shkak i ushtrimit të prostitucionit është?	147
Tabela 16. Sipas jush shkak i ushtrimit të prostitucionit është?	148
Tabela 17. Nëse dikush nga rrethi juaj ushtron prostitucion , judota.....	148
Tabela 18. Në , rrethin tuaj shoqëror a njihni ndokënd që ka pasur qasje në , prostitucion (ofrim apo shfrytëzim të shërbimit)?	149
Tabela 19. Prostitucioni është fenomen që biendeshme	149
Tabela 20. Penalizmi / dënimi për ushtrimin e prostitucionit duhet të bërë ndaj	150
Tabela 21. Penalizimet duhet të jenë,	150
Tabela 22. Për pengimin e zhvillimit të prostitucionit duhet të angazhohen	150
Tabela 23. A po bënë , shteti / shoqëria mjaft që të eliminohet fenomeni i prostitucionit?.....	151
Tabela 24. A jeni ndjerë , i/e rrezikuar për t'u trafikuar nga dikush.....	151
Tabela 25. A jeni ndjerë , i/e rrezikuar për t'u trafikuar nga dikush.....	152
Tabela 26. Nëse jeni informuar për reziqet e trafikimit, nga kushe keni marrë këtë informacion?	152
Tabela 27. Çfarë ju tremb më shumë për të ardhmen?	153
Tabela 28. Në, ç' masë trafikimi i grave dhe adoleshentëve është shqetësim për komunitetin tuaj?	154
Tabela 29. A njihni të paktën një person të trafikuar? (Anketa me qytetarë).....	154
Tabela 30. Nëse "PO" , trafikimi i tij/sajurealizua	155

Tabela 31. Referuar rasti konkret , ç'moshë kishte i(e) trafikuari(a) (<i>Anketa me qytetarë</i>) .	155
Tabela 32. Referuar këtij rasti konkret , ç'nivel arsimor kishte (<i>Anketa me qytetarë</i>).....	155
Tabela 33. Referuar këtij rasti konkret	156
Tabela 34. Referuar këtij rasti konkret , ky person jetonte në	156
Tabela 35. Vlerësoni me notë faktorët që ndikojnë , negativisht në , trafikim. Shënoni nga 1 deri në , 10 (<i>Anketa me qytetarë</i>)	156
Tabela36.Vlerësoni me notë për punën e institucioneve të më poshtme nga 1- 10	157

LISTA E FIGURAVE

Figura 1.Rruga Ballkanike ka së paku katër drejtime (P. Eglauer & J. Steiner , 2006 : 135) .:	112
Figura 2. Procedura që duhet ndjekur tek VKT të prezumuar të rritur/mitur	128
Figura 3. Procedura e dhënjes së shërbimeve e udhëhequr nga MPMS për integrimin e VKT në ,Kosovë	131
Figura4.Grumbullimi i të dhënave detale mbi lëvizjen e trafikantëve dhe viktimave të trafikut	132
Figura 5. Elementet e veprës penale që përbejnë , veprimin e inkriminuar ligjor	133
Figura 6. Raporti i ofertës dhe kërkesës si , garant për profit mbi të cilën bazohet veprimtaria e krimit të organizuar	134
Figura 7. Funksionimi i këtyre dy komponenteve në , drejtim të lëvizjes së akrepave të orës.....	135
Figura 8. Faza kryesore e implementimit të plotë të procedurës për penale	136

LISTA E SHKURTIMEVE DHE E FJALORIT

KDM – Kodi i drejtësisë për të Mitur

KLD-Këshilli i Lartë i Drejtësisë

KPK – Kodi i Penal i Kosovës

KPPK – Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës

KPPK – Kodi i Procedurës Penale i Kosovës

KPPPK – Kodi i Përkohshëm i Procedurës Penal i Kosovës

LDHF-Ligji kundër dhunës në , familje

LESKP – Ligji për Ekzekutimin e Sanksioneve Penale

LGJ – Ligji për Gjykatat

QNL- Qendra për Nisma Ligjore Qytetare

TQNj – Trafikim me Qenie Njerëzore

UM- Urdhri i Mbrojtjes

UMM- Urdhri i Menjëhershëm i Mbrojtjes

KAPITULLI I:

HYRJA

1.1. Hyrje

Trafikimi dhe shfrytëzimi i krahasueshëm konsiderohen si, një nga sfidat më të mëdha të të drejtave të njeriut sot në botë. Trafikimi i qenieve njerëzore është një krim i rëndë e dinjitetit njerëzor dhe integritetit të njeriut¹. Trafikimi i qenieve njerëzore ka të bëjë me shfrytëzimin dhe kontrollin e një personi tjetër dhe ndjeshmërinë , e saj. Sulmuesit kërkojnë , të shfrytëzojnë , viktimat e tyre seksuale dhe / ose ekonomike duke përfituar nga pozita pambrojtur e viktimës apo të varësisë dhe /ose kontrollin e tij në, mënyra të ndryshme :duke kufizuar lirinë e lëvizjes apo zgjedhje e viktimës , kërcënojnë , të ushtrojë presion , borxhit ose të ushtrojë dhunë ,psikologjike apo fizike . Shumica e trafikimit njerëzor besohet të jetë e lidhur me emigracionin ndërkombëtar , por trafikimi mund të ndodhë edhe brenda vendeve. Edhe pse në , rastin më të mirë , vetëm vlerësimet e papërvojë se sa viktima të trafikimit mund të gjenden është e qartë se problemi është shumë i lartë. Burimet qeveritare dhe organizatat vlerësojnë , globalisht të bien në mes gjysmë milion e katër milionë , viktima të trafikimit të qenieve njerëzore².

Në, planin e parë të veprimit të Kosovës kundërtra fikimit të qenieve njerëzore është vlerësuar se Kosova këto vite ishte një transit dhe vend i destinacionit për deri në,qindra viktima të trafikimit.

Përvoja ndërkombëtare tregon se viktima shfrytëzuar seksualisht të trafikimit janë ,

¹ Salihu I. , (2009) , E drejta penale , pjesa e posaçme , Prishtinë , f. 90

² Blakaj S. , Rrahmani Z. , (2007) Kosova Facts that Won't Keep Silent , ATV Media , Prishtinë , f. 160-161

shpesh të udhëtuar vullnetarisht nga autorë dhe fillimisht pëlqimin për prostitucion , por ka qenë , në , fund të fundit përdoret pas mbërritjes së tyre në , vendin e destinacionit.

Shfrytëzimi i viktimave mund të jetë të lidhura me punën: viktimat të punës mund të shfrytëzohen duke i vënë , ata në , një raport të borxhit , ose duke shfrytëzuar borxhin e viktimës, duke paguar paga të ulëta të viktimave, duke i lejuar ata të bëjnë , orë të gjata pa arsye pa kompensim të veçantë , neglizhimi drejtën e tyre për pushime ose t'i detyrojnë , ata të jetojnë , dhe jetojnë , në , kushte të këqija.

Trafikimi i qenieve njerëzore mund të përfshijë gjithashtu trafikimin e organeve dhe indeve njerëzore për përfitime ekonomike , martesat e detyruara , adoptimin dhe skllavërinë , e borxhit. Viktimat e trafikimit njerëzor janë , gra , fëmijë dhe burra. Në , bazë të analizës së paraqitur nga Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC)³ është 10 për qind e trafikimit të qenieve njerëzore në fëmijë në Europë. Megjithatë , kjo llogaritje është rritur nga viti në , vit , gjë që gjithashtu mund të jetë një tregues se fenomeni i i tillë është rritur.

Sektorët ku mund të ndodhin në , të qenieve njerëzore dhe shfrytëzimin përkatës i punës përbëhet nga të paktën ndërtesë, restorant, pastrim dhe industrisë kopsht, dhe manaferrat. Edhe në, varfërohem ,nuk mund të trafikimit dhe lypjes së detyruar, as trafikimi në, qëllimin e martesë sështë e pamundur në, Kosovë. Gratëqë vijnë, në Kosovë për qëllime martese shkon të paktën rrezikun për t'u bërë viktimat të trafikimit, sepse ato mund të jenë, të varur nga burri i saj dhe integrimin e tyre në , shoqërinë , Kosovare ka qenë , më pak i suksesshëm. Ndër të tjera , edhe çifte au , studentët e huaj dhe azilkërkuesve i përkasin grupit të riskut për trafikimin dhe shfrytëzimin përkatës. Trafikimi i brendshëm i qenieve njerëzore dhe viktimat në Kosovë është gjithashtu e mundur. Tregtia në , organe dhe indet njerëzore ende nuk është gjetur në , Kosovë.

³ Raport nga Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC)

Qëllimi primare i punimi rezulton në , nevojën e shtjellimit të aspekteve juridike , akademike , të grumbulluara përmes të dhënave sekondare; literatures dhe aspekteve legjislativ/normativ dhe të hyrave primare përmes intervistimit, duke marrë në kontest krahasimin me shtetet e rajonit dhe aktivitet për ndalim dhe preventivim.

1.2. Qëllimi dhe objektivat e punimit.

Qëllimi i këtij punimi është të studiojë qëndrimet dhe qasjet themelore duke interpretuar përmbajtjen dhe duke cituar pjesët e propozimeve, është ndërtuar një analizë ideologjike. Kapitulli i teorive përbëhet nga teoritë e Rousseau , Objektivizmi , Teoria Feministe Radikale dhe Teoria Feministe Seksuale. Një model me tipare të rëndësishme të këtyre teorive është ndërtuar dhe funksionon si , bazë për analizën. Rezultatet e përgjithshme sugjerojnë , se Qeveria e Lituanisë vazhdimisht përdor argumente në , pritje ndaj Teorisë Radikale Feministe dhe vlerave Rousseuan , me moralin katolik si , një veçori shtesë e rëndësishme në , argumentimin kundër prostitucionit.

Rëndësia e punimi qëndron në , ofrimin e koncepteve juridike , legjislationit , praktikave ndërkombetare në preventimin e trafikimit në Kosovë në , periudhën 12 vjeçare.

1.3. Rëndësia e punimit..

Ambicinet e këtij punimi qëndrojnë , në , nxjerrjen në , pah të ideve dhe qëndrimeve lidhur me pikëpamje të individit dhe shtetit së bashku me perspektivat feministë që mund të lexohen në , material , të përbërë në , këtë rast nga planet e veprimit në , lidhje me prostitucionin. Pas kësaj , po bëhen sqarime rreth ngjashmërive dhe / ose dallimeve mes këtyre vendeve. Duke studiuar ligjet e këtyre vendeve lidhur me prostitucionin , mund të zbulohen modelet , rregullsitë dhe marrëdhëniet e përsëritura. Kjo sugjeron që është marrë informata kuptimplotë për menaxhimin dhe argumentimin lidhur me çështjen e prostitucionit në , vendet epërzgjedhura.

Analiza e idesë do të analizohet në , bazë të pikave fillestare teorike që lidhen me esenë , dmth. Teoritë e Rousseau si , kontrata shoqërore dhe vullneti i përgjithshëm , ndryshe nga objektivizmi , si , dhe dy teoritë feministe të feminizmit radikal dhe feminizmit seksual pozitiv. Këto teori janë , zgjedhur sepse Objektivizmi posedon një bindje ekstreme individualiste , ndërsa mendimet e Rousseau janë , jashtëzakonisht kolektivist. Në , mënyrë të ngjashme , feminizmi radikal është kundërshtarë ekstrem i prostitucionit dhe faktorëve të saj drejtues , ndërsa feminizmi seksual pozitiv është relativisht pozitiv për prostitucionin si , aktivitet.

Elementet dominuese që përbëjnë , këto katër teori do të jenë , mjete analitike në , modelin e analizës që do të shpjegohet dhe përdoret sistematikisht për të analizuar tekstet (Beckman , Ludvig ,2007).

Rëndësia e punimit qëndron në , trajtimin e dukurisë së trafikimit me qenie njerëzore, i cili paraqitet si , një sfidë për vendin tonë , shqyrtimi aspekteve ligjore.

Përveç këtyre sfidave praktike , identifikimi i viktimave pengohet nga trafikimi i

qenieve njerëzore dhe që konsiderohet viktimë e tij. Kjo në , përgjithësi , konsiderohet të jetë arsyeja kryesore pse instrumentet e të drejtave të njeriut të miratuara më parë kundër dështuan apo nuk u realizuan në tërësi. Marrëveshja me përkufizim të përbashkët mund të konsiderohet si , rezultati më i rëndësishëm i Protokollit Shtesë të OKB-së mbi Trafikimin e Qenieve Njerëzore. Përkufizimi më vonë , është miratuar si , bazë për disa instrumente ligjore ndërkombëtare dhe rajonale kundër trafikimit. Sipas këtij përkufizimi , Shtetet Anëtare duhet të kriminalizojnë , trafikimin e qenieve njerëzore dhe ky ndalim penal shpesh përbën bazën për masa të tjera kombëtare kundër trafikimit, siç janë , aktivitetet e sistemit të ndihmës dhe zbatimi i legjislacionit të huaj.

1.4. Pyetjet kërkimore dhe hipoteza e punimit.

Problemi kryesor që paraqitet në kuadër të hartimit të këtij projekti shkencor, është pikërisht identifikimi faktorëve kryesorë të cilët kanë , ndikim thelbësor në , trafikimin me qenie njerëzore , luftimin dhe parandalimin e kësaj dukurie mjaft në , Republikën e Kosovës.

Paraqitja e këtij problemi në , mënyrën sa më të mirë , do të krijojë hapësirë dhe mundësi , që nëpërmes rekomandimeve sa më konstruktive dhe të mbështetura në , fakte shkencore , të ofrohen zgjidhje që do të mund të ndikojnë për zhvillimin e luftës dhe parandalimit të trafikimit me qenie njerëzore si , në , aspektin praktik ashtu edhe në atë juridik si , bosht temë.

1.4.1. Pyetjet kërkimore.

Pyetjet kërkimore të cilat nderlidhen edhe me hipotezën e punimit janë:

1. Trafikimi me qenie njerëzore në territorin e Republikës së Kosovës
territorin sa është i përhapur?
2. A ka raste të trafikimi me qenie njerëzore dhe krimi i organizuar për

brenda Kosovës?

3. Cilat janë pasojat e trafikimit me qenie njerëzore në shoqërinë kosovare?

3.1. Cilët jone faktorët që ndikojnë në trafikim me qenie njerëzore ? dhe

1.4.2. Cilat duhet të jenë masat preventive të kësaj dukurie?

1.4.3. *Hipotezat e punimit.*

Trafikimi me qenie njerëzore në Kosovë është kryesisht për qëllime prostitucioni dhe si fenomen i tillë është shumë shqetësues për qytetarët

1.5. Kufizimet e studimit

Mundësitë për realizim të suksesshëm të punimit tim qysh në , fillim ishin të konsiderueshme pasi , në , anën praktike kisha mbështetjen e pa rezerve të udhëheqësit shkencor. Pastaj trajtimi ishte në aspektin juridik , çka e bëri me të përshtatshme për analizim , kjo sepse është një fushë të cilën konsideroj se e njoh konsiderueshëm , dhe si , praktikë e zhvilluar në , Kosovën e pasluftës. Shumica e subjekteve të cilat i kam intervistuar janë , të dëshmuara si , të suksesshme , për to pjesëmarrja në , hulumtimin tim nuk ka paraqitur ndonjë pengesë , edhe për vet faktin se punimi im kishte temë aspektet juridike duke mos u thelluar plotësisht në , analizime të situatave trafikante dhe përvojave plotësisht personale. Kufizimi i detyrës paraqet një shqetësim dhe potencialisht një kufizim për hulumtimin , pastaj mundësia e neglizhimit nga subjektet e planifikuara të jenë, pjesë e hulumtimit dhe frika e shpalosjes së përvojave denigruese personale janë , ndër shqetësimet dhe kufizimet e unë , kam hasur qatë hulumtimit.

1.6. Përmbajtja dhe strukturimi i punimit.

Punimi i cili si , qëllim ka analizimin e aspekteve juridike të trafikimit me qenie njerëzore e kam ndarë në , kapitujt në , vijim :

Kapitulli I , Hyrja , në , të cilën janë , trajtuar aspektet initiale , shtysat drejt këtij hulumtimi , aspektet metodologjike , shtjellimi i qëllimeve të punimit , rëndësia e tij dhe kufizimet dhe mundësitë. Kështu i hapet mundësia për shtjellimin të vështrimit teorik , i cili shtjellim është realizuar në,

Kapitullin II të këtij hulumtimi,në, të cilin kapitull ndër tjera janë , shtjelluar edhe Analiza teorike mbi aspektin , juridik të trafikimit , trafikimit me qenie njerëzore dhe prostitucionin , duke u pasuar me analizimin teorik dhe juridiktë trafikimit , prostitucionit përmes vështrimit historik , fillesat e tyre në , Kosovë dhe Shqipëri.

Në , kapitullin III , Trafikimi sipas legjislacioneve , trajtohen Rrugët dhe përhapja e TrafikimitdheProstitucionit ,si,dheluftimiikëtyredukurivenë,vend.Temëtjetërme interes kam konsideruar së është kontakti meviktimat.

Në , kapitullin IV , metodologjia e hulumtimit , kam realizuar një hulumtim me respodent siç shtjellohet në , kapitullin respektiv , me qëllim të nxjerrjes së qëndrimeve popullore përkitazi me temën.

Pasi , kam bërë analizimin teorik dhe juridik , si , dhe hulumtimin e terrenit kam realizuar në, kapitullin V Përfundimet dhe Rekomandimet ,për një kontribut më të plotë të punimit , duke nxjerrë sugjerimet adekuate për kompetentët në , funksion të luftimit , parandalimit dhe avancimit të aspekteve juridike të trafikimit me qenienjerëzore.

KAPITULLI II :

VËSHTRIMI TEORIK

Në , vitin 2000 , kur Kombet e Bashkuara miratuan Protokollin Shtesë mbi Parandalimin , Luftën dhe Ndëshkimin e Trafikimit të Njerëzve , në , veçanti Gratë dhe Fëmijët (Protokolli Shtesë i OKB-së mbi Trafikimin e Qenieve Njerëzore)⁴ , nuk kishte asnjë përkufizim të përbashkët të të drejtave të njeriut të trafikimit të qenieve njerëzore⁵ neni 3.

Protokolli përkufizon⁶ "trafikimin" si , rekrutimi , transportimi , transferimi , strehimi ose pranimi i personave me kërcënime ose përdorimit të forcës apo formave të tjera.

Nëse ndonjë metodë e përmendur në, nenin 3.a është përdorur për të marrë pëlqimin e viktimës , ky pëlqim nuk ka rëndësi. Rekrutimi , transportimi , transferimi, strehimi ose pritja e fëmijëve për qëllime të shfrytëzuar është konsideruar gjithmonë, si, trafikimi, edhe pse metodat e nenit 3.a, nuk përdoren nga fëmijët është një person nën 18 vjeç.

Kompleksiteti i përkufizimit të trafikimit të qenieve njerëzore ka shkaktuar probleme në, aplikim dhe interpretim në, shumë vende. Pyetja që trafikimi i qenieve njerëzore është ende duke krijuar vështirësi , për autoritetet e zbatimit të ligjit dhe të tjerë të përfshirë në , trafikimin e qenieve njerëzore (Protokolli Shtesë i OKB-së mbi

⁴ Protokolli Shtesë i OKB-së mbi Trafikimin e Qenieve Njerëzore (neni 3)

⁵ Anneli Albi , EU enlargement and the Constitutions of Central and Eastern Europe , Cambridge University Press , 2005 , f. 9-14

⁶ E. Sahiti , *E drejta e procedurës penale* , Prishtinë , 2005 , fq.126.

Trafikimin e Qenieve Njerëzore (neni 3)⁷ përfshirë në , trafikimin e qenieve njerëzore. Në , nivel ndërkombëtar është raportuar se krimi i cili sipas definicionit përmbajnë , tipare të trafikimit janë, hetuar shpesh, ndiqet të dënohet si, vepër lidhur me trafikimin, të tilla si , kodoshllëk , shkeljeve të punës dhe kontrabandës , e cila në , Finlandë ka kriminalizuar lehtësimin e hyrjes së paligjshme.

Megjithë përkufizimin e gjerë të të drejtave të njeriut , Finlanda aktualisht sheh trafikimin e qenieve njerëzore si , një zonë , relativisht të ngushtë. Si , viktimat të dy prostitucion dhe punë , të lidhura me trafikimin e qenieve njerëzore është konsideruar vetëm viktimat mjaft e qartë , edhe pse trafikimin e qenieve njerëzore , sipas përkufizimit dhe dënimit dispozitat ligjore ndërkombëtare të kodit penal finlandez nuk duhet të përfshijë forcës fizike ose mashtruese në , lidhje me natyrën e punës. Aktgjykimi i fundit i njeriut në , Gjykatën Helsinkit e Apelit , megjithatë , tregoi një ndryshim në, interpretimin e drejtimin e përkufizimit juridik ndërkombëtar , por ende ai mund të vëreni se disa nga aktivitetet, sipas definicionit , konsiderohet si , trafikim.

Disa marrëveshje ndërkombëtare rekomandojnë , që një Raportues i pavarur mbi trafikimin e personave të emëruar, p.sh. Konventa e Këshillit Evropës për Veprime kundër Trafikimit me Qenieve Njerëzore të miratuara⁸ në , vitin 2005 dhe supozimi kryesor i të cilit është i përgatitur mirë. Edhe Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim

në , Evropë (OSBE) dhe Bashkimi Evropian rekomandon që shtetet krijojnë , një raportuesi ndërkombëtar i trafikimi na po mekanizëm të ngjashme për të mbledhur dhe analizuar informacionin mbi trafikimin dhe për të monitoruar punën kundër

⁷ Albi A., EU enlargement and the Constitutions of Central and Eastern Europe , Cambridge University Press , 2005 , f. 9-14

⁸ E. Sahiti , E drejta e procedurës penale , Prishtinë , 2005 , fq.126

trafikimit. përkatëse Raportuesit kombëtare autonome dhe të pavarura mbi trafikimin nuk janë , vetëmnë, Finlandë vetëmnë, Holandë, ku gazetari ka qenë, tashmë aktiv për dhjetë vjet.

Trafikimi nuk është i ri ose si , fenomen apo si , subjekt i të drejtës ndërkombëtare. Njëri është përpjekur dhe ende përpiqet të luftojë trafikimin njerëzor ndërkombëtarisht me marrëveshje dhe forma të ndryshme bashkëpunimi. Organizata Ndërkombëtare e Punës (ILO) , Bashkimi Evropian (BE) , Këshilli i Evropës (ER) dhe Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në , Evropë (OSBE) punojnë , kundër trafikimit të qenieve njerëzore. Kombet e Bashkuara i miratuar në , dhjetor të vitit 2000 , Konventa kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar ⁹ dhe të njëjtën kohë Protokolli për Parandalimin , Shtypjen dhe Ndëshkimin e Trafikimit të Personave , veçanërisht Grave dhe Fëmijëve (Kombet e Bashkuara - Protokolli i Trafikimit)¹⁰. Protokolli i Trafikimit të OKB-së, si, masa legislative të BE-së, shtetet obliguese për të kaluar ligje që e bëjnë, trafikimin e qenieve njerëzore vepër penale dhe të marrin masa të tjera për të luftuar dhe për të ndihmuar viktimat.

Supozimi kryesor i të cilit është i përgatitur mirë. Konventa ka për qëllim të forcojë mbrojtjen e të drejtave të njeriut të viktimave dhe të promovojë identifikimin e viktimave dhe referencën ndaj sistemit të ndihmës. Organizata për Siguri dhe Bashkëpunim në , Evropë (OSBE) ka qenë , gjithashtu aktive në , luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore.

Në , nivelin e të drejtës ndërkombëtare , puna në , trafikimin e qenieve njerëzore vjen nga një përpjekje për të shfuqizuar skllavërinë , dhe skllavërinë , të cilat përveç marrëveshjeve për të drejtat e njeriut janë , gjithashtu të ndaluara nga disa

⁹ Konventa kundër Krimit të Organizuar Ndërkombëtar

¹⁰ Claire Ovey , Robin White , European Convention on Human Rights (2006) , fq.159.

marrëveshje të veçanta. Në , Federatën e Kombeve , në , vitin 1926 u miratua një konventë ndërkombëtare mbi skllavërinë. Ajo është plotësuar me një Protokoll 1953 dhe me Konventën e Shtimit të Veçantë 1956. Finlanda i është bashkuar Konventës Ndërkombëtare mbi Skllavërinë, (Fort 27/27) dhe Protokollit të saj të Amendamentit (Paragrafi 8/54). Finlanda gjithashtu ka ratifikuar Konventën Shtesë për Shuarjen e Skllavërisë, Tregëtisë së Skllavëve dhe Institucioneve dhe Praktikave Krahasese të Skllavërisë (Parish 17/59). Këto marrëveshje detyrojnë , Finlandën për të luftuar tregtinë, e skllavëve dhe për ta imponuar me ndëshkim të rreptë. Konventa e Skllavës

,si , dhe Protokollit i Amendamentit, përcakton skllavërinë, dhe gjithashtu për të përfshirë praktikën e skllavërisë , siç është skllavëria e borxhit dhe trajtimi i grave dhe fëmijëve si , pronë.

Edhe para se të krijoheshin këto marrëveshje tregtare të skllavëve dhe skllavëve , shtetet në , fillim të shekullit kërkonin të luftonin të ashtuquajturat ' "Tregtia e skllavëve të bardhë" , ku kryesisht gratë dhe vajzat evropiane u rekrutuan dhe u transportuan në, koloni për prostitucion. Termi "tregti e bardhë skllavë" u përdor për të dalluar prostitucionin e grave dhe vajzave nga tregtia e skllavëve me popullatën e zezë në, Afrikë.

Ndonjëherë disa historianë, kanë, vënë, në, pikëpyetje nëse tregtia e skllavëve të bardhë në, realitet ishte kaq mizore dhe çnjerëzore siç është thënë, shpesh. Shumë gra dhe vajza u ndjenë, prostitucion kur u dhunuan edhe shumë herë ata tashmë ishin prostituta në , vendin e tyre. Pamje bashkëkohore e bënë të qartë , megjithatë, se kushtet e jetesës së prostitutave në, vendet e destinacionit ishin shpesh shumë të varfër dhe që kaloni dhe bordeleve pronarët e mori pjesën më të madhe të parave gratë fituara nëpërmjet prostitucionit dhe u zhyt ata në , një raport të borxhit. Me sa

duket , vajzat e moshuara u bënë , prostituta.

Deri në , atë kohë , shtetet hoqën disa marrëveshje ndërkombëtare ku ata u angazhuan për të parandaluar dhe luftuar tregtinë, e skllëvërve të bardhë. Finlanda ka aderuar në , Konventën e vitit 1921 mbi Parandalimin e Trafikimit të Grave ¹¹ dhe Fëmijëve (Par 3/27). Kjo përfshin te gjitha shtytjet në, Marrëveshjen e Parisit 1904 mbi kriminalizimin e tregtisë së skllëvërve të bardhë dhe Konventën e Parisit , 1910, mbi parandalimin e tregtisë së skllëvërve të bardhë. Finlanda po ashtu ka aderuar në, Marrëveshjen Ndërkombëtare Anti-Trafik të vitit 1933 (Fordrs 29/37) , e cila ndryshonte nga paraardhësi , i saj në , atë që u përpoq për të luftuar prostitucionin pavarësisht nga pëlqimi i viktimës.

Konventa mblodhi marrëveshjet e mëparshme kundër trafikimit njerëzor nga vitet 1904-1933 , ndërsa Lidhja e Kombeve hartimin e Konventës së vitit 1937 kundër trafikimit me qenie njerëzore janë , konsideruar. Konventa hyri në , fuqi në , vitin 1972 (i pari 33/1972). Dispozitat kryesore të Konventës në , nenin 1 dhe 2.

Konventa kërkon që partitë për të ndëshkuar ata që organizojnë, tërheq ose gënjejnë, dikënd, prostitucion për të kënaqur dëshirat e dikujt tjetër , edhe në , qoftë se kjo është bërë me pëlqimin e tij , ose që përdor prostitucionin e dikujt tjetër , edhe nëse kjo ndodh me pëlqimin e tij (neni 1). Palët gjithashtu angazhohen për të ndëshkuar personin që mban apo menaxhon ose me vetëdije financon një bordello apo të marrë pjesë në , financimin e këtij apo atij me vetëdije të punësojë ose me qira një shtëpi ose ndonjë vend tjetër apo ndonjë pjesë të saj për prostitucion nga persona të tjerë (neni 2). Neni 6 i Konventës ndalon më tej biznesin e rregulluar të bordellit.

Pas instrumenteve të ligjit popullor të miratuar në, shekullin 21, ngjarjet e viteve

¹¹ Konventa e vitit 1921 mbi Parandalimin e Trafikimit të Grave

1990 përfshijnë , rënien e Bashkimit Sovjetik , pavarësinë , e ish-shteteve sovjetike dhe konfliktet e armatosura të ish Jugosllavisë dhe refugjatët shoqëruar. Trafikimi i qenieve njerëzore është rritur në , Evropë gjatë viteve 1990 , gjë që ndër të tjera u ndikua nga pasiguria ekonomike dhe politike që i bënë njerëzit të lëviznin përtej kufijve dhe të kërkonin një jetë më të mirë dhe më të sigurt në , vende të tjera.

Në , mes të dekadës , bashkësia ndërkombëtare ishte e shqetësuar për rrjedhat në , rritje të migracionit dhe krimit të organizuar që u shfaqën në , sfond dhe filloi përgatitjen e instrumenteve të reja të së drejtës ndërkombëtare.

Për të përmbledhur studimet e Brës, klientët e seksit nuk janë një grup homogjen. Burrat ndryshojnë në moshë, si dhe gjendjen e tyre familjare dhe sa herë dhe sa shpesh blej seks. Kjo është vërtetuar edhe nga studiuesi i prostitucionit Sven Axel Månsson. Ai beson se prostitutat përshkruajnë klientët e tyre si "të gjitha llojet e burrave" (Månsson 1984).

Meshkujt që blejnë seksin janë të ndryshme në shumë aspekte dhe për këtë arsye nuk mund të kategorizohen si një lloj i veçantë i njeriut (Sandell et al. 1996).

Një faktor që ndryshon shumë me konsumatorin është mosha. Ai është gjithçka nga një adoleshent i ri tek një njeri i moshuar , më afër tetëdhjetë vjetësh. Por zakonisht ai është një moshë mesatare ose e mesme, midis tridhjetë e pesëdhjetëvjeç. Kjo është konfirmuar edhe nga studimet e tjera të blerësve seksualë (Sandell et al 1996, Sanders 2008 , Socialstyrelsen 2004)¹².

Blerësit e seksit ndryshojnë gjithashtu kur bëhet fjalë për masën në të cilën ata blejnë shërbime seksuale. Një burrë kishte blerë gjashtë herë në kohën e intervistave të Brës. Disa burra blejnë shërbime seksuale disa ose disa herë në vit, ndërsa të tjerët

¹² Studimet e tjera të blerësve seksualë (Sandell et al 1996, Sanders 2008)

blejnë shërbime çdo muaj. Një grup më i vogël njerëzish gjithashtu ka disa vjet përvojë si klientët e prostitucionit që variojnë nga një dekadë deri në vitin e pesëdhjetë (shih gjithashtu Sandell et al. 1996 , Sanders 2008 , Månsson 1998).

Megjithatë , me këta burra të pakapshëm me shumë fytyra , ka disa cilësi që i bashkojnë ato. Nuk është shumë e pazakontë që blerësi i seksit të ketë punë dhe të ardhura të rregullta. Hetimet e konsumatorëve të Bras tregojnë gjithashtu se rreth gjysma e meshkujve kanë arsim në nivel universitar ose universitar. Månsson (1998) beson se meshkujt nga grupet më të larta shoqërore tentojnë të blejnë seks në masë më të madhe sesa meshkujt nga grupet më të ulëta sociale.

Hulumtimi Mansson dhe Louise Eek mrekullueshëm formulimi , "blerësi është normalisht një njeri me të holla në dorë , " mbështet supozimin se blerësi seksi e zakonisht është financiarisht e qëndrueshme dhe në këtë mënyrë nuk kanë ndonjë problem financimin vizitat e tyre për prostituta (EEK,2005, f.60) .Mund të thuhet se blerësi i seksit rrallë devijon nga ajo që është "normale" në shoqëri sa i përket arsimimit, situatës së punës dhe kushteve ekonomike. Diçka tjetër që është e zakonshme për disa konsumatorë është se në intervistat ata shprehin ndjenjë ne fajit dhe turpit që është qendrore për burrat që blejnë seks.

Si rezultat , ata janë jashtëzakonisht të ulët në lidhje me vizitat e tyre në prostituta , pasi nuk ka asgjë që duan t'u tregojnë njerëzve të tjerë. Hulumtimet e mëparshme mbi klientët tregojnë se shumë njerëz përjetojnë se janë stigmatizuar si anormale të shoqërisë, ndërsa ata vetë nuk mund të identifikohen me termin "cod" (Scaramuzzino dhe Weman 2007).

Meqenëse blerja e shërbimeve seksuale është njëkohësisht një veprim i paligjshëm dhe një dukuri e pa pranueshme në sytë e publikut, nuk është çudi që klientët e prostitucionit të mos jenë të hapur ndaj blerjeve të tyre seksuale. Një blerës seksual i

intervistuar shpjegon se burrat që blejnë seksin vulosen nga publiku si njerëz të dështuar.

Megjithatë , pavarësisht nëse ligji i blerjes së seksit perceptohet si një pengesë ligjore apo jo , burrat tregojnë një masë të madhe të diskrecionit nga ligji. "Dumb" , "keq" dhe "gabim" janë tre fjalë që përsëriten në intervistat. Një intervistues siguron një shembull të prekshëm të këtij përcaktimi. Ai shpjegon se ai kishte ndaluar blerjen e gjashtë kur filloi një marrëdhënie me një grua , por kur blerja e seksit hyri në fuqi , ai u zemërua dhe filloi të blinte përsëri gjashtë për të sfiduar ndalimin.

Në të intervistuarit ka një pakënaqësi të konsiderueshme me legjislacionin dhe ata argumentojnë se imazhi i vendosur i tregëtisë seksuale është i pasaktë. Siç u përmend më herët , një arsye është se ata kanë kontaktuar Brën me qëllim që të intervistohen se duan të japin versionin e tyre.

Nëse të intervistuarit janë kritikë ndaj ligjeve për blerjen e seksit, qëndrimi është krejt në kundërshtim me legjislacionin kundër trafikimit të qenieve njerëzore. Blerësit e intervistuar të seksit pajtohen se trafikimi i qenieve njerëzore është një problem i madh dhe disa argumentojnë se nevojitet një legjislacion më i rreptë. Ka një ndryshim të madh në blerjen e seksit dhe shfrytëzimin e njerëzve përmes trafikimit.

Më shumë raste të trafikimit të dyshuar të qenieve njerëzore do të raportohen tek autoritetet për blerjet e seksit dekriminalizuar , disa njerëz theksojnë. Ata konsiderojnë se problemi i trafikimit me qenie njerëzore do të ishte më i dukshëm nëse blerja e shërbimeve seksuale nuk ishte e paligjshme. Bordi Kombëtar i Shëndetit dhe Mirëqenies (2007) konfirmon se një pasojë e ndalimit është se meshkujt nuk e ndjejnë se ata guxojnë të raportojnë kur vijnë në kontakt me trafikimin e qenieve njerëzore , sepse atëherë ata shprehin veten.

Fenomeni i trafikimit të qenieve njerëzore , i referuar dhe si një pengesë serioze për barazinë sociale dhe barazinë gjinore (Letra e Qeverisë 2008)¹³. Menjë qarkullim prej rreth 7miliardë dollarë në vit, trafikimi është sektori i tretë më i madh i krimit të organizuar në botë. Ky lloj i krimit të organizuar është jashtëzakonisht fitimprurës dhe parashikohet që në të ardhmen të jetë më fitimprurës dhe më i plotë se dy konkurrentët kryesorë; trafikimit të armëve dhe drogës (UNODC 2009).

Trafikimi është përshkruar si një zinxhir të krimit transnacional të cilat shpesh përfshijnë një organizatë apo strukturë, ku autorët e shumta janë të përfshirë në vende të ndryshme kanë role të ndryshme në biznes. Shkelja e ekspozuar do të përdoret në disa faza dhe momente dhe organizatës kriminale palëve të përfshira rrallë mund të bëhen të dukshme dhe të sillen para drejtësisë si ata janë duke vepruar në fshehtësi , nëse ata janë jashtë vizionin e drejtpërdrejtë të autoriteteve në transportin ndërkufitar. Në këto lëvizje transnacional e fletorigjinës ,transitit dhe vendin e destinacionit që ndalon procesin në të cilin aktorët penale kontrole , raportet dhe mban krimet nënshtruar pafuqi në çdo **vend**.

Përmes kësaj strukture ndërkombëtare të organizuar , megjithatë , organizata kriminale ende mund të ketë kontroll dhe kontroll të mjaftueshëm mbi transaksionet e biznesit pa u ekspozuar ndaj rreziqeve që lidhen me transportin.

Prostitucioni quhet një nga profesionet më të vjetra në botë dhe nuk është klasifikuar si një fenomen individual nga trafikimi. Megjithatë , trafikimi mund të përfshijë trafikimin e qenieve njerëzore për qëllime seksuale dhe prostitucion , nëse gjendja aktuale përbëhet nga tre kritere.

Këto baza përcaktohen si masa tregtare , fonde të padrejta dhe qëllime

¹³ Kushtetuta e Republikës së Kosovës , e cila hyri në , fuqi me 15 qershor 2008.

shfrytëzimi. Shpjegime më të detajuara të këtyre kriterëve janë dhënë në Kapitullin 3. Historiku.

Trafikimi gradualisht është bërë gjithnjë e më i dukshëm në Evropë dhe jashtë vendit , por gjatë viteve 2000 rritja ka qenë domethënëse dhe gjatë dhjetë viteve të fundit më shumë se nëntë milionënjerëz janë ekspozuar dhe identifikuar si viktime të trafikimit (IOM 2011)¹⁴.

Arsyetimi për këtë zhvillim është shumë dhe mund të lidhet , për shembull , me faktin se botai hapisytë këtij problemi, duke identifikuar kështu dhe duke e ligjëruar atë. Kjo do të thotë se çështja aktualizohet si një problem mbarëbotëror , dhe në këtë baza statistikore është shfaqur dhe provuar.

Kushtet e socio-ekonomike , problemete marginalizimit dhe shtypja që karakterizojnë perspektivat e kundërshtimit të viktimave potenciale ndaj zgjedhjeve të detyruara në vendet e origjinës është gjithashtu një arsye. Format strukturore të përfshirjes relativisht pa rrezik të trafikantëve nëpërmjet mundësive të reja të globalizimit janë një shpjegim tjetër , i pavarur nga depërtimi i shoqërisë ose zbulimi i problemit (Letra e Qeverisë 2008)¹⁵.

Pika kryesore në arsyetimin se trafikimi si fenomen ekziston është se kërkesa për shërbime seksuale ekziston deri në masën që ajo bën. Për shkak të injorancës apo indiferencës, kërkesa e sotme nuk merr parasysh faktin se njerëzit që shesin shërbime seksuale janë detyruar drejtpërdrejt ose tërthorazi për ta bërë këtë. Fuqia blerëse e vendeve të destinacionit kontrollon kështu asetin , sepse ka shumë

¹⁴ *IOM, Shtator 2011 Viena , Austria. Sipas këtij hulumtimi trafikimi i qenjeve njerzore dhe kontrabandimi me njerëz nga lindja e largët përmes Kazakistanit , Kirgistanit dhe Tagjikistanit , të ndihmuar nga grupe kriminale , agjenciturstike , si , dhe nga zyrtar të ambasadave të Kirgizisë në , Indi dhe Pakistan të cilët trafikantëve iu shisnin visat turistike për migrantët deri në , 400 \$USA. Nga këtu i kalonin në , vendet e cekura më lartë ku iu rregulloheshin visa Shengen dhe dokumente tjera për të vazhduar rrugën për në , Europë. Rruga për në , Europë migrantëve iu kushtonte nga 6000-8000 \$US. Shih më gjërsisht faqe 42 dhe 44*

¹⁵ *Kushtetuta e Republikës së Kosovës , e cila hyri në , fuqi me 15 qershor 2008.*

para në këtë fushë për t'i shërbyer organizatave kriminale që dëshirojnë të përdorin njerëzit për këto qëllime , dhe kjo është çështja e problemit (Lansstyrelsen 2009).

2.1. Analiza teorike mbi aspektin , juridik të trafikimit , trafikimit me qenie njerëzore dhe prostitucionin

Në, vitin 1949 në, Konventën e Kombeve të Bashkuara¹⁶ për luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore dhe shfrytëzimin e prostitucionit, e cila i detyron palët të ndalojnë , kodoshllëk dhe bordellot. Konventa mblodhi marrëveshjet e mëparshme kundër trafikimit njerëzor nga vitet 1904-1933 , ndërsa Lidhja e Kombeve hartimin e Konventës së vitit 1937 kundër trafikimit me qenie njerëzore janë , konsideruar.

Konventa hyrinë, fuqi në, vitin1972 (i pari 33/1972). Dispozitat kryesore të Konventës në, nenin1 dhe 2. Konventa kërkon që partitë për të ndëshkuar ata që organizojnë, tërheq ose gënjejnë, dikënd prostitucion për të kënaqur dëshirat e dikujt tjetër, edhe në,qoftë se kjo është bërë me pëlqimin e tij,ose që përdor prostitucionin e dikujt tjetër, edhe nëse kjo ndodh me pëlqimin e tij (neni 1). Palët gjithashtu angazhohen për të ndëshkuar personin që mban apo menaxhon ose me vetëdije financon një bordell apo të marrë pjesë në , financimin e këtij apo atij me vetëdije të punësojë ose me qira një shtëpi ose ndonjë vend tjetër apo ndonjë pjesë të saj për prostitucion nga persona të tjerë (neni 2). Neni 6 i Konventës ndalon më tej biznesin e rregulluar të bordellit.

Kempadoo, beson se sot është e natyrshme që krerët politikë flasin për trafikimin si , një nga tre veprat penale më të këqija ndërkombëtare së bashku me

¹⁶ Deklarata e Përgjithshme e të Drejtave të Njeriut e vitit 1948

terrorizmin dhe trafikun e drogës. Ligjet janë , gjithashtu të dizajnuara shpesh në , një mënyrë që synon të shtojë imigracionin , trafikimin e seksit dhe krimin e organizuar transnacional në , mënyrë që të minimizohet trafikimi. Sidoqoftë , ekzistojnë , disa përkufizime të ndryshme të asaj që trafikimi është në , të vërtetë; cilat fusha njerëzit e përfshirë në , punë , kuptimi i problemit dhe konsensusi , se çfarë duhet tëpërfshijë përkufizimin midis kërkuesve dheligjvënësve.

Ndërsa shkrimtarët dhe studiuesit me , për shembull , feminizmi i valës së tretë besojnë, setrafikimi është një fenomen që ndodh në , disa fusha të ndryshme, shumë ligje dhe organizata të influencës janë , të bindur se trafikimi ka të bëjë vetëm me trafikimin e seksit ku pothuajse ekskluzivisht gratë bien viktimë e një krimi , nuk ka fuqi apo ndikim mbi kushtet dhe kushtet e tij. Në , disa raste , kjo do të thotë që trafikimi seksual dhe prostitucioni gjithashtu bëhen vepra penale (Kempadoo , Kamala , 2005 ,21-22).

Kempadoo , megjithatë , argumenton se kjo perspektivë është rezultat i një feminizmi radikal , ku besimi është se gratë gjithmonë , janë , viktima. Në , vend të kësaj , ajo beson se është me rëndësi , të madhe që prostitucioni të shihet si , një profesion i ngjashëm me çdo gjë tjetër , ku lejohen të theksohen kushtet e njerëzve të angazhuar në , profesion , në , mënyrë që ato të përmirësohen. Prostitucioni në , vetvete nuk është i dëmshëm për gratë. Nga ana tjetër , shumë punonjës të seksit sëmuren për shkak të ndërhyrjeve anti-lotari dhe ndalimit të prostitucionit , gjë që pengon punonjësit e seksit të punojnë , të lëvizin , të kenë , mundësi , të gëzojnë , mbështetje sociale si , përkujdesja mjekësore dhe përfitime të tjera sociale. (Kempadoo , Kamala , 2005 , 21-22)

2.1.1 Ndryshimet midis prostitucionit dhe trafikimit.

Prostitutat , nga ana tjetër , kanë , marrë kompensim financiar për të njëjtat shërbime seksuale , përse u konsideruan si , modele roli për të gjitha gratë e lëvizjes.

Prandaj , sipas lëvizjes , kriminalizimi i trafikimit të seksit nënkuptonte që gratë nuk u lejohej të paguajnë, për shërbimet e tyre, gjë që i shtyp gratë më shumë se sa lirimi i tyre.

Kjo është një thjeshtim i përkufizimit të trafikimit të përfshira në , Protokollin e OKB-së për Trafikimin e Qenieve Njerëzore (2000)¹⁷:

1. Trafikimi i qenieve njerëzore përfshin: rekrutimin , transportimin , strehimin ose pranimin e personave.
2. Procesi , bazohet në , kërcënime ose përdorimi i forcës ose formave të tjera të shkëmbimit të parave.
3. Qëllimi është që të ekspozohet dikush për shfrytëzim në , formën e prostitucionit, punës së detyruar, heqjes së organeve ose format e tjera të skllavërisë.

Përcaktimi i trafikimit të seksit të fëmijëve, Përkufizimi i trafikimit të seksit të fëmijëve përbëhet nga tri fusha:

- 1) Tregtimi i fëmijëve për qëllime seksuale
- 2) Turizmi seksual i fëmijëve
- 3) Pornografia e fëmijëve

2.2. Trafikimi , një vështrim historik

Nuk ka aq shumë veprime në , planin e veprimit që përfshijnë , zhvillim konkret të biznesit për njerëzit në , trafikim dhe prostitucion të cilët kanë , nevojë përndihmë

¹⁷ Protokollin e OKB-së për Trafikimin e Qenieve Njerëzore (2000)

dhe mbështetje. Në , parim , ka pesë veprime: dy prej tyre kanë , të bëjnë , me programet për të burgosurit / klientët në , burgje dhe institucionet e SIS-it , një i referohet strehimoreve për gratë e prekshme ndaj trafikimit të qenieve njerëzore , një linjë tubesh për gratë e ekspozuar ndaj trafikimit të qenieve njerëzore dhe një projekt tub për të ndihmuar njerëzit të prekshme ndaj trafikimit të qenieve njerëzore për t'u kthyer në , vendet e tyre të origjinës.

Studimet mbi gratë në prostitucionin e rrugës tregojnë, se nuk është e pazakontë që ata të jenë , përdorues të drogës. Kjo , në , kombinim me problemet e tjera sociale , nënkupton që rreziku i marrjes në, burg në, një kohë nuk është i parëndësishëm. Në , studimin e kryer nga Çështjet Penale në , kontekstin e misionit të tij në , planine veprimit , një e katërta e të anketuarve të sapo raportuar kishin marrë pjesë edhe në, aktet seksuale për rimbursim.

Po thuajse të gjitha këto gra kishin probleme të varësisë. Që nga vjeshta e vitit 2009, gratë që kanë, probleme në, lidhje me prostitucionin dhe trafikimin e qenieve njerëzore, në, ndërkohë u është ofruar terapi individuale. Në , kuadër të projektit , Shërbimet Penale gjithashtu përmirësuan kushtet për identifikimin e grave me probleme në, lidhje me prostitucionin në, intervistat fillestare. Mbi 100 gra morën terapi gjatë periudhës së provës. Kishte gra me shumë probleme të ndryshme. Temat e zakonshme janë , edukimi traumatik , abuzimi , imazhi negativ dhe marrëdhëniet destruktive.

Shumë prej tyre gjithashtu ishin nënshtruar dhunës seksuale dhe përdhunimit si , në, marrëdhënie të ndryshme ashtu edhe si, prostituta. Nevoja dhe kërkesa për terapi ka qenë , më e madhe se burimet në , dispozicion , kështu që kujdesi , penal ka pasur prioritet për ata që kanë , nevojë më të madhe.

Studimet e paraqitura deri më tani janë , fokusuar në , grupe të ndryshme. Bordi

Rinor ka bërë disa studime mbi përvojat e të rinjve për shitjen e seksit në , internet dhe qëndrimet e tyre për ta bërë këtë. Ndër të tjera , shfaqet , ndër të tjera , se 1 , 5 përqind e nxënësve të klasës së tretë në , shkollën e mesme thonë , se kanë , marrëdhënie seksuale për kompensim. Përqindja e djemve që raportojnë , këtë është pak më e lartë se përqindja e vajzave (1.7 përqind krahasuar me 1.2 përqind). Përqindja nuk është rritur që nga një studim i mëparshëm në , vitin 2004. RFSL ka bërë disa studime për burrat që kanë , përvojë në , blerjen dhe / ose shitjen e seksit. Në , asnjë prej tyre , nuk është bërë ndonjë përpjekje për të matur sasiore se sa e zakonshme është që burrat kanë , përvoja të tilla.

Megjithatë , në , bazë tëstudimeve , RFSL konstaton se ky fenomen është më pak i vjetëruar dhe më i zakonshëm sesa që gjendet në , hulumtimet e mëparshme. Një hetim që ka marrë vëmendje tëveçantë është vlerësimi i ligjeve të blerjes së seksit që ka bërë qeveria. Ajo u paraqit në , qershor të vitit 2010. Në ,

bazë të , ndër të tjera , një krahasim se si , prostitucioni në ,përgjithësi, i zhvilluar në, Suedinë, raport me vendet e tjera nordike, tërheq hetues ku arrinë në përfundimin se ligji blerja e seksit kishte një efekt mbi shkallën e prostitucionit.

Veçanërisht e qartë , efekti duhet të perceptohet si , prostitucion në , rrugë (Zimmerman , et al. 2006).

pas protokollit , konsiderohet të jetë trafikim me qenie njerëzore edhe nëse një viktimë ka rënë , dakord për shfrytëzimin e synuar kur ndonjë nga fondet janë , përdorursiçpërcaktohetnë,përkufizim.Përmëtepër,ështëvërtetuarsenë,rastine fëmijëve , që do të thotë , një person nën moshën 18 vjeç , dhe as një nga fondet e cekura nuk duhet të përdoret për trafikimin e qenieve njerëzore.

E thënë , thjesht referuar trafikimit një akt që rekrutimi , transferimi ose strehimi i një personi duke përdorur mjetet e detyrimit , kërcënime , mashtrim apo presionit të

tjera të panevojshme për qëllimin e shfrytëzuar atë person në , asnjë mënyrë. Përkufizimi Protokollit supozon se të rriturit dhe fëmijët e të dy gjinive mund të jenë , viktimë me qenie njerëzore dhe se vullneti i lirë i viktimës në , ndonjë mënyrë janë ,dëmtuar ose të cunguar (Pearson, 2005). Ajo mbulon të gjitha format e shfrytëzimit , jo vetëm shfrytëzimin seksual.

Përkufizimi i protokollit është kaq i gjerë për t'u zbatuar në , shumë situata të ndryshme , por gjithashtu lë hapësirë për interpretim. Edhe pse ajo i referohet trafikimit përtej kufijve kombëtarë , që do të thotë se krimi do të jetë kryer ose të organizuara në , më shumë se një shtet , kështu që ajo mund të aplikohet me analogji të trafikimit me qenie njerëzore në , vend (Zimmerman , et al. 2006). Trafikimi është fenomen dhe koncept i përbërë.

Nëse e shihni atë si , një proces , mund të flisni për tre faza - rekrutimin , transportimin dhe shfrytëzimin në , destinacion. Trafikimi i qenieve njerëzore shpesh mund të ndahet në , një seri të ndryshme të shkëlqeve të të drejtave të dikujt gjatë këtij procesi. Viktimë mund të bëhet një viktimë e mashtrimit , përdhunim , rrahje , punë , të detyruar , vjedhjen e dokumenteve të udhëtimit , etj.

Disa autorë mund të jenë , të përfshirë dhe shkëlqet e kryera në , disa vende me kalimin e kohës (Pearson , 2005). Trafikimi i qenieve njerëzore bëhet pra një koncept i përpunuar që do të sjellë një realitet kompleks. Fenomeni mbivendoset pjesërisht ose është i lidhur me disa dukuri të tjera dhe çështje të tilla si , trafikimi i qenieve njerëzore , migrimi , prostitucioni dhe puna e fëmijëve. Më poshtë përshkruhen shkurtimisht disa fenomene të tilla:

Trafikimi përfshin qëllimin e promovimit të njerëzve për vendet për të cilat ata nuk kanë , vizë ose leje hyrje të nevojshme për qëllime fitimi. Transporti kryhet me iniciativën e kontrabanduesit ose me pëlqimin e tij.

Migracioni i punës është rreth njerëzve që vetë vendosin të lëvizin për të kërkuar punësim ose të ardhura diku tjetër në , vend ose në , një vend tjetër. Migrimi si , një koncept nuk përfshin ndonjë ndikim apo fitim të panevojshëm, por nevoja ose dëshira për të migruar mund të krijojë një terren edukativ për trafikimin e qenieve njerëzore dhe një treg të trafikimit të qenieve njerëzore. (Zimmerman , et al. 2006¹⁸).

Rrallë herë njerëzit bëhen viktimë të trafikimit kur ata janë , në , rrugën e tyre për të gjetur punë , (Pearson , 2005).

Puna e detyruar është kur personi është i detyruar të kryejë punë, nën çfarëdo lloji kërcënimi.

Puna e fëmijëve është kur një i mitur është përdorur në , punë , me qëllim të keq. Puna vetë mund të jetë e dëmshme fizikisht ose mendërisht ose puna do ta pengojë fëmijën të gëzojë të drejtën e tij për arsimim ose zhvillim në , përgjithësi.

Shfrytëzimi seksual dhe , mbi të gjitha , prostitucioni përbëjnë , një nga format dominante të shfrytëzimit që synojnë , trafikimin e qenieve njerëzore. Kërkesa për shërbime seksuale është pra një nga arsyt kryesore për këtë lloj trafikimi të qenieve njerëzore (Pearson , 2005).

Është kryesisht në , kontekstin ligjor , veçanërisht kriminal , se ekziston nevoja për definimin dhe thirrjen definitive të trafikimit të qenieve njerëzore. Por ajo gjithashtu kërkon pikat e përbashkëta fillestare për rikthimin e informacionit, analizën dhe veprimin. Tre veprat penale për trafikimin e qenieve njerëzore nën protokollin e OKB-së mund të përdoren për pajtim kur bëhet vlerësimi i trafikimit të qenieve njerëzore (Nicola , et al. ,2005).

¹⁸ Zimmerman , Cathy , Mazeda Hossain , Kate Yun , Brenda Roche , Linda Morison , dhe Charlotte Watts: Pasojat fizike dhe psikologjike të shëndetit të grave dhe adoleshentëve të trafikuar në Evropë. Londër: Shkolla e higjienës dhe mjekësisë tropikale në Londër (LSHTM) , 2006

Tregtia në , njerëz është një shfrytëzim i pamëshirshëm dhe cinik i nevojave dhe cenueshmërisë së njerëzve të tjerë. Një rast tipik i trafikimit të qenieve njerëzore është grua e re nga një familje e varfërnë, zonat rurale të cilët janë, të tërhequr në,qytet, ose për një fqinj të pasur, premtimet e punës së mirë -paguar. Shpeshë shtë një i njohur që qëndron për kontaktet e para me gruan ose familjen e saj.

Gruaja që banon në, një vend të huaj është tërësisht i varur nga ky person i kontaktit. Ajo as nuk e kupton gjuhën as nuk e njeh zonën dhe zakonisht i mungon leja e hyrjes. Përkundrazi, ajo është fajtores për shpenzimet e udhëtimit , duke hequr çdo dokument dhe shpesh shfrytëzuar seksualisht.

Në , Afrikën Perëndimore , është e zakonshme për fëmijët – shpesh djem - nga rrethanat e varfra që lënë , familjet e tyre për të punuar në , pambuk ose plantacion kakao. Ata , përkundrazi , hyjnë , në , punë , sipas formave të skllëvërve. Njerëzit të cilët gjithashtu janë, të prekur nga lufta ose fatkeqësitë natyrore, janë, në ,arrati ose në npresione të tjera të rënda, natyrisht, bëhen edhe më te përtëlënë, pas dore.

Kjo e bën përdorimin e varësisë dhe cenueshmërisë së njerëzve ndaj fitimit të të tjerëve (Nicola , et al. ,2005).

Trafikimi njerëzor ekziston sot në , pjesën më të madhe të botës dhe shumica e vendeve janë , të shqetësuar. Është një fenomen i përbërë dhe ndryshues që lëviz si , me kalimin e kohës ashtu edhe me hapësirën. Ai përbëhet nga një zinxhir abuzimi. Tregtia ndodh brenda vendeve , përtej kufijve kombëtarë dhe gjithashtu midis kontinenteve.Përshkakështënjëveprimtarikriminale,ështëevështirëtëdimëse sa i madh është problemi.

Informacioni i disponueshëm është i pakët dhe të dhënat shpesh nuk janë, të besueshme. Shifra tjanë , shpesh supozime të përafërta. Ato mund të bazohen në,

përkufizime të ndryshme dhe janë, zhvilluar për qëllimetë ndryshme ,gjë që i bën ato rrallë të krahasueshme.Trafikimi i qenieve njerëzore për shfrytëzim seksual i është kushtuar një vëmendje relativisht e madhe.

Dëshmia në , rritje e efekteve konflikteve të armatosura, si, Lufta e Vietnamit, Sierra Leone, Ballkani dhe Algjeria , tregon rëndësinë , e këtyre konflikteve për përhapjen e trafikimit të qenieve njerëzore. Raportet raportojnë , se si , kërkesa për shërbime seksuale gjatë situatave të konfliktit, duke përfshirë çon në, trafikimin e seksit me gratë dhe fëmijët , dhe pastaj vazhdon ndërsa ushtarët janë , zëvendësuar nga turistët e seksit dhe trafikantët.

Rreth tregtisë për lypjen dhe trafikimin e organeve nuk ka pothuajse asnjë informacion. Megjithatë , disa konturet dhe tendencat mund të shihen (Zimmerman , et al. 2006).

Në , Evropë , trafikimi i qenieve njerëzore është kryesisht nga Evropa Lindore dhe Qendrore dhe më tej nga atje në , Evropën Perëndimore. Ballkani Perëndimor , në,shumëraste,shërbensi,qendërpërtregtinë,midisgravedhevajzavengalindja në , perëndim , por ata vetë janë , vende të origjinës dhe destinacionit. Viktimat përdoren kryesisht në , prostitucion ose në , shfrytëzim të tjerë seksual. Gratë dhe fëmijët gjithashtu shiten në , Evropë nga Azia Juglindore , Afrika Perëndimore dhe Amerika e Jugut. Gratë e reja nga Evropa, veçanërisht Rusia raportohet se janë, shitur në , Shtetet e Bashkuara , Azinë , Juglindore dhe Japoni për prostitucion. Raportet janë , gjithashtu të disponueshme për shfrytëzimin në , bujqësi , restorant dhe në , punë , shtëpiake. Ka gjithashtu dëshmi se fëmijët shiten për t'u përdorur si , lypës (Zimmerman , et al. 2006).

Në , Azinë , Lindore dhe Juglindore , shumë vende , si , Tajlanda dhe Kina , janë , të dyja vendet e origjinës dhe destinacionit. Përveç kësaj , vendet kryesore të

originës për trafikimin e qenieve njerëzore janë , Filipinet , Burma / Myanmar , Vietnam dhe Kamboxhia , ndërsa vendet kryesore të tranzitit dhe destinacionit janë , Malajzia dhe Japonia (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12 , nr. 1: 9-30). Gratë dhe vajzat kryesisht shiten për prostitucion dhe shfrytëzim seksual , por edhe për familjet dhe martesat , të ashtuquajturat "vëllezër të porosive të postës".

Vajzat dhe djemtë shiten si , punë , të lirë për të punuar në , ndërtesë , në , restorante , bujqësi , fabrika dhe familje private. Gjithashtu janë , vërejtur disa raste të fëmijëve të shitura për lypje të organizuar (Zimmerman , et al. 2006).

Në , Azinë , Jugore , Bangladeshi dhe Nepali janë , vende të origjinës , ndërsa India dhe Pakistani janë , vende të destinacionit. Ka gjithashtu tregti të gjerë brenda Indisë. Vajzat dhe gratë e reja nga zonat më të varfëra në , fshat janë , duke u shitur për prostitucion dhe për martesat në , qytete. Disa djem janë , shitur në , Pakistan për punë , në , fermë dhe në , bujqësi. Ka pasur edhe djem që shesin në , Lindjen e Mesme si , kalorës të deveve (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12 , nr. 1:9-30).

Disa vende kryesore të origjinës dhe tranzitit ekzistojnë , në , Azinë , qendrore dhenë , Kaukazin jugor. Kjo është kryesish për vajzat dhe vajzat e reja që janë , shitur , ndër të tjera , Armenia , Gjeorgjia , Kazakistani dhe Taxhikistani në , Rusi , Evropën Perëndimore , Turqi , Emiratet e Bashkuara Arabe dhe Shtetet e Bashkuara për t'u përdorur kryesisht në , prostitucion. Në , Lindjen e Mesme ka trafikim të fëmijë vepër martesë të fëmijërisë , hipurnë , deve dhe punë , shtëpiake. (Zimmerman,et al.2006). Ka disa informacione dhe të dhëna rreth problemit në , Afrikë. Informacioni i disponueshëm kryesisht ka të bëjë me Afrikën qendrore dhe perëndimore dhe ka të bëjë me tregtinë , e fëmijëve në , fermat e plantacioneve.

Vajzat po shiten edhe për martesë të punës së detyruar / fëmijë dhe prostitucion. Vendet e origjinëspërfshijnë , Mali , Togo , Benin , Burkina Faso dhe Nigeri ndërsa

Bregu i Fildishtë, Gana, Nigeria dhe Gaboni janë , vende përfituese. Gratë gjithashtu shiten në , Evropë dhe përdoren në , prostitucion dhe në , punë , shtëpiake.

Sa i përket pjesëve të tjera të Afrikës , informacioni është më i pamjaftueshëm , por ka indikacione se ndodh trafikimi i qenieve njerëzore. Gratë dhe fëmijët transportohen nga pjesë të ndryshme të Afrikës në , Gadishullin Arabik dhe në , Evropë , por edhe brenda dhe ndërmjet vendeve të ndryshme.

Ata të ekspozuar ndaj trafikimit të qenieve njerëzore përdoren kryesisht për qëllime seksuale , për punë , shtëpiake ose për punë , të lirë. Për shembull , Afrika e Jugut është bërë një vend destinacioni për shkak të tregtisë në , rritje e seksit. Sindikatat e krimit nga Evropa Qendrore dhe Lindore , Azia Jugore dhe Afrika Perëndimore besohet të jenë , të përfshira në , trafikimin e qenieve njerëzore (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12 , nr. 1: 9-30).

Shtetet e Bashkuara dhe Kanadaja janë , vende të mëdha destinacioni për trafikimin e qenieve njerëzore , kryesisht nga Amerika Latine , por edhe nga Evropa Qendrore dhe Lindore dhe Azia Juglindore. Marrëveshja kryesisht ka të bëjë me prostitucionin , punën e detyruar dhe "vëllezërit e porositë postare" (Zimmerman ,et al. 2006).

Është e qartë se qeniet njerëzore mund të ketë pasoja shkatërruese për shëndetin fizik dhe mendor të viktimave dhe për gjendjen e tyre ligjore, sociale dhe ekonomike ,si, në, afat të shkurtër dhe të gjatë. Përveç pasojave për viktimat trafikimi i qenieve njerëzore gjithashtu ndikon negativisht në , shoqëri (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12, nr. 1:9-30).

Shëndeti i viktimës mund të dëmtohet në , disa mënyra. Është e zakonshme që viktima është nën shtruar një ndarje psikologjike nga izolimi, kërcënimet, poshtërimit dhunës dhe abuzimit seksual që i vë atij apo asaj në , një situatë ekstreme stresit.

Stresi , mund të çojë në , trauma dhe depresion (Zimmerman , et al. 2006). Rreziku i sëmundjeve seksualisht të transmetueshme - dhe në , rastin më të keq të HIV /AIDS - është i lartë. Dëmi fizik shpesh ndodh si, pasojë e dhunës dhe abuzimit. Shtatzënitë e padëshiruara midis grave dhe vajzave që shfrytëzohen seksualisht jo rrallë sjellin aborte të rrezikshme. Zhvillimi fizik, mendor dhe shoqëror i grave dhe fëmijëve është i penguar dhe ata janë , etiketuar për jetën.

Pasojat sociale janë , gjithashtu shumë serioze , jo më pak për gratë dhe vajzat e reja të shitura për shfrytëzim seksual. Gratë që kthehen shpesh nuk pranohen nga familja e tyre dhe përjashtohen nga shoqëria në , komunitetet nga të cilat vijnë. Ata kanë , vështirësi , në , formimin e një familjeje dhe marrjen e një pune. Prandaj është një rrezik i madh që ato do të jenë, edhe më të lënë, anash dhe është i ekspozuar ndaj formave të ndryshme të shfrytëzimit ose të shiten në, prostitucion. Fati e djemve, në e dimë shumë pak rreth , por rreziku që ata të bëhen tjetërsuar që mund të çojë në , krim dhe abuzimit është e dukshme. (Zimmerman , et al.2006)

Tregtia me njerëz në , Amerikën Latine është një pjesë e rëndësishme e vendeve dhe ka një lidhje të qartë me tregtinë, e seksit.Tregtia gjithashtu ndodh përtej kufijve të vendeve të tjera brenda rajonit dhe në , Shtetet e Bashkuara , Kanada , Japoni dhe Evropën Perëndimore. Vendet e origjinës në , rajon përfshijnë , Bolivi , Brazil , Kolumbi , Republikën Dominikane dhe Meksikë , ndërsa Argjentina , Venezueladhe Kosta Rika janë,vendet më të zakonshme të destinacionit. Ekzistojnë, informacione rreth përdorimit në , miniera , bujqësi , pylltari dhe punë , shtëpiake , si , dhe në , trafikun e drogës.

Të dhënat tregojnë, se ndër të tjera ka edhe trafikim të fëmijë vepër birësime. nga Guatemala dhe Bolivia (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12 , nr. 1:9-30).

Pasojat negative sociale të trafikimit të qenieve njerëzore përfshijnë , që qëndrimet

patriarkale janë , të legjituara. Në , vendet më të prekshme , numri i personave të kthimit të trafikimit, shpesh me njerëz të rëndë mendor dhe fizik , mund të jetë barrë e menjëhershme (Zimmerman , et al. 2006). Tregtia ofron industrinë , e prostitucionit me viktimat , e cila nga ana tjetër ka pasoja për barazinë , gjinore dhe pikëpamjen e seksualitetit të burrave dhe grave. Ajo përforcon idenë , se si , njerëzit dhe seksualiteti mund të blihen dhe të shiten.

Përveç kësaj , shfrytëzimi seksual i grave dhe fëmijëve mund të ndihmojë në , rritjen e përhapjes së HIV / AIDS , që prek të dy individët dhe shoqërinë , përmes humbjeve të të ardhurave , rritjes së shpenzimeve të kujdesit shëndetësor , familjeve të dobëta dhe vuajtjeve sociale (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12 , nr. 1: 9-30).

Trafikimet si , trafikimi i armëve dhe drogës , shet shuma të mëdha dhe kontribuon në një treg dhe krime të paligjshme në , rritje. Ndërsa biznesi , siguron fitime relativisht të mëdha me rrezik relativisht të ulët , trafikantët dhe aktorët e tjerë mund të tërhiqen nga mundësitë për të fituar para të shpejta dhe të sigurt (Zimmerman , et al. 2006). Një treg i përhapur i paligjshëm i aktiviteteve me hije dëmton një ekonomi të shëndoshë dhe e komplikon ndërtimin ose ruajtjen e sundimit të ligjit. Përveç financimit të krimit gjithnjë e më të organizuar dhe më të avancuar , ka arsye të besohet se të ardhurat shpesh kontribuojnë , në , financimin e aktiviteteve subversive dhe lëvizjeve të armatosura (Skilbrei , Tveit , 2008 , Vol. 12, nr. 1:9-30).

Për të kuptuar shkaqet e saj , duhet të identifikohen dhe të analizohen si , faktorët më të menjëhershëm , por edhe ato themelore dhe strukturore. Shkaqet mund të gjenden si , në , faktorët politikë , ekonomikë , socialë dhe kulturorë , ashtu edhe në , bashkëveprimin midis tyre. Trafikimi i qenieve njerëzore mund të analizohet mëtej bazuar në , një perspektivë të ofertës dhe kërkesës , dmth. Cilat faktorë i lënë , njerëzit të trafikojnë , qeniet njerëzore dhe cilat faktorë ndikojnë , në , kërkesën për këta

njerëz.

Trafikimi global i qenieve njerëzore mund të shihet si , rezultat i kërkesës njerëzore për forma të ndryshme të shfrytëzimit, varfërisë-absolute dhe relative, pozicionin vartës të grave dhe fëmijëve , mungesës së pushtetit , mungesës së respektit dhe mbrojtjes së të drejtave të njeriut. Është gjithashtu e qartë se njerëzit janë, më të humbur në, ngjarje ekstreme të tilla si , fatkeqësitë natyrore ose konfliktet e armatosura kur ekzistenca e tyre është e shqetësuar dhe strukturat shoqërore dhe sistemet e furnizimit bien larg. Kjo është veçanërisht e vërtetë për gratë dhe fëmijët , veçanërisht ato që i përkasin grupeve tashmë të marginalizuara.

Është kryesisht një shpërndarje e pabarabartë e burimeve në , dispozicion dhe mungesa e mundësive për të ardhura që i lënë, njerëzit të trafikojnë, qenie njerëzore. Nuk ka pasuri dhe të ardhura të mjaftueshmenë, familje. Në,zonat rurale, reduktimi i bujqësisë zvogëlohet dhe toka bëhet shumë e shkurtër. Prandaj , gratë dhe fëmijët duhet të kontribuojnë, në, rritjen e madhe të familjes. Me kufijtë e reduktuar, familjet bëhen më të prekshme. Shpesh nuk ka sisteme të sigurimeve shoqërore ose më të varfërit nuk arrihen.

Ekziston një mungesë e punës së paguar , veçanërisht për punën e pakualifikuar. Papunësia e të rinjve është e lartë në , shumë aspekte. Tregu i punës për gratë e reja shpesh është shumë i kufizuar dhe më i keq sesa për të rinjtë. Puna e grave është vlerësuar relativisht më e ulët se burrat në , p.sh. bujqësia. Gratë në , përgjithësi , janë , duke iu referuar shitjeve të sektorit shtëpiak dhe atyre informalë dhe vendeve të punës. Punët që janë , të pranishme shpesh nënkuptojnë , kushte të këqija pune me orë të gjata pune dhe paga të ulëta (Pearson , 2005).

Punësimi në , amvisëri dhe shërbimi shpesh është i rregulluar dobët dhe punëtorët nuk janë , të organizuar nga sindikata. Në , shumë raste , gratë e reja si , amvise nën

forma të sklleverve fillojnë, të shpresojnë ,për diçka më të mirë. Objektet e kreditimit për të varfërit në , kushte të arsyeshme janë , shumë të kufizuara dhe ende nuk ka qasje në , mikrokreditë , veçanërisht për gratë e reja pa burime vetanake.

Presioni i migracionit po rritet , ndërkohë që shumë kufij janë , duke u mbyllur gjithnjë e më shumë. Ndryshimet strukturore ekonomike nxisin migrimin nga zonat rurale në , qytete dhe nga vendet më të varfra në , më të pasur (Zimmerman , et al. 2006). Punëtorët gjithashtu lëvizin në , vendet e punës që kanë , nevojë për më shumë fuqi punëtore të përkohshme p.sh. në , industrinë , e turizmit , industrinë , e ndërtimit dhe bujqësinë. Urbanizimi i shpejtë , nga ana tjetër , ndihmon në , ekspozimin e njerëzve nga zonat rurale në, të ardhura të tjera dhe mundësitë e konsumit.

Emigracioni në, shumë vende me të ardhura të larta po bëhet gjithnjë e më rigorozisht e rregulluar , ndërsa gjithnjë e më shumë punëtorë të ftuar dhe emigrantë janë , gra. Shpesh mungon shkolla e përshtatshme, emirëdheelirë, ecilandikonnë, veçanti vajzat. Shumë fëmijëe nde nuk kanë , arsimim bazë dhe janë , të varur nga të tjerët që mund të lexojnë , dhe të shkruajnë. Nëse kan donjë arsim fare, kjo shpesh nënkupton shpenzimet për prindërit. Shpesh është përshtatur keq me realitetin e fëmijës dhe rrallë sjell punë , të paguar. Në , disa vende dhe fusha , duke përfshirë edhe në , Evropën Qendrore dhe Lindore , revolucionet e shpejta dhe të thella sociale ose konfliktet e armatosura kanë , çuar në

,problemetërëndaekonomikedhenë,rrëniminesistemevetëmbrojtjessociale.Për shumë njerëz , të ardhurat kanë , përkeqësuar mundësitë e të ardhurave dhevarfërinë

, në , rritje , veçanërisht për punonjësit në , sektorët tradicionalë femra. Shumë burra gjithashtu kanë , humbur rolin e tyre tradicional si , ofrues të familjes dhe janë , abuzuar. Kjo dotë thotë se shumë gra kanë, një peshë më të rëndë dietike. Në, shumë

vende në, Afrikë, përhapja e HIV/AIDS ka çuar në, një barrë gjithnjë e më të madhe për të mbijetuar anëtarët e familjes , shumica prej të cilëve fëmijë. (Zimmerman , et al. 2006)

Shtypja e grave dhe fëmijëve , në , formën e familjes dhe të komunitetit strukturave patriarkale , ku gratë janë , në , varësi , të njerëzve , është një faktor dominant ndër faktorët që kontribuojnë , në , duke i lënë , njerëzit të tregtisë.

Në , të njëjtën kohë , ekziston një arsye kryesore për kërkesën për shërbime seksuale dhe shërbime të tjera që nxisin trafikimin e qenieve njerëzore. Vajzave dhe grave shpesh nuk u jepet e njëjta mundësi , si , burrat dhe djemtë dhe ata janë , të ekspozuar ndaj qëndrimeve dhe veprimeve diskriminuese. Ata shpesh shihen si, barrë në , familje dhe vazhdimisht investojnë , më pak në , to. Shpesh ata nuk shkojnë , në , shkollë. Gratë kanë , më pak për të thënë , në , familje dhe rrallë i mungojnë , të drejtën për të poseduar ose marrë me qira tokën. Shtypja po fiton sot një shprehje të re , të tillë si , bustet e internetit.

Në , Azinë , Jugore ka shtëpibërës të ngarkuar me mallra moderne të konsumit në, familjen e dhëndrit për të lënë, një vajzë të braktisur. Pikëpamja e seksualitetit mashkullor dhe femëror është një pjesë e rëndësishme e modelit që shpesh shfaqet në , dëshirën e meshkujve për të kontrolluar grave dhe seksualiteti ne vajzave. Performancat mbahen në, lidhje me seksualitetin e meshkujve si , të natyrshëm , ndërsa seksualiteti femëror është fajësuar apo turpëruar (Pearson , 2005). Për gratë , ekziston një kërcënim i vazhdueshëm i dhunës , stigmës dhe , në , disa raste , vrasjes. Për ata që janë , identifikuar si , një grua "e keqe" , kjo mund të nënkuptojë mungesë të plotë të ligjit dhe përjashtimit social. Pranimi aktual për prostitucionin dhe trafikimin e seksit duhet të kuptohet si, simptomë ekëtij orientimi seksual. Shfrytëzimi i prostitutave nuk përfshihet rrallë në, një fillim të djemvënë, rrethin e

meshkujve të rritur.

Është gjithashtu e zakonshme kur burrat po bëjnë , biznes ,udhëtojnë, ose punojnë,shumë largnga shtëpia. Prostitucioni si,dhedisaformatë veprës së ngjashme me skllavin ndonjëherë gjenden në , sistemet tradicionale të hedhjes , modelet shoqërore hierarkike ose linjat etnike. Via televizionit satelitor dhe internetit , pornografisë gjithashtu një prevalencë të rritur dhe përforcuar nocionet e trupit mund të blihet me para , e cila mund të çojë në , një rritje të kërkesës për shërbime seksuale (Pearson,2005).

Fëmijët u mungojnë, prindërve dhe të rriturve të tjerë. Prindërit shpesh e shohin të drejtën dhe detyrimin për të vendosur mbi fëmijët dhe jetën e tyre. Ata mund t'i dërgojnë , ata për të punuar ose për t'u kujdesur nga të tjerët. Në , disa pjesë të Afrikës ekziston një traditë e dërgimit të fëmijëve për punë , sezonale në , vendet fqinje. Traditat si , martesat e fëmijëve dhe blerja e nuses gjithashtu kontribuojnë , në , rrezikun që vajzat të ekspozohen ndaj trafikimit të qenieve njerëzore (Pearson , 2005).

Sa i përket arsyeve ligjore dhe politike , është kryesisht mungesa e legjislacionit të kënaqshëm , menaxhimi efektiv dhe sistemet gjyqësore efektive që janë , të habitshme. Shumica e vendeve janë , bashkuar me instrumentet ndërkombëtare që merren me çështjen e trafikimit të qenieve njerëzore. Megjithatë , shumë vende ende duhet të përshtasin legjislacionin e tyre kombëtar ndaj këtyre (Pearson , 2005¹⁹). Në , nivelkombëtar,shpeshkapasurmungesëtëlegjislacionitdhenjëpolitikëtëtheksuar kundër trafikimit të qenieve njerëzore. A ka legjislacion apo politikë të tillë , ai rrallë dështonnë,aplikimindhendjekjenetij.Në,disaprejvendevekutrafikimiiqenieve

¹⁹ Pearson , E.: Sfida Mekong. Trafikimi i qenieve njerëzore: ri përcaktimi i kërkesës. Faktorët e destinacionit në trafikimin e fëmijëve dhe të rinjve në-rajonin e Mekongut. Geneve: ILO ,2005.

njerëzore ose krimi i ngjashëm është kriminalizuar , dënimet ndonjëherë janë , relativisht të ulëta.

Gjatë gjithë hendeikut, respekti për të drejtat e njeriut dhe mbrojtja sociale e grupeve vulnerabël dhe të cenueshme është e dobët. Shoqëria nuk ofron mbrojtje të keq apo të keqe për gratë dhe fëmijët nga format e ndryshme të abuzimit. Në,shumë vende,korrupsioni është përhapur në,polici,si,dhenë,pjesët e mëdha të pjesës tjetër të administratës , siç janë , doganat , rojet kufitare ushtarake dhe autoritetet e emigracionit (Zimmerman , et al. 2006). Shpesh nuk ka mekanizma për të kërkuar përgjegjësi , midis menaxhimit ekzekutiv dhe nëpunësve civilë.

Përveç kësaj,në,shumë raste, koordinimi ndërmjet autoriteteve gjyqësore të vendeve fqinje është i pamjaftueshëm, si, në, aspektin e legjislacionit dhe zbatimit praktik (Pearson , 2005). Mundësi , të reduktuara për emigrim legal në , vende të tjera duke i lënë , njerëzit të trafikantëve. Rregulloret e imigracionit janë , shpesh të rrepta , që do të thotë se gjithnjë e më shumë njerëz po mbyllen jashtë ,duke iu referuar kështu rrugëve të paligjshme për të kaluar kufijtë. Grupe veçanërisht vulnerabil bëhen viktima më të lehta të trafikantëve (Zimmerman , et al.2006).

Trafikimi i qenieve njerëzore për qëllime seksuale dhe prostitucion i shihet shpesh si , dy dukuri krejtësisht të ndryshme. Megjithatë , është e vështirë - ose epamundur

të nxjerrë një vijë të qartë ndarëse midis trafikimit seksual dhe prostitucionit. Shumica e njerëzve që janë , në , prostitucion janë , të ekspozuar ndaj një shkalle të lartë të detyrimit të brendshëm dhe të jashtëm , qoftë të kontrolluar nga një trafikant apo jo. Kërkesa e lartë për blerjen e seksit është një arsye kryesore për trafikimin e qenieve njerëzore për qëllime seksuale.

Ndërsa kërkesa në , rritje për blerjet e seksit çon në , rritjen e trafikimit të qenieve

njerëzore , Akti Suedez për Blerjen e Seksit pengon si , prostitucionin dhe trafikimin seksual. (Tweede , 2009: 23). Shpesh njerëzit konsiderohen të prekshëm ndaj trafikimit seksual si , viktimë të detyruara , ndërsa njerëzit në , forma të tjera të prostitucionit konsiderohen si , tërësisht të lira. Kur kuptohet marrëdhënia ndërmjet prostitucionit dhe trafikimit të qenieve njerëzore , përkufizimi i koncepteve është i rëndësishëm.

Në , përmbledhje , prostitucion që të paktën dy palë për të blerë dhe shitur shërbime seksuale në , këmbim të pagesës, ndërsa në , përkufizimin e trafikimit kërkon një masë të tregtisë, qëllimin e përdorimit dhe çdo formë të mjeteve të pa përshtatshme, të tilla si , kërcënime , manipulimi apo mashtrimi. Një dallim i qartë në , këto përkufizime është se ka një agjenci të qartë në , konceptin e prostitucionit dhe një viktimizim të qartë në , konceptin e trafikimit.

Viktimat shpesh të shoqëruara me konceptet që të pafuqishëm dhe të pafuqishëm , e cila ju bën të presim që njerëzit të pambrojtur ndaj trafikimit do të ndodhë vetëm pafuqishëm dhe pasive. Kjo bëhet problematike pasi , mekanizmat e trafikimit nuk krijojnë , domosdoshmërisht shprehjen që presim atëherë; Metodën e kontrollit janë , shpesh delikate. Konteksti në , të cilin njëviktimë e trafikimit të qenieve njerëzore shfaqet mund të sinjalizojë në , veprim sipërfaqësor të pavarur; Për shembull , personi mund të duket i "lirë" në , prostitucion në , rrugë (UNHCHR. 2012/68 ,1).

Është problematike të bësh një ndarje të qartë midis lojtarit dhe viktimës , pasi , këto role shpesh janë , të përziera. Në , disa raste, një person e ka ma shtruar udhëtimin dhe ndoshta edhe të vetëdijshëm se ajo duhet të jetë në , prostitucion, pornë, një farë kuptimi i mashtron kushtet dhe është , siç është përcaktuar , një viktimë . Mund të jetë gjithashtu një viktimë e trafikimit dhe njëkohësisht të jetë një emigrant dhe të mbështesë familjen në , vendin e tij të banimit , i cili ka një pronësi ,

të qartë. Mjaft , dikush mund të veprojë si , një aktor në , një kontekst dhe në , të njëjtën kohë të jetë viktimë e diçkaje që ndodh me personin në , fjalë - por kjo nuk e bën personin një viktimë më pak të denjë (Nicola , et al. , 2005).

Globalisht , pajtohet që trafikimi i njerëzve krijon pasoja shkatërruese për njerëzit. Nga ana tjetër , prostitucioni shikohet nga këndvështrime të ndryshme. Më lehtë mund të thuhet se ka dy kampe. Sipas perspektivës 1) trafikimi i qenieve njerëzore është i detyruar dhe duhet luftuar , ndërsa prostitucioni pa trafik njerëzor është tërësisht vullnetar.

Duke vepruar kështu , besohet se legalizimi i prostitucionit krijon pasoja të mira nëpërmjet tregtisë së seksit "që del në , sipërfaqe"; Njerëzit në , prostitucion marrin kushte më të mira dhe mundësi , më të mira për të kontrolluar trafikimin e qenieve njerëzore. Sipas perspektivës 2) prostitucioni dhe trafikimi i qenieve njerëzore janë , të dëmshme në , vetvete , pasi , besohet se të dy fenomenet janë , të bazuara në , elemente të detyrimit dhe prandaj duhet të luftohen. (Pearson , 2005).

Trafikimi i qenieve njerëzore – sfidë e botës moderne

Rregullat normative janë , theksuar dhe zhvilluar më tej në , nivelndërkombëtar , brenda OKB-së dhe rajonale. Tani ekziston një kuadër rregullator ndërkombëtar për të mbështetur , por standardet ende nuk janë , transpozuar në , legjislacionin dhe politikat kombëtare. Politika shpesh dështon në , zbatimin e saj. Megjithëse janë , ndërmarrë iniciativa për të harmonizuar legjislacionin kombëtar , veçanërisht brenda BE-së , ende mbetet shumë për t'ubërë.

Protokolli do të hyjë në , fuqi kur 40 shtete e kanë , ratifikuar atë.

Qëllimi i Protokollit është:

Parandalimi dhe luftimi i trafikimit të qenieve njerëzore , me theks të veçantë ndaj grave dhe fëmijëve për të mbrojtur dhe mbështetur viktimat me respekt të plotë për të drejtat e tyre njerëzore , dhe të promovojë bashkëpunimin midis shteteve për të arritur këto objektiva.

Protokolli për herë të parë arriti të arrijë një marrëveshje mbi një përkufizim të trafikimit të qenieve njerëzore që ligjërisht është i detyrueshëm për partitë e saj në , nivel global. Protokolli përmban dispozita për inter alia kriminalizimi , ndihma dhe mbrojtja e viktimave , statusi , i viktimës në , vendin e destinacionit , riintegrimi i viktimave, masat parandaluese, reagimi ndaj kërkesës dhe shkëmbimi i informacionit dhe masat e kontrollit kufitar.

Sipas protokollit , palët do të marrin masa legislative ose masat e tjera për të kundërshtuar një kërkesë të tillë që nxit shfrytëzimin e njerëzve veçanërisht grave dhe fëmijëve , duke çuar në , trafikimin e qenieve njerëzore. Puna në, raportimin dhe mekanizmat e ndjekjes është në , vazhdim. (Demauxe , L. , 1982 :58)²⁰

Shikuar shkrimet e fundit qoftë ato nga gazetarë , politikanë , apo edhe studiues të ndryshëm çështja e Trafikimit të Qenieve Njerëzore paraqitet si , problem madhor e ku ndërlidhet mjaft ngushtë , shpëlarja e parave , prostitucioni dhe kontrabandimi me njerëz e që janë , pjesë të veprimtarisë të grupeve kriminale apo siç njihet në , shkencën e kriminologjisë Krimit të Organizuar.

Që të gjithë pajtohen se kjo është një e keqe globale e shtrirë ku më shumë e ku më pak e cila duhet luftuar me të gjitha mjetet e mundshme legale. Për të luftuar këtë “sëmundje” po jepen fonde të mëdha. Me gjithë rezultatet e arritura në , këtë fushë , statistikat e organizatave me renome ndërkombëtare që përcjellin këtë dukuri

²⁰ DeMause , L. 1982. Foundations of Psychohistory. New York : Creative Roots , Inc. , fq 58

tregojnë , se trafikimi me qenie njerëzore është në , rritje dhe i lidhur ngushtë me veprimtarinë , e grupeve kriminale që kanë , nën kontrollin e tyre qindra e mijëra vajza , gra dhe fëmijë që janë , në , pozitë skllavërie.

Në , këtë statistikë bëjnë , pjesë edhe viktimat meshkuj që nga statusi , i të kontrabanduarve janë, shëndrruar në, skllavër (Këshilli i Evropës,2006:8).

Në , botë besohet se së paku 1 në , 35 persona tashmë janë , emigrant të cilët në , një mënyrë a një tjetër janë , apo kanë , kaluar nëpër kalvarin e krimit të organizuar.

Gjatë lëvizjeve të tillatë popullsisë shumë femra, meshkuj, fëmijë të mbërthyer nga skamja , pasiguria dhe frika për të ardhmen e pasqyres shëndrrohen në , viktimat të trafikimit. Lëvizjet e tyre vijnë , nga vendet e ish-Bashkimit Sovjetik , Evropës lindore, Azia juglindore apo vendet e Ballkanit perëndimor dhe shkojnë, në, drejtim të vendeve të zhvilluara perëndimore , edhe pse lëvizjet e refugjatëve ndryshojnë , varësisht nga vendi në , vend , nga rajoni në , rajon , në , vitin 1995 ishte 14.896.087 refugjatë , ndërsa ky numër në , vitin 2004 ka rënë , në , 9.236.763 veta – Sipas të dhënave të vitit 2006 UNHCR Statistika Yearbook, Chapte IV, Asylum and Refugee Status Determination²¹ del se në , Evropë në , vitin 2006 ka pasur 216.000 kërkesa për azil , ndërsa në , nivel botëror ky numër arrin në , shifrën 604.600 azilkërkues , . Në, gjithë këtë biznesin korporohet grupet e ndryshme kriminale dhe realizuar shumë të mëdha parash (Këshilli i Evropës , 2006 : 8). Sipas IOM-it nga trafikimi me qenie njerëzore sot në , botë krijohen të ardhura me rreth 10 miliardë dollarë në , vit , Dyfishohet numri i emigrantëve në , botë , datë 10 qershor 2003 , raporti i Ministrisë së Brendshme të Austrisë jep të dhëna tjera duke paraqitur se nga kontrabandimi me njerëz realizohen 5 miliardë euro në , vit (P. Eglauer & J. Steiner , 2006 :78-85).

Të gjitha këto rrugëtime behën përmes rrugëve automobilistike , hekurudhore ,

²¹ Sipas të dhënave të vitit 2006 UNHCR Statistika Yearbook, Chapte IV

ujore apo ajrore dhe gjithnjë me ndërmjetimin e trafikantëve dhe kontrabandistëve të ndryshëm. Ata duke përdorur shkathtësitë e tyre bëjnë , transportimin e tyre duke i kaluar përmes kufirit në , mënyrë ilegale (Hyrjet në , BE të personave të kontrabanduar përmes rrugëve të ndryshme sipas raportit të Ministrisë së Punëve të Brendshme të Austrisë janë , : 20 % me autobus , 13% me tren , 10% me minibus , 4% me kamion, 28% me vetura, 4% me aeroplan, 1% me anije, 13% këmbë, ndërsa për 7% të të kontrabanduarve nuk ka të dhëna sesi ,kanë, kaluar kufirin për hyrje në , BE kufiri i secilës është 1259 km i gjatë), me dokumente udhëtimi falso (pasaporta dhe viza false) ose edhe me dokumente origjinale.

Falë shkathtësive të tyre grupe kriminale të lidhura me krimin e organizuar kanë , arritur deri aty sa të korruptojnë , zyrtarë lokal dhe zyrtar ambasadash të disa vendeve të Evropës perëndimore (The Involvement Of Western Balkans Organised Crime, 2006:22), Sipas këtij publikimi del se në , vitin 001 në , Sofje-Bulgari, Ambasada Franceze kishte shitu rreth 25.000 viza prostitutave bullgare. E njëjta gjë ka ndodhur edhe në , ambasadën Belge në , Sofje zyrtarët e së cilës kishin shitur viza deri në , shumën prej 4.230 Euro për çdo vizë të lëshuar.Kjo dukuri është paraqitur edhe në , ambasadat e Gjermanisë federale në , Kiev (Ukrainë) , në , Tiranë , (Shqipëri) , në , Prishtinë , (Kosovë) . Dhe në , këtë mënyrë sigurojnë, dokumente të nevojshme për udhëtim të sigurt të viktimave të trafikimit drejt vendeve të destinacionit.

Derisa një “ushtri” e tërë të rinjsh dhe të rejash , profesionistë të ndryshëm largohen çdo ditë nga vendi me rrugë legale dhe jolegale , zyrtarët deklarohen (zyrtarisht dhe jo zyrtarisht) për “mirëqenien” ekonomike të popullit , për luftimin e krimit, për nxjerrjen para drejtësisë të të gjithë keq bërësve edhe nxjerrja e tyre paradrejtësisë është tejet simbolike.Të gjithë e dinë, dhe dëgjojnë, përfshirë edhe

qeveritarët se ekzistojnë , rrjete trafikantësh të cilët për një shumë të mirë eurosh i nxjerrin jashtë vendit qytetarët të cilët të gjitha shpresat i kanë , varënë ,ikje nga vendi .Çdo ditë dëgjojnë, reklama në, radio e TV qëagjensione të ndryshme të cilat kanë , në , dispozicion vajza të cilat me pagesë iu ofrohen personave të ndryshëm për t'i shoqëruar jashtë vendit gjeja për udhëtime biznesi , masazhe nëpër sauna , vallëzime në , “night club-e” , fejesa dhe martesë etj. Bile , kohëve të fundit janë , të njohura martesat “vetëm për letra” ku femra ose meshkuj të moshave të ndryshme të cilët janë , shtetas të vendeve perëndimore kërkojnë , shuma të mëdhatë hollash vetëm t'i rregullojnë , dokumentacionet për gjeja “bashkim familjar” (The Involvement Of Western Balkans Organised Crime , 2006 : 22)²².

Fundja e gjitha sillet rreth asaj që trafikantë të ndryshëm , duke përdorur mënyra të ndryshme të arrijnë , përfitim monetar dhe mu për këtë , sot , nuk mund të besohet të ketë ndonjë qytet a qytezë në , botë (përfshirë edhe Kosovë n) ku nuk funksione lokale“mellambëtëkuqe”tëcilatveprojnë,në,mënyrëlegale(bare),gjysmëlegale (në , shtëpi banimi) ose vende pushimi ku ushtrohet prostitucioni (The Involvement Of Western Balkans Organised Crime , 2006 :22).

Këto objekte ku ushtrohet prostitucioni (restorante, motele, hotelee objekte tjera pushimi) posedojnë , leje për ushtrimin e veprimtarisë ekonomike dhe mu për këtë edhe kontrollet e tyre , (Sot në , Kosovë ka klube nate ku qasja e policisë (me përjashtim të NJTQ) pa leje paraprake nga eprorët e tyre është e ndaluar , për shkak se supozohet se ushtrohet prostitucioni , por mjerisht , këto vajza e gra që punojnë , në , këto lokale nate posedojnë , dokumente qëndrimi lëshuar nga UNMIK-u , leje pune, kontrata pune dhe janë,të evidentuara nga policia e UNMIK-utdheSHPK-së) nga organet e rendit janë , mjaft të vështirësuar sepse janë , mjaft mirë tëorganizuar

²² Raport nga The Involvement Of Western Balkans Organised Crime , 2006 : 22

The Involvement Of Western Balkans Organised Crime, 2006: 22). Pra, ushtrimit të veprimtarisë legale ekonomike, me dëshirë apo imponim (edhe pse që në , të dy rastet nuk ekziston dëshira por imponimi nga dhuna apo gjendja e rendë ekonomike) vajzat dhe gratë të shendrruara në , “skllave seksi” vallëzojnë , gjysmëlakuriq dhe në , të shumtën e herëve ato u jepen klientëve për shfrytëzim seksual nga “bos-i” i tyre. Nga ky shfrytëzim seksual femrat marrin një shumë të vogël të parave ndërsa shumicën e këtyre parave i merr bos-i i tyre (The Involvement Of Western Balkans Organised Crime , 2006 :22).

Meqenëse kohëve të fundit në , nivel global i është shpallur “luftë” trafikimit të qenieve njerëzore kjo veprimtari ka kaluar nga lokalitetet, në rrugë, në shtëpitë private dhe në , shtëpitë e pushimit.

Sot në , botën e globalizmit është e pamundur të gjendet ndonjë kioskë , shtang apo objekt tjetër ekonomik e të mos të gjejmë ndonjë gazetë ku në , ballinën e tyre nuk gjendet ndonjë vajzë e fotografuar gjysmë apo e tëra lakuriq. Ky “biznes” i ka shëndrruar këto vajza në , mall dhe i eksploaton deri në , palcë. Shumë gazeta të njohura në , botë bëjnë, thirrje me raketë mëdhenjtë të botës së artit, fotomodeleve që të fotografohen nudo për gazetën e tyre (Ballkan , Tiranës dt. 28.09.2007 ku shkruan se pronari i revistës së njohur “playboy “ Hugh Hefner i kishte ofruar 1.000.000 \$ artistes Pamela Anderson dhe Denise Richards për të pozuar nudo në faqen e parë të janarit 2008. Pamela Anderson kishte pozuar 12 herë, ndërsa znj. Richards vetëm një herë në , vitin 2004 shkruan gazeta. Kjo dhe gazeta të ngjashme ndikojnë , tek vajzat e reja që të provojnë , raste të tilla edhe pse janë , të rralla ato që fitojnë , pasuri si , këto dyja. Sipas njoftimeve të gazetës Koha Ditore E Prishtinës dt. 17.02.2008 e cila thirrëjnë, burime të revistës “Metro” artistja Pamela Anderson do hap një striptiz club me të madhin në , Evropë me qendër në , Londër ku do ketë 20 mijë m² , 50

kabina dhe 100 valltare!) , të reklamojnë , mallrat (veshjet , veturat etj.) e tyre duke paguar shuma milionëshe! (The Involvement Of Western Balkans Organised Crime , 2006 : 22)

2.3. Prostitucioni një vështrim

Shprehur me zhargonin e popullarizuar figurativ “zanati më i vjetër në , botë (Henriques F. , 1968 : 12)²³” prostitucioni , si , një fenomen negativ i etikës kolektive të një shoqërie, me një ekspansion marramendës, po na shpaloset edhe në, realitetin tonë , kosovar të pasluftës.

Si , duket ky fenomen është në , mesin e shumë fenomeneve të tjera që po paraqiten , pra është edhe një flajm i yni i paevitueshëm moral , që në , emër të lirisë dhe proceseve të pashmangshëm të integritetit ndërkombëtar , globalizimit dhe “civilizimit” të cilin patjetër duhet ta paguajmë sot në kosovarët si , risk?

Ky fenomen është shumë i vjetër po thuaj sa edhe vetë historia e njerëzimit. Në , filleve të prostitucionit ka filluar si luftë për ekzistencë në të femrë dhe fëmijëve të saj. Në , kohëra të vjetra kur një femër ka mbet pa bashkëshort ju ka nevojitur që për sigurim në ushqim të për familjen e vetë të dorëzohet në tregat e shkuar , sepse vetë nuk ka qenë , në , gjendje të punojtë në asgjë tjetër për gjah. Prandaj ka qenë , e detyruar që të ofroj shërbime seksuale për të mbijetuar.

Zanafilla e saj si , dukuri është mjaft e hershme , termi i saj përmendet edhe në ,

²³ Henriques F. , (1968) , Historia Prostitucije , Zagreb f. 12

librat e filozofisë së vjetër kineze, Talmund, Bibël²⁴ dhe Kuran, që nënkupton se ajo daton që nga krijimi i njeriut apo më mirë të themi që nga koha kur rrjedhin edhe dorëshkrimet e para , pra mbi prezencën prostitucionit gjejmë të dhëna edhe në , Talmund , Bibël dhe Kuran , posaçërisht përmendet qyteti i Jerusalemit. Mandej prezentë ka qenë , edhe në , Greqinë , Antike , Romë , Iliri , Indi , Kinë , Bizant , Perandorinë , Turke etj.

Dëshmi për këtë “profesion” kemi në , Bibël ku përmendet në , shumë raste si , në , rastin ku shkruhet për një prostitutë që shpëtoi Izraelin nga shkatërrimi , kur profeti ka “urdhëruar” dikë për t’u martuar me një prostitutë , rasti i një prostitute që “ulet në , tryezë” me Jezusin deri te pohimi se prostitutat mund të zënë , vend në , Mbretërinë , e Zotit edhe përpara udhëheqësve fetarë hipokritë (Bibla , Mat. 21 : 31). Mirëpo në , këto thënie assesi , nuk lejohet apo tolerohet prostitucioni por nëse bëhet Një analizë e mirëfilltë këto dëshmi janë , si , një arsyetim i prostitutave të cilat jo me vetë dëshirë merren me këtë profesion.

Në , Kuran kemi shumë ajete dhe sure të cilat i kushtohen këtij fenomeni. Kemi raste kur i kërkohet popullit që të jenë , sa më larg prostitucionit shembull kur thuhet “dhe mos iu afroni imoralitetit (zinasë) , sepse vërtet ai është vepër e shëmtuar dhe është një rrugë shumë e keqe” (El-Isra , 32).

Fatkeqësisht , kjo e vërtetë e pamohueshme²⁵ , sot në , kohën moderne atëherë kur nuk pritej fare neve si , shoqëri po na ndodhë para syve tanë.

Kohëve të fundit në , media temë shumë e shpeshtë është tregtia me femra gjegjësisht prostitucioni , sidomos në , aspektin , e cenimit të të drejtave të femrave dhe luftës kundër krimit të organizuar.

²⁴ Bibla , Mat. 21 : 31.

²⁵ Liaison Office of Sweden in Prishtina , Kosovo gender analysis , faqe 12 , 17 May 2004

Efektet e prostitucionit

Filmat bashkëkohor , shpalljet , moda , muzika , reklamat , letërsia , dhe media në , përgjithësi , në , parim i portretizojnë , femrat si , objekte të dëshiruara dhe në , këtë mënyrë paraqesin një figurë jo të femrës. Në këtë mënyrë është rivijalizuar dhuna e cila ushtrohet ndaj femrave ngablerësit, shfrytëzuesit dhe tregtarët me njerëz.

Në, çdo kontest tjetër sjellja e tyre ndaj prostitutave do të ishte karakterizuar si, dhunë, seksuale. Pas nënshtrimit ekstrem dhe degradimit, femrat që ushtrojnë, prostitucionin i nënshtrohen edhe keqpërdorimit, dhunimit, sulmeve fizike, shtatëzënsive të padëshiruara, sterilitetit, etj.

Rrezik tjetër permanent është sëmundjet seksualisht të transmetueshme si , dhe HIV/AIDS , që jo vetëm i dëmton këto femra por paraqet edhe cenim të rënd të integritetit dhe krenarisë së tyre si , dhe shkeljen e të të drejtave të njeriut.

Fakti se këto gjëra ju ndodhin duke u kompensuar me para në , asnjë mënyrë nuk i zvogëlojnë , dëmet shumë të madha fizike dhe psikike të cilat i përjetojnë , efektet psikologjike dhe emocionale do të ju lënë , pasoja për tërë jetën këtyrefemrave.

Studimet ndërkombëtare tregojnë, se prostitutat vuajnë, nga traumat emocionale si , veteranet e luftës dhe viktimat e mundimeve. Ato gjithashtu mund të përjetojnë , edhe simptomat e njëjta si , flash back , anksozitetit e thellë , depresionin , pa gjumë indheshtrës. Janë, shumë të shpeshta edhe vetëvrasjet e potencialit të vetëvrasjet tek grup. Një studim kanadez katërgjeshmë mundësi të vetëvrasjes të prostitutave është 40 herë më e lartë se të femrat në , përgjithësi , dhe nuk e teprojmë nëse themi se prostitucioni është vetëvrasja për femrat.

Çka është prostitucioni dhe si , definohet?

Prostitucioni²⁶ është njëra prej formave të eksploatimit seksual të seksit të kundërt ,ku trupi i femrës shndërrohet në, send për shit-blerje. Pra, bëhet mall tregu. Me këtë veprim , seriozisht rrezikohet integriteti fizik dhe dinjiteti njerëzor , vlera këto , që sipas standardeve të legjislaturës bashkëkohore normative, konsiderohenshi, të drejta të pacenueshme individuale të njeriut.

Pra, motivi i përmbushjes i kësaj dëshire epshore arrihet: ose përmes detyrimit me dhunë , pagesës me para të shërbimit , apo të dyjave së bashku.

Femrat si , subjekte , pse mos të themi në , këtë rast edhe si , objektet e prostitucionit, në, shumicën e rasteve janë, nga shtresat sociale të kategorive të ulëta shoqërore, gjegjësisht, janë, ato viktimat, që në, rrethin e tyre kupunojnë, dhe veprojnë, kanë, një ndikim më të vogël shoqëror. Mirëpo nuk janë ,të rralla rastet kur me këtë profesion merren edhe ato të cilat sa do pak kanë, një shkollim solid ku ka raste kure dhe studentet për shkaqe të ndryshme futen në, kthetrat e prostitucionit.

Edhe pse realisht , shoqëria i urren femrat që merren me prostitucion , ajo në , mënyrë indirekte edhe vetë i prodhon ato. Prostitutat , zakonisht janë , femra që kanë ,pak alternativa tjetër që ta ushqejnë, së pari veten, pastaj fëmijët dhe familjen e tyre në, përgjithësi. Meqë, papunësia dhe lufta për ekzistencë janë, shkaqet më themelore që i shtojnë , shumicën e femrave të merren me këtë profesion , zgjedhja e problemit të papunësisë së shprehur në , një shoqëri , patjetër duhet të jetë prioritet i çdo elite politike në , pushtet.

Pasi, prostitucioni si, dukuri është shumë e përhapur në, të gjitha shoqëritë kudo në , botë , fatkeqësisht edhe tentohet të konsiderohet si , normale.

Si, arritje pa mund deri tek parat, kjo veprimtari është një biznes komercial tejet

²⁶ Krasniqi M. , Shoqëria dhe prostitucioni , Gazeta Shekulli , 6 prill 2003.

profitabile. Në ,raste të rralla përfitimi shkon në,gjepin e prostitutës ndërsa në, të shumtë e rasteve ato marrin një sasi , të vogël apo nuk marrin fare kompensim material.

Si, mënyra më e shprehur e rekrutimit të femrave për ushtrimin e veprimtarisë së prostitucionit është premtimi gjoja se për një pasurim të shpejtë dhe një jete më e mirë të vetë femrës. Nga kjo premisë mund të dallojmë dy mënyra të nxitjes së femrave për marrje me prostitucion : mënyra e **vullnetshme** dhe e **dhunshme**.

Periudha që nga viti 1999 e deri në , 2012 shënon një lulëzim më të madh në , zhvillimin e prostitucionit në , Kosovë . Edhe pse është shumë me rëndësi , të dihen dhe të zbulohen shkaqet e rritjes së këtij fenomeni prapë ndër më kryesoret janë , : varfëria , papunësia , martesat jo valide , divorcet , dhuna në , familje , niveli i arsimor formimi familjar, pa qëndrueshmëria politike, lidhje tndërmjet politikës dhe grupeve kriminale , niveli i lartë i korrupsionit brenda sistemit të drejtësisë dhe sigurisë , humbja e sistemit të vlerave , dëshira për pasurim të shpejt ,etj.

Sikur cekëm më sipër , tanimë na është i njohur mënyra e dhunshme e nxitjes së femrave për tu marr me prostitucionin, ndërsa,tek shkaktarët e vullnetshme,më tepër dominojnë , motivet materiale , e shumë më pak ato fiziologjike dhe psikologjike të nevojave të shfrenuara epshore tek femrat.Te motivet materiale bie numri me i madh efemrave të cilat në,mënyrë të vullnetshme e ushtrojnë, profesionin e prostitucionit.

Në, shumicën e rasteve janë, femra të cilat nuk kanë, mundësi,punësimi,ju mungon

niveli i shkollimit apo fare nuk janë , të arsimuara. Ky lloj i prostitucionit zhvillohet më tepër në , vendet e pa zhvilluara si , dhe ato më një zhvillim të vogël ekonomik. Ndërsa ato femra të cilat këtë profesion e zhvillojnë, për shkaqe fiziologjike apo edhe psikologjike mund të hasen në, të gjitha shoqëritë si, në,ato të pa zhvilluara si,

dhe në , ato të zhvilluara. Ky grup i femrave ndiejnë , nevojë seksuale në , mënyrë permanente.

Po thuajse nuk mund të jetojnë, pa mardhanje seksuale shumë të shpeshta dhe për deri sa janë , në , këtë gjendje e shfrytëzojnë , edhe për dobi materiale. Këtë grup të femrave assesi , nuk mund ta “kënaq” apo të ja plotësoj nevojat seksuale një mashkull (Okar J. , & Psihijatria li , 2003 : 1209).

2.4. Fillet e prostitucionit ndër shqiptar , Shqipëri -Kosovë

Fenomeni i prostitucionit në , shoqërinë , shqiptare , para dhe pas formimit të shtetit kombëtar , nuk është bërë objekt trajtimi nga studiues dhe , si , pasojë , fondi i studimevepërkëtetëmëështëthujseizbrazët.Në,mungesëtëburimevetëmirefillta , si , burim informimi mbeten dokumentet zyrtare. Dokumentet e Arkivit të Shtetit dëshmojnë , se në , Shqipëri , prostitucioni i mirëfilltë , por ilegal , u shfaq në , fund të dhjetëvjeçarit të parë të shekullit XX. Ai u shfaq duke filluar nga viti 1910 , në , qytetin e Shkodrës dhe, sidomos pas vitit 1920, në , të gjitha qytetet e mëdha tëvendit (Musaj F. , 2002 : 260-61)²⁷.

Edhe reagimi i parë zyrtar rreth këtij fenomeni përkon thuajse me fillimin e vetë shtetit shqiptar. Për disiplinimin e prostitucionit , shteti vendosi , pa ndonjë hezitim të madh legalizimin. Ai fillimisht huazoi rregulloren e prostitucionit të Sarajevës.

Fakte sikurse këto provojnë , ekzistencën edhe në , Shqipëri të ushtrimit të prostitucionit nga gra e vajza profesioniste apo të tjerë që e ushtrojnë , atë “partë time”krahas atyre që kanë , hyrë në , tregun e mistershëm të prostitucionit të vendeve të tjera (Revista Spektër , Prostitucioni , 2003 : 19-2)²⁸.

²⁷ Musaj F. , (2002) , Gruaja në , Shqipëri 1912-1939 , Tiranë

²⁸ Revista Spektër , Prostitucioni , 2003 : 19-2

Pas viteve 1990 , prostitucioni është favorizuar nga papunësia dhe ,
përgjithësisht , nga
gjendja e vështirë ekonomike, si dhe tëjaeshfrenuar përpara fitimit. Nga anketimet e kryera
del se opinioni publik shqiptar është në , masën 67.7%, dakord me mendimin se
varfëria është një ndër shkaq e trafikimit të femrave dhe ushtrimit të prostitucionit
(Sokoli L. , 2006 : 35)²⁹. Ndryshe nga shumica e vendeve të tjera , në , Shqipëri ,
deri në , vitet '90-t prostitucioni , sikurse droga , homoseksualizmi etj. , nuk njihet si
, fenomen.

Sa i përket Kosovës pjesë e këtij biznesi , nuk posedojë ndonjë dokument zyrtar
sekurka filluar ky zana në , Kosovë mirëpo , në , fakt , për hirtës e vërtetës duhet të behem
reale dhe të pranoj , se atë që nuk posedojë unë , nuk mund të them se nuk ekziston ,
së paku kështu është realiteti. Në , Kosovë është folur e për folura për këtë zana si ,
para luftës së fundit , ashtu edhe pas luftës së fundit , gjithandej Kosovës janë ,
organizuar seminare e tubime informative për këtë epidemi mirëpo , se ngakur
rezulton kjo , nuk posedojë ndonjë dokument zyrtar i cili do të argumenton më
bindshëm këtë “biznes” në , Kosovë .

Në , Kosovë ka prostitucion dhe ka edhe klientë" , u tha me plot gojën nga
aktivistë ndërkombëtarë e vendorë për të drejtat e njeriut.

Shumë prej tyre që janë , kontrabanduar në , Kosovë nuk kanë , pasur as idenë ,
më të përafërt se do të detyrohen ta ushtrojnë , prostitucionin. Ato janë , nisur pas
premtimeve se do të gjejnë , punë , në , Kosovë , sigurisht të mashtruara nga prania e
madhe ndërkombëtare. Migrimi , që shënon edhe fillimin e ferrit të jetës së tyre ,
sipas studimeve të IOM-it , nxitet nga luftërat dhe shkatërrimet ekologjike , por më
së shumti nga kushtet e rënda ekonomike. Femrat që arrijnë , në , Kosovë më së

²⁹ Sokoli L. , (2006) , *Analiza sociologjike* , Tiranë , f. 35

shumti "rekrutohen" nga Moldavia , Ukraina , Rumania e Bullgaria.

Disa syresh prapa vetes lënë , edhe familjet dhe fëmijët e tyre (Sokoli L. , 2006 : 35)³⁰. Tashmë në , Kosovë më pothuajse nuk konsiderohen lajme rastet kur policia³¹ ndërhyt në , lokale të ndryshme dhe gjen se janë , punkte të prostitucionit. Është indikativë gjithsesi , që rastet më të shpeshta , policia i gjen në , qytete tradicionale si , Prizreni , Prishtina a Gjilani. Por , Kosova nuk është e vetmuar në , këtë shëmti. Sipas një raporti më të fundit të State Department, Shqipëria vazhdon të jetë vend ku “problem mbetet puna e fëmijëve të mitur , trafikimi i tyre dhe i grave , të cilat nuk janë, të mbrojtura”. Po ashtu, muaj te fundit është raportuar humë shpesh për punkte të shumta të prostitucionit në, Maqedoni, veçmas në, zonat e banuara me shqiptarë , ku kanë , ndodhur edhe raste të vrasjeve të disa prostitutave (Krasniqit M. , 2003)³².

Analist të ndryshëm kanë , mbledh fakte rreth kësaj dukurie në , Kosovë ne pas luftës. Sipas një studimit të nxjerr nga Raufet Xavier & Quere Stefane në, studimin e tyre “Mafia shqiptare një rrezik për Evropën” rreth prostitucionit në , Kosovë kanë , nxjerrur këtë përfundim, “Edhe prania e KFOR-it dhe UNMIK-ut në, Kosovë, sipas tyre, vetëm e fuqizon mafien, pikërisht se kjo prani kandikuar në, ngritjen e shkallës së prostitucionit , pra të nivelit të të ardhurave të mafiozëve shqiptarë.

Madje sipas tyre Raufet & Quere misioni i tyre në, Kosovë është i paracaktuar të dështojë jonetëm se në , të ka përzierje kombësish , një mandat i paqartë dhe kontradiktor , burime të ndryshme autoriteti, shpesh konfliktual, por ushtarakë te KFOR-it u thonë, (pikërisht në, shtrat), prostitutave (pramafiozeve), të fshehta të

³⁰ Sokoli L. , (2006) , *Analiza sociologjike* , Tiranë , f. 35

³¹ Halili , Ragip , *Kriminologjia* , Prishtinë , 2011.

³² Krasniqit M. , *Evropa e Lirë* , 4 Prill 2003.

rrezikshme. Pra, drejtpërdrejt apo tërthorazi, këta autor të paskrupullt i thonë, botës se prostitucioni dhe droga (dy gjymtyrët e mafies shqiptare), duhet të jenë, kritere bazë për të vendosur për integrimin e Shqipërisë apo statusin e Kosovës.

2.5. “Legalizimi” i prostitucionit

Disa nga fushat e mbuluara më parë nga Titulli VI i Traktatit të Bashkimit Evropian (Drejtësia dhe çështjet e brendshme ose "shtylla e tretë") u transferuan në, shtyllën e parë nëpërmjet Traktatit të Amsterdimit. Për ato që mbetën në, shtyllën e tretë, sidomos bashkëpunimi policor dhe gjyqësor në, çështjet kriminale (penale), Traktati i Amsterdimit vendosi, një nga objektivat më të rëndësishëm të BE-së: krijimin e një zone të lirisë, sigurisë dhe drejtësisë. Synimi është sigurimi i një mbrojtje jetë lartë për publikun, duke parandaluar dhe luftuar dukuritë e racizmit dhe ksenofobisë dhe krimet e tjera ndërkufitare si, : terrorizmi, trafikimi i qenieve njerëzore dhe krimet kundër fëmijëve, trafikimi i drogës dhe armëve si, dhe korrupsioni dhe mashtrimi.

Kjo do të arrihet me një bashkëpunim më të madh midis autoriteteve policore dhe doganore nëpërmjet Zyrës Evropiane të Policisë (EUROPOL), me një bashkëpunim më të madh të autoriteteve gjyqësore nëpërmjet Njësisë Evropiane të Bashkëpunimit Gjyqësor të themeluar nga Traktati i Nicës, si, dhemeane, të përafrim të rregullave mbi çështjet penale, atjeku është i nevojshëm.

Megjithatë Traktatet e Amsterdimit dhe Nicës e zgjeruan përdorimin e votimit të

shumicëssëcilësuar,vendimetqëipërkasinçështjeveqëmbetennë,shtyllënetretë merren me unanimitet. Në , të njëjtën kohë , me hyrjen në , fuqi të Marrëveshjes së Amsterdamit , tërësia e rregullave të Marrëveshjes së Shengenit rreth bashkëpunimit policor dhe gjyqësor , e cila u bë pjesë e kornizës komunitare.

Prostitucioni është industri legale në , këto vende :

Argjentina

France

Armenia

Germany

Nicaragua

Austria Belgium	Greece	Panama
Belize Benin	Guatemala	Paraguay
Bolivia Brazil	Honduras	PeruPoland
Burkina	Hong Kong	Portugal
Faso	Hungary	Senegal
Canada	Ireland Israel	Sierra Leone
Cape Verde	Italy	Singapore
Central African	Kazakhstan	Slovakia Spain
Republic Chile	Kiribati	Sëitzerland
Colombia El	Kyrgyzstan	Timor-Leste
Salvador	Latvia	Tonga Turkey
Estonia	Lebanon	United Kingdom
Netherlands	Luxembourg	Uruguay
Netherlands	Macau	Venezuela
Antilles Finland	Madagascar	Zambia Mali
Namibia	Malazi	Ethiopia
Mexico		

Legalizimi i prostitucionit prish kodin dhe etikën morale shoqërore e cila e ka konsideruar dhe vazhdon ta konsiderojë prostitucionin si ,vepër të shëmtuar. Legalizimi i tij përbën edhe precedentin për brezat e ardhshëm që dalëngadalë të humbin kuptimin e tëmoralshmes.

Legalizimi prostitucionit në , Gjermani

Mesatarisht një milion e gjysmë gjermanë , vizitojnë , çdo ditë ndonjë shtëpi

publike dhe ky numër vazhdon të rritet.

Femrat që merren me prostitucion në , Gjermani kanë , gjendje të mrekullueshme shëndetësore dhe të gjitha vërtetimet se janë , të shëndetshme dhe “të afta për punë”. Megjithatë , gjithnjë ekziston edhe ana tjetër e medaljes. Bashkimi i kristianë-demokratëve në , Parlament thotë se nuk dëshiron që Gjermaninë , ta quajnë, “bordello e Evropës” dhe se prostitucioni duhet të ndalohet , duke përmendur ligje që janë , miratuar në , Suedi dhe në , Francë , ku dënimet për prostitucion i paguajnë , klientët e jo prostitutat.

Megjithatë , gjermanët nuk kanë , ndërmend për ta ndaluar. E hapën një bordello e madhe disa kilometra larg kufirit me Francën , për të kënaqur francezët që nuk pajtohen me vendimin e qeverisë së tyre (Sokoli L. , 2006 : 63)³³.

2.6. Turizmi seksual.

Edhe turizmi seksual , ose përcjellja afariste , i takon njërës prej formave legale dhe të tolerueshme të marrjes me prostitucion³⁴. Edhe pse ka por ende nuk është zyrtarizuar në , Kosovë , në , shumë shtete të zhvilluara të botës , ekzistojnë , agjenci të caktuara turistike që ofrojnë , përcjellje dhe shoqëri të femrave për afaristët dhe vizitorë të ndryshëm turistik . Këtë lloj të prostitucionit ,kohën e fundit, me të madhe po e shfrytëzojnë , edhe qarqet shtetërore institucionale , në , këtë formë , duke siguruar shoqëri femrash atraktive për miqtë e tyre të huaj politikan dhe diplomat (Sokoli L. , 2006 :63).

³³ Sokoli , L. , (2006) , *Prostitucioni si , profesion...* Tiranë , : Rinia & Instituti i Sociologjisë.

³⁴ Krasniqi M. , *Shoqëria dhe prostitucioni* , Gazeta Shekulli , 6 prill 2003.

Nëse me vëmendje i shikojmë këto forma tolerante apo të lejueshme të prostitucionit në , shoqëritë e përparuara dhe moderne , do të vërejmë se të njëjtat ,si ,në, mënyra legale dhe gjysmë-legale,me të madhe janë, prezentë edhe në, Kosovë ?

Dhe për fund , t'i kthehemi edhe një herë asaj pyetje shqetësuese nga fillimi , e cila,si,duket,edhe më tej do të mbetet pa përgjigje adekuate:

Vallë,a është kjo

edhe një risk tjetër tej i dhembshme që duhet ta paguajmë në kosovarët për këtë liri dhe modernizim të pashmangshëm të shoqërisë tonë , si , vazhdimësi?

A ka pas apo jo prostitucion në , Kosovë në , të kaluarën? Në , kontestin historik Kosovë n duhet ta marrim si , pjesë të Shqipërisë sepse popullata i takon të njëjtit trung, me doke,zakone, kulturë,religjione mentalitet të njëjtë.

Dhe për derisa gjer në , kohën më të re nuk kanë , ekzistuar shtetet atëherë kjo çështje në , aspektin , historikduhettrajtuarsi,unikenë,Kosovë,Shqipëri, perëndim të Maqedonisë, jug lindje të Serbi së si , dhe jug të Malit të Zi. Dhe duke pasur parasysh se kanë, ekzistuar këto hane dhe bujtina (ato ndërtoheshin në,udhëkryqe,afër rrugëve kryesore njëjtë si,sote kzistimi i moteleve dhe hoteleve) mendojmë se edhe në , këtë hapësirë ka ekzistuar dukuria e prostitucionit (Sokoli L. , 2006 :63)³⁵.

Për të parë të vërtetën lidhur me Kanunin e Lek Dukagjinit³⁶ duhet vetëm qasje e drejtë dhe jo tendencioze dhe durim në, studimin e tij. Nëse lihet anash një anshmëria dhe merret parasysh nxjerrja e fakteve atëherë shihet qartë se askund nuk mund të gjesh një shkronjë a rresht i cili përdhosë figurën e gruas shqiptare. Kanuni i Lekë Dukagjinit ka disa paragrafë ku qenia e gruas mbrohet edhe me armë (Hanel

³⁵ Sokoli , L. , (2006) , *Prostitucioni si , profesion... Tiranë* , : Rinia & Instituti i Sociologjisë.

³⁶ Gjeqovi Sh. , (1999) , *Kanuni i Lekë Dukagjinit* , Tiranë ,

B., 2004

: 68)³⁷.

Gruajasi pas Kanunit të Lek Dukagjinit ka të drejtë të ndërmjetësoj mes personave në , ngatërresë të aty përatyshme dhe fjala e saj duhet të respektohet , pushka duhet të ndalet (Gjeqovi Sh. , 1999 :123)³⁸.

Kjo dhunë, e ushtruar ndaj rinis ëkosovare në, veçanti pas viteve të 90 kishte për qëllim realizimin strategjik–spastrimin etnik gjë që ndikojnë,rritjen e prostitucionit.

Por si , është situata sot në , territorin e shtetit kosovar. Rregullisht në , media dëgjohe se Policia e Kosovës intervenon ku arreston , liron dhe dëbon shtetase të Serbi së , Shqipërisë , Rumanisë , Moldavisë , Ukrainës , Rosisë , etj , për shkak se ishin marrë me prostitucion. Që të gjithat hynë , kryesish përmes tri vend kalimeve kufitare, në, Konçul, Merdare, Morinë, etj. Po ashtu në, këto informata mediale lajmërohet edhe për arrestimin e makrove³⁹.

Mirëpo një çështje është tejet sinjifikative ku shumica apo mund të themi se të gjitha vajzat të cilat policia e Kosovës i ka evidentuar si , viktimë , as që kthehen ndonjëherë në , shtetin nga kanë , ardhur. Në , këtë mes mund të jenë , dy faktor që e përcaktojnë , këtë fenomen.

I pari është se mund të jetë mungesa e komunikimit apo mos bashkëpunimi në , mes të policive apo që është edhe më e mundshme kthimi i këtyre vajzave në, Kosovë si , dhe vazhdimi i aktivitetit të tyre në prostitucion.

Me rëndësi , të veçantë është fakti se shumica e këtyre vajzave janë , të moshës

³⁷ Hanel B. , (2004) , *Bazat e Menaxhimit për Mbikëqyrjen dhe Menaxhimin Policor- Shkolla e Shërbimit Policor-Vushtrri* , f. 68

³⁸ Po aty,

³⁹ Blakaj S. , Rrahmani Z. , (2007) *Kosova Facts that Won't Keep Silent* , ATV Media , Prishtinë , f. 160-161

madhore , janë , edhe më parë të njohura për policinë , si , dhe ushtrojnë , veprimtari kinse ekonomike si, kameriere apo valltare (striptizeta). Mirëpo nuk mungojnë, edhe të miturat.

“Asnjëra prej tyre nuk është deklaruar se merret me prostitucion , apo se ka qenë , viktimë. Ato në , deklaratën për polici thonë , se në , Kosovë kanë , shkuar vullnetarisht ku kanë , punuar në , klubet e natës , kurse organet kufitaremaqedonase ua kishin ndaluar hyrjen” (S. Elez , 2010 : 48)⁴⁰ , dhe shton “se nuk ka asnjë dëshmise ato janë , marrë me prostitucion , apo se i ka organizuadikush”.

Pra në, mënyrë të sotisfikuar vajzat janë, të përgatitura mirë se çfarë të deklarojnë ,apo janë,të frikësuara. Është shumë vështirë të dëshmohet se vajzat të burgosura në , Kosovë dikush i ka rekrutuar , mashtruar dhe i ka futur në , krimin e organizuar të prostitucionit.

Dukuria e prostitucionit vazhdon me përmasa te saja të rritjes enorme, të vajzave te cilat ”importohen” por edhe vajzave shqiptare nga Kosova të cilat”eksportohen” te shtyra nga mashtrimet e bosëve se do të punojnë , një punë , të ndershme. Kjudukuri në , Kosovë ka marrë përmasat më të mëdha kryesisht pas luftës , duke qenë , deri para disa vjetësh pa status dhe në , mungesë të saj ajo vetëm sa është rritur , ndërsa tani pas pavarësisë nuk ka ndryshim se ka shenja të zvogëlimit te saj. Duhet theksuar se për periudhën nga janari deri në, dhjetëditëshin e dytë të marsit të këtijviti janë, kthyer nga Kosova më shumë se 70 femra të Shqipërisë , të cilat në , tërësi , policia e Kosovës i motivon “për mungesë dokumentesh”.

Sipas një raporti të policisë së Kosovës⁴¹ , Shqipëria renditet e treta për nga numri i femrave shqiptare që ushtrojnë , prostitucion në , Kosovë , por me një përqindje të vogël , krahasuar me dy vendet e para që i mbajnë , Moldavia e

⁴⁰ Sahiti , E., Murati , R., E drejta e procedurës penale , Prishtinë , 2013

⁴¹ Raport i Policisë së Kosovës 2011 ,

Bullgaria , ku Shqipëria zë 5-10% të numrit të femrave që ushtrojnë, aktivitet prostitucioni (Raport i Policisë së Kosovës , 2011)⁴².

Dëbimi i më shumë se 70 vajzave nga Shqipëria në , më pak se tre muaj flet për një dukuri shqetësuese sociale.

Me ligj kjo dukuri nuk është legalizuar edhe pse defakto është një legalizim i heshtur që inkorporohet në , mekanizma për pasurimin e politikanëve që janë , pjesë e pushtetit dhe trafikanteve që në , disa raste janë , të lidhur me pushtetin.

Edhe vendet më të zhvilluara kanë , bërë legalizimin e kësaj dukuri , në , pamundësi , që të çrrënjohet plotësisht. Kjo formë ka sjellë edhe aspektet pozitive të saja :

- Rritja e buxhetit nga tatimet e klubeve dhe vajzave që ushtrojnë , këtë“zanat”.
- Minimizimi i mundësisë së përhapjes së sëmundjeve ngjitëse përmes formave të prostitucionit , pasi , organet shëndetësore do të ishin të obliguara të bënin mbikëqyrjen e vajzave që ushtrojnë këtëveprimtari.
- Mbikëqyrja shtetërore vajzave të cilat nuk dëshirojnë , të vazhdojnë , këtëveprimtari dhe inkuadrimi i tyre në , rrjete e mirëfillta shoqërore,
- Pamundësia e trafikantëve të manipulojnë, nga “puna” që ato bëjnë, etj.

Qeveria e Republikës së Kosovës është e obliguar të merrte me dukuritë që e shqetësojnë , qytetarin e Kosovës dhe ndikojnë , në , vetëdijesimin e tyre për pasojat e çdo lloj dukurie.

Është obligim moral dhe qytetar i të gjithë neve të flasim për këto tema , të diskutojmë dhe bëjmë hapa të cilat janë , në , interes të respektimit të të drejtave të njeriut , por pa e cenuar të drejtën e dikujt tjetër. Shpresoj se hapja e këtij debati do të nxis hapat e mëtejshme të debateve , të cilat më vonë , të konkretizohen edhe me

⁴² Po aty, Raport i Policisë së Kosovës 2011 ,

veprime ligjore. Në , fund të fundit Kosova është e obliguar që të respektoj të gjitha konventat ndërkombëtare të çfarë do lloje kuptohet edhe ato të cilat janë,për prostitucionin.

Fenomeni i prostitucionit përbën problem për tërë shoqërinë,njerëzore dhe me këtë problem është i preokupuar komunitetit ndërkombëtar gjegjësisht institucionet e organizmave më të mëdha botëror. Që nga formimi i Organizatës së Kombeve të Bashkuara po thuaj se një duzinë , konventash , traktatesh , rregulloresh , direktivash dhe protokollesh. Në , këtë rrafsh këto dokumente janë , të projektuar në , mbrojtjen e femrave nga prostitucioni , trafikimi , apo edhe ndaj secilës shkelje të të drejtave të tyre.

Nga shumë dokumente mund të përmendim : Konventa për Zhdukjen të Gjitha Formave të Diskriminimit kundër Grave (Kombet e Bashkuara , Vol.1249 , Nr. 20378)⁴³ dhe Protokollin Opsional të saj (Kombet e Bashkuara,Vol.2131,No.20378) Konventën për të Drejtat e Fëmijës (Kombet e Bashkuara , Vol. 1577 , No. 27531) dhe Protokollin Opsional të tij për shitjen e fëmijëve, prostitucionin fëmijnor dhe pornografinë , fëminore (Kombet e Bashkuara , Vol. 2171 , No. 27531) , Konventa për Shtypjen e Trafikimit të Njerëzve dhe për Shfrytëzimin e Prostitucionit të të tjerëve (Kombet E Bashkuara , Vol. 96 , No. 1342) dhe Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Transnacional (Kombet E Bashkuara , Vol. 2225 , No. 39574) dhe Protokollat e tyre , në , veçanti Protokolli për Parandalimin e Shtypjes dhe ndëshkimi i Trafikimit të Njerëzve.

Duke riafirmuar dispozitat që lidhen me trafikimin e grave dhe të vajzave⁴⁴ që

⁴³ Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut miratuar dhe shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e OKB-së , me rezolutën e saj nr. 217A/III , datë 10 dhjetor1948.

⁴⁴ Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , (2007) , Moduli Trafikimi i Qenjeve Njerzore, FKN Sarajevë , Prishtinë ,f.38

gjenden në , dokumentet që kanë , dalë nga konferencat dhe samitet përkatëse ndërkombëtare, në, veçanti objektivi strategjik për çështjen e trafikimit që përmbahet në, Deklaratën e Beijing dhe në, Platformën për Veprim të adoptuar nga Konferenca e Katërt Botërore për Gratë vërehet se ekziston një përkushtim i madh për luftimin dhe eliminimin e prostitucionit , trafikimit si , dhe të të gjitha fenomeneve të cilat i shkelin të drejtat e femrave. Mirëpo edhe për kundër të të gjitha këtyre angazhimeve prapë ky fenomen jo që nuk shkon në , eliminimin apo së paku zvogëlimin e përmasave të tij por në , një formë apo një tjetër është në , rritje e sipër.

Aspekti ekonomik është mjaft i rëndësishëm në , këtë mes. Në , vendet me zhvillim të lartë ekonomik kemi rritjen e prostitucionit elitar ndërsa në , vendet me zhvillim të vogël ekonomik kemi rritjen e prostitucionit mes shtresave të varfra.

Prashikuarnë,aspektin,epërgjithshëmtësigurisësënjëvendiporedhenë,atë global prostitucioni është një sfidë komplekse e cila kërkon përpjekje , angazhimdhe programe konkrete që ti dilet mbanë , gjithnjë duke pasur parasysh bazën ligjore dhe respektimin e të drejtave të njeriut.

Për të pasur sukses në, luftimin e kësaj dukurie mendojmë se duhet të plotësohen disa parakushte në , mes tjerash:

- angazhimi i institucioneve të ndryshme shkencore që në , mënyrë profesionale të studiohen shkaqet , pasojat dhe masat që duhet ndërmarrë në , parandalimin e prostitucionit,

- ngritja dhe avancimi profesional i organeve për zbatimin e ligjit ,
- kooperimi dhe bashkëpunimi ndër-rajonal,
- bashkërendimi i punës mes familjes , shkollës , Qendrës për Punë , Sociale , komunitetit , policisë së komunitetit , prokurorisë , gjykatave dhe OJQ-ve ,dhe

- zbatimi në , përpikëri i Planit të Veprimit të Qeverisë së Kosovës në , luftimin e trafikimit me qenievenjerëzore.

Duke u bazuar në , ligjet e aplikueshme në , Kosovë dhe kërkesave të kohës për të luftuar këtë devijon të shoqërinë, kosovare Qeveria e Kosovës ka hartuar Planin e Veprimit i cili ka për qëllim që në , mënyrë institucionale të sigurojë mbrojtjen e gruas dhe fëmijës , mbrojtjen e familjes , kujdesin shëndetësor të tyre , ndihmën që duhet afruar viktimave të trafikimit të qenievenjerëzore, rikthimin e tyre në , jetën normale , avancimin dhe përgatitjen e tyre profesionale për të ardhmen e tyre, përgatitjen dhe edukimin e organeve për zbatimin e ligjit, dhe bashkëpunimin ndërrajonal në , luftë kundër krimit të organizuar (Qeveria e Kosovës ,2005).

Gjithashtu , është mjaft më rëndësi , të kundrohët problemi i prostitucionit , trafikimit të qenievenjerëzore, kontrabandimit me migrantë, shitjes së fëmijëve dhe organeve të njerëzve edhe nga këndi i sigurisë shtetërore të secilit vend veç e veç.

Këto veprime antinjerëzore dhe antiligjore të kryera nga grupe kriminale ndikojnë , drejtpërdrejtë në , destabilizimin politik , ekonomik dhe demografik të vendit. Dhe, në , këtë drejtim duhet të mobilizohen të gjithë faktorët relevantë në , nivel kombëtar dhe ndërkombëtar që janë , përgjegjës në , fushën e sigurisë për ndërprerjen e veprimtarive kriminale të krimit të organizuar.

Ndërprerja e veprimeve kriminale është një sfidë e rëndësishme që ndikon në , tërë rrjedhat e stabilitetit ekonomik , demografik dhe politik jo vetëm të një vendi në , veçanti. Kjo përpjekje nuk është vetëm detyrë e organeve për zbatimin e rëndit por e të gjithë njerëzve kudo që janë , e të gjithë njerëzve qëllim mirë pa dallim ngjyre , feje, ideje, nacionaliteti etj. Pa kontributin e gjithë njerëzve vullnet mirë kudo që janë , dhe nga do që janë , nuk mund të ndalim këtë dukuri e cila shkatërron jo vetëm vlerat morale por edhe ekzistenciale të secilit komb sot në , botë.

2.7. Bashkëpunimi ndërkombëtar policor dhe luftimi i trafikimit me qenie njerëzore dhe prostitucionit

Në , kuadër të përpjekjeve ka një rritje të literaturës në , çështjet e bashkëpunimit ndërkombëtar policor e cila ofron një shumëllojshmëri të sqarimeve se si ,bashkëpunimi multilateral në,luftënkundërkrimidheaktivitetevekriminalemundtëofrojmbështetje signifikante dhe një udhëzues për autoritetet e policive nacionale (Lemieux , 2010 : 2)⁴⁵. Duke u lëshuar lehtësisht në , aspektin , teorik analitik të hulumtimit të formave të kooperimit ndërmjet vendeve të ndryshme , kjo çështje ka treguar një interesim permanent pa marrë parasysh format e interesimit dhe bashkëpunimit të cilat kanë ,qenë , fragile.

Realisht duhet theksuar se interesimi lidhur me këtë temë me kashtyrë të punoje dhe si , rezultat i angazhimit tim shumë vjeçar si , prestarë i Policisë së Kosovës dhe përpjekjeve të saj për të gjetur mënyra për të ju qasur bashkëpunimit ndërkombëtar në , mungesë të antarsimit të saj në, mekanizmat ndërkombëtar të sigurisë. Sa i përket kuadrit të brendshëm teorik dhe nga perspektiva e autorëve shkencor vendore mund të konkludojmë se kjo temë është trajtuar në , mënyrë fragmentare dhe nuk ka ndonjëqasje të thelluar dhe konkrete në , këtë drejtim.

Trajtimi i kësaj çështje është bërë në , kuadër të temave tjera të trajtuara në, lëndëve në, aspektin, penal. Në,këtë drejtim një kontribut të çmuar të trajtimit të bashkëpunimit ndërkombëtar policor në , kuadër të lëndës së Drejtës Ndërkombëtare Penale ka dhënë , profesori Ismet Salihu , pastaj profesori Vesel Latifi , profesoresha Vasilika Hysi , etj.

Nga perspektiva e të drejtës ndërkombëtare kjo temë është trajtuar gjerësisht në ,

⁴⁵ Frederic Lemieux , International Police Cooperation , Emerging Issues , Theory and practice , 2010 , faqe27.

kuadër të autorëve ndërkombëtar ku ju ka dhënë, një vendim i merituar. Prandaj gjatë gjithë zhvillimit të kësaj teme është konsultuar në , mënyrë analitike literatura më e spikatur , mes të cilave mund të përmendim autorët eminent kryesor të cilët kanë , dhënë , një kontribut të çmuar në, fushën e bashkëpunimit ndërkombëtar policor siç janë,:Koenig

J. Daniel & Das K.Dilip , *International Police Cooperation : a world perspective* , (*Lexington books*) , Frederic Lemeiux , *International Police Cooperation* , Anderson Malcolm , Ethan Nadelman , *Cops across borders* Fijnaut Cyrille , *The Internaionalization of Police Cooperation in Western Europe* , John D.Occhipinti , *The politics of EU police coperation : toward of evropian FBI?* , John Benyon , *The politics of police co-operation in the European Union* , Mathieu Deflem; *historical foundations of international police cooperation* , Didier Bigo , *Liasion Officers in Europe : new officers in the European security field* , Den Boer , *The fight against organized crime in europe: Acomparative perspektive* ,Nadia Gerspacher,*The roles of international police cooperation organizations : beyond mandates , toward inintended* dhetjerë.

Gjithashtu për të kompletuar dhe pasuruar edhe më shumë temën është konsultuar edhe literaturë e autorëve specializues të fushës së krimit të organizuar dhe terrorizmit ndërkombëtar dhe dispozita të organizatave më të njohura policore ndërkombëtare. Për realizimin e këtyre qëllimeve është epamundur që të anashkalohen pa përdorur burimet primare si , *Konventa , Rezoluta , Statute , Rregullore , Strategji , Ligje , Marrëveshje të Bashkëpunimit , akte administrative (vendime) etj* , të cilat i japin një frymë dhe impuls burimor trajtimit të fenomeneve negative dhe përpjekjeve për luftimin e tyre përmes bashkëpunimit ndërshtetëror. Sigurisht që vëmendja është përqendruar në , normativën ligjore të çështjes në , bazë të akteve të brendshme në , Kosovë dhe akteve juridike ndërkombëtare.

Materiali i grumbulluar dhe trajtuar më tej ka shërbyer për të bërë aspekte krahasuese me jurisprudencë në shtetet e rajonit, BE-së dhe SHBA-së. Përmes analizës është arritur të evidentohen shumë çështje të cilat e kanë shqetësuar dhe penguar shtetin e Kosovës.

Komparativiteti me shtetet tjera , eksperiencat dhe përvojat e tyre në , përpjekjet për konsolidim dhe bashkëpunim ndërkombëtar. Për plotësimin e temës gjithashtu është shfrytëzuar edhe *literaturë shkencore , dokumentacion arkivor , botime dhe raporte të organizatave dhe institucioneve të specializuara të OKB-së , BE-së etj , Këshillit të Evropës (KE), Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE) dhe burime të shtypit periodik dhe interneti.*

Gjithashtu vlen të ceket se gjatë trajtimit të BNP një vend të veçantë i është kushtuar edhe seminareve dhe konferencave të ndryshme me pjesëmarrjen e shumë ekspertëve dhe njohësve të kësaj lëmie. Gjatë rrugëtimit të këtij bashkëpunimi , aktivitetet e BNP-së , kanë , kaluar nëpër forma të ndryshme.

Sipas literaturës së shtjelluar rrënjët e këtij bashkëpunimi policor shpjen diku në , shekullin e XIX , pra në , fillimin e kohës së ekspansionit të shteteve nacionale. Në , përgjithësi , ka qenë , një tendencë që në , atë kohë policia ti braktis detyrat politike të policisë dhe të kthejë sensin e saj në , atë që ka të bëjë me çështjet tipike policore. Këto ishin disa aktivitete të cilat paraqesin një formë të kufizuar të BNP-së, dhe të cilat me kalimin e kohës transformohen në, marrëveshjet e përhershme më të qëndrueshme , dhe më të strukturuar të bashkëpunimit. Organizatat ndërkombëtare policore (ONP) nuk u formuan me përfaqësim të gjerë ndërkombëtar deri sa institucionet policore ishin bërë mjaft të pavarura nga qendrat e tyre politike të këtyre shteteve , dhe relativisht të funksionojnë , si , të pavarura dhe profesionale. Kur këto kondita të strukturuar të institucioneve ishin përmbushur , atëherë fillon një bashkëpunim institucional policor

jashtë kufijve të shteteve , mbi bazën e koncepteve të

përbashkëta në , lidhje me zhvillimet ndërkombëtare. Bashkëpunimi policor në , fillimet veprimtarisë së tyre ishte i orientuar në , mbrojtjen e regjimeve autokratike dhe politike të vendosura posaçërisht në , shtetet evropiane , dhe që rezultuan me krijimin në , vitin 1923 të Komisionit Ndërkombëtar të Policisë Kriminale (KNPK) , organizatë e njohur sot si , INTERPOL (A.Wright & J.Miller , 2005 :795)

Agjencionet policore në , fillimet e tyre nuk kishin ndonjë rol të rëndësishëm në , arenën ndërkombëtare , dhe qasje e tyre në , kuptim të parandalimit dhe luftimit të kriminalitetit ndërkombëtare në , këtë kohë ishte kryesisht e përqendruar në , kuadër të kufijve nacional të shteteve. Në , këtë aspekt në , sferën ndërkombëtare përgjatë shekullit të XIX në , SHBA institucionet policore nuk kanë , luajtur ndonjë rol signifikant në , praktiken ndërkombëtare policore. Në , atë kohë detyrat policore me dimension ndërkombëtare ishin të fokusuara apo të lidhura me rrethanat amerikane, siçi shin zbatimi i detyrave që asoconin me skllavërinë , emigrimin dhe themelimin e kufijve kombëtarë në , kontinentin e Amerikës Veriore (A.Wright & J.Miller , 2005 : 795).

Në , kontinentin Evropian në , këtë kohë aktivitet dhe praktikë lidhur me BNP nga mesi , ishin shekullit të XIX ishin indukshëm më të avancuara. Në , pjesën e parë të shekullit të XX-të , disa përpjekje janë , marrë për formalizmin e BNP , por ato fillimisht kishin dështuar. Ndër këto përpjekje ishte edhe Kongresi , i parë i Konferencës Ndërkombëtare të Policisë Kriminale i mbajtur në , Monakonë , vitin 1914 (INTERPOL Timeline, 2011) , dhe konferenca ndërkombëtare e policisë e mbajtur në , Nju Jork më 1922. Është me rëndësi , të ceket se Kongresi , i Monakos kishte dështuar sepse kishte qenë , i organizuar nga ekspert ligjor dhe zyrtar politik , dhe jo nga zyrtarë policor profesional , derisa konferenca e Nju Jorkut kishte dështuar për të tërhequr vëmendjen ndërkombëtare. Në , vitin 1923, një tjetër iniciativë është marrë në , Kongresin e Dytë Ndërkombëtar të

Policisë në , Vjenë , ku Komisioni Ndërkombëtare i Policisë Kriminale (ICPC) u themelua i, para ardhës i drejtpërdrejtë i Interpolit. Anëtarët themelues të këtij komisioni ishin agjencionet policore nga Austria,Belgjika,Çekosllovakia,Egjipti,Franca,Greqia Kina , Gjermania , Zvicra , Polonia , Holanda , Hungaria , Suedia , Italia , Rumania ,dhe ish-Jugosllavisë (INTERPOL Members And Dates Of Membership , 2011). Shtetet e Bashkuara nuk ju bashkuan Interpolit deri në,vitin1938,edhepsenjëzyrtarpolicornga SHBA-të jozyrtarisht ishte i pranishëm në , kongresin e mbajtur me 1923 (INTERPOL Members And Dates Of Membership , 2012). Britania iu bashkua komisionit në , vitin 1928 (INTERPOL Members And Dates Of Membership ,2012).

Kulminacioni i KO në , arenën ndërkombëtare arriti nivele alarmante në , fund të viteve 1990 , dhe grupet kriminale janë , angazhuar në , një gamë të gjerë të aktiviteteve kriminale , si , vjedhjet e makinave , plaçkitjet , shantazhe , vjedhje me thyerje , kumari e pa ligjshme, krimi i jakës së bardhë,prostitucioni i organizuar,droga,armët,trafikimi me qenie njerëzore dhe materiale bërthamore.

KAPITULLI III : TRAFIKIMI SIPAS LEGJISLACIONEVE

Pas çlirimit të Kosovës dhe të vendosjes së Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në , Kosovë (UNMIK) , trafikimi me njerëz fillimisht është paraparë me Rregullorja e UNMIKU- ut Nr.2003/26⁴⁶.

Kjo Rregullore përmban dispozita të rëndësishme që e përkufizojnë , trafikimin me njerëz dhe dënimet që mund të shqiptohen për këtë vepër penale; fshehjen e dokumenteve të udhëtimit; shfrytëzimin ose sigurimin e shërbimeve seksuale në ,një gjendje të shfrytëzimit seksual; hetuesinë; konfiskimin dhe procedurën gjyqësore; si, dhe përfshin edhe dispozita që u referohen mbrojtjes dhe ndihmës së viktimave të trafikimit. Pa dyshim se kjo rregullore ka një rëndësi , të madhe dhe është një ndër aktet e para juridike që ka të bëjë me ndalimin e trafikimit me njerëz në , Kosovë.

Me Kodin Penal të Kosovës vepra penale e trafikimit me njerëz është paraparë në , nenin 139⁴⁷.

Prandaj, këto vlera dhe të mira juridike konsiderohen njëkohësisht edhe si,objekt mbrojtës i kësaj veprepenale.

Veprën penale të trafikimit me njerëz mund ta kryej kushdo që merr pjesë në , trafikimin me njerëz (Neni 139, Paragrafi1, i Kodit Penal të Kosovës)⁴⁸. Kjo donë, të thotë se këtë vepër penale e kryen kushdo që rekruton , transporton , transferon , strehon ose bën pranimin e personave me anë , të mjeteve të kërcënimit ose të përdorimit të forcës apo me forma të tjera të detyrimit , rrëmbimit , falsifikimit , mashtrimit apo të keq përdorimit të pushtetit apo të pozitës së ndjeshme. Pra,siç

⁴⁶ Kodi i përkohshëm i Procedurës Penale i Kosoves , Rregullorja e UNMIKU- ut Nr.2003/26 Gazeta Zyrtare UNMIK-ut , Vellimi 3-2003.

⁴⁷ Kodi Penal i Kosovës , Neni 139, Paragrafi1

⁴⁸ E. Sahiti , E drejta e procedurës penale , Prishtinë , 2005 , fq.126.

mund të vërehet , veprimi i kryerjes së kësaj vepre penale është përcaktuar në , mënyrë alternative. Për këtë formë themelore të kryerjes së kësaj vepre penale është paraparë dënimi prej dy deri në , dymbëdhjetë vjet burg (Neni 139 , Paragrafi 1).

Kodi Penal i Kosovës⁴⁹ ka paraparë edhe format e rënda të kryerjes së kësaj vepre penale .Si, forma të rënda të kryerjes së kësaj vepre penale janë:

1. Nëse veprapenale nga paragrafi 1 i këtij neni kryhet ndaj personit nën moshën 18 vjeçare (paragrafi 2 i këtijneni). Për këtë formë të veprës penale parashikohet dënimi me burgim prej tre deri në , pesëmbëdhjetë vjet.
2. Nëse personi i caktuar organizon një grup personash për të kryer vepra penale të trafikimit menjerëz (paragrafi 3). Për këtë formë të veprës penale të trafikimit parashihet dënimi me gjobë dhe me burgim nga 7 deri 20 vite.
3. Nëse vepra nga paragrafi 5 i këtij neni kryhet ndaj personit nën moshën 18 vjeçare (paragrafi 6)⁵⁰. Për këtë formë të veprës penale është paraparë dënimi me burgim prej dy deri në , dhjetë vjet.
4. Edhe në , rastin e tillë kur kjo vepër kryhet nga personat zyrtar dënimi me burgim është dukshëm më i lartë.

Përveç këtyre formave të rënda të trafikimit me njerëz , me të drejtë në , literaturën juridiko-penale theksohet se është dashur të parashihet edhe një formë e rëndë e kryerjes së kësaj vepre penale (Salihu I. , 2009 : 90)⁵¹.

Kjo arsyetohet nga fakti se nga praktika e trafikimit jemi dëshmitarë të rasteve kur ky trafikim bëhet me aso mjetesh apo në , aso rrethanash (kohën edimrit , natën , nëpër male të pakalueshme , me kamion frigorifer , gomone etj) , metëcilat rrezikohet seriozisht jeta dhe në , përgjithësi, siguria e personave që trafikohen. Po

⁴⁹ Kodi Penal i Kosovës , Kodi nr.04/L-082 , Kodi Penal i Kosovës , Neni 139, Paragrafi1 GZ. Nr.19/2012 dhe Nr. 30/2012

⁵⁰ Po aty,

⁵¹ Salihu I. , (2009) , E drejta penale , pjesa e posaçme , Prishtinë , f. 90

ashtu,duhet shikuar edhe mundësinë, e parashikimit të formës tjetër të rëndë të kësaj vepre penale kur nga mënyra e rrezikshme e trafikimit ka rezultuar edheshkaktimii pasojës së rëndë që ka të bëjë mevdjekjen e një apo më shumë personave natyrisht se për këto forma të rënda të trafikimit me njerëz duhet ashpërsuar edhe mëtej dënimet.

Tabela 1. Numri i personave të dyshuar për trafikim me njerëz dhe vepra të tjera të lidhura me trafikim në , Kosovë gjatë periudhës 2001-2010.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Totali
Trafikim me njerëz	25	22	11	56	33	36	46	68	34	76	407
Mundësim i prostitucionit	8	49	19		15	21	4	13	3	13	145
Prostitucion Punë e detyruar	15	88	33	10	12	12	13	9	9	27	228
Vepra tjera	4	25	6	11	40	28	9	8	6	5	142
Totali i arrestimeve	52	184	70	77	101	97	72	98	52	121	924

Sipas të dhënave të Policisë së Kosovës për Periudhën 2001-2010⁵²

Nga kjo pasqyrë tabelore shihet e numri i personave të dyshuar , të cilët janë , arrestuar për trafikim me njerëz dhe për vepra te tjera që janë , në, lidhje me trafikimin me njerëz , ishte tejet i lartë në , periudhën kohore 2001-2010⁵³. Ndërsa , numri i personave të arrestuar për veprën penale të trafikimit me njerëz gjatë kësaj periudhe ishte 407 sosh , ose 44 , 05% në , raport në numrin e tërësishëm të personave të arrestuar për këto veprime kriminale që janë , të lidhura me trafikimin me njerëz.

⁵² Raport i Policisë së Kosovës 2011 ,

⁵³ Sipa statistikave të OKB-së 2003 dt 10 qershor 2003 Sipas të dhënave të Policisë së Kosovës për periudhën 2001-2010.

3.1. Rrugët dhe përhapja e Trafikimit dhe Prostitucionit

Trafikimi i qenieve njerëzore paraqet një dukuri e cila sot njihet edhe nën termin “skllavëri moderne” ku janë , të involvuar grupe kriminale të cilët merren jo vetëm me trafikimin e femrave por edhe atë të meshkujve dhe të fëmijëve me qëllim të eksploatimit të tyre seksual. Këto grupe kriminale veprojnë, në, mënyrë të organizuar dhe në , koordinim me grupe të ndryshme që shtrihen në , nivel rajonal , kontinental dhe ndërkontinental.

Trafikimi i qenieve njerëzore duhet të kalojë nëpër një proces i cili ndahet në , :

- vendi i origjinës
- vendi transitit dhe
- Vendi i destinimit

Vendet e origjinës – burimit sipas të dhënave statistikore të Bashkimit Evropian janë , : Shqipëria , Bullgaria , Moldavia , Romania , Federata Ruse , Ukraina , Lindja e Afërt , Kina dhe Tailanda. Ë gjitha këto vende kanë , mjaft probleme duke filluar nga ato ekonomike , politike , mosbarazim gjinore apo diskriminimi gjinor.

Gjithashtu njeri ndër faktorët që përmenden në , këtë drejtim janë , Push dhe Pull Faktorët por mbi të gjitha është ideja që ngulitet në, kokat e personave qofshin femra apo meshkuj se e vetmja zgjidhje për të kaluar krizën është ikja nga vendi me çdo kusht duke mos llogaritur pasojat. Dhe në , këtë përlllogaritje askush nga viktimat e trafikimit nuk dëshiron të besoj se premtimet që japin trafikantët mund të jenë , gënjeshtër.

Në , besimin e paarsyeshëm që viktimat e trafikimit ua falin trafikantëve ndikojnë , edhe shfaqje megalomane të qendrave të ndryshme televizive evropiane të cilat

prezantojnë,-shfaqin standardin e jetësor të shtetasve dhe mjediset e tyre. Këto pamje megalomane ndikojnë , tek shikuesit- viktimat e ardhshme të cilat krijojnë , bindjen se jashtë vendlindjes fitohet me lehtë , jetohe me lehtë dhe arrihet me lehtë në , një standard të lartë jetësor.

Nga kjo që u cek me lartë del se është e mjaftueshme nëse dikush i afrohet ndonjë viktime potenciale me një “ofertë” për “punë” në , vendet perëndimore që ta pranojnë atë pa hezitim pa menduar për rreziqet që mund t’indodhin mëpas.

Vendet e Tranzitit janë , gjithashtu vende mjaft me rendësi , të cilat gjinden në , agjendën e grupeve të organizuara të cilat organizojnë , transportimin e viktimave të trafikimit të qenieve njerëzore drejt vendeve të destinimit. Në , këto vende trafikantët vendosin viktimat përkohësisht qoftë për të pritur rregullimin e dokumenteve false qoftë për të pritur ritrafikimin e tyre ose edhe qëndrimin e përkohshëm drejt vendit të destinimit.

Nganjëherë varet se cili është vendi i origjinës së viktimës dhe kështu vjen në , shprehje kalimi i shumë vendeve transit duke përdorur rrugë të ndryshme , metoda të ndryshme , mjete të ndryshme transporti etj. gjë që paraqet problem në , vete për trafikantët. Gjatë këtij rrugëtimi nëpër shumë vende transiti shtohet rreziku që femrat e trafikuar të abuzohen seksualisht nga trafikantët e ndryshëm deri tek vendi i destinimit. Dhe në, shumë raste rruga e Tranzitit është rruga me e vështirë ku viktima thyhet fizikisht, moralisht e materialisht. Dhe në, këtë fazë ndodh që ndaj femrave të trafikuar të përdoret forca dhe dhuna fizike me qëllim nënshtrimin e tyre.

Vendet të cilat përmenden në , shumë shënime zyrtare si , vende transiti nga ku viktimat kalojnë, në,drejtim të destinimit për në,vendet e Bashkimit Evropian janë: Hungaria , Polonia , Romania , Austria , Ish-Jugosllavia , Shqipëria dhe Italia.

Nuk do mend se viktimat e trafikimit që vijnë , nga Lindja e Afërt , nga Kina e

Tailanda , nga Afrika e Veriut apo nga vendet Nordike kalojnë , nëpër vende të ndryshme drejt Bashkimit Evropian. Shikuar në , aspektin , e përgjithshëm si , vende transiti zënë , vend të rëndësishëm në , këtë “biznes” vendet e ish BRSS-së.

Vendet e destinimit janë , vendet të cilat grupe të organizuara kriminale presin viktimat e trafikimit të qenieve njerëzore të cilat duhet të ushtrojnë , me “dëshirë” zanatin e vjetër- prostitucionin. Pra , vend i destinimit është vendi ku ofrohet sex dhe ku fitohet nga sex-i. Ky vend mund të jetë edhe vendi me destinim sezonal siç janë , vendet e ndryshme gjatë pushimeve verore , takimet e ndryshme ndërkombëtare në , sport apo ndonjë manifestim tjetër me karakter ndërkombëtar siç janë , Lojërat Olimpike apo Kampionati Botëror në , Futboll etj. E gjithë kjo shikohet me shumë zgjuarsis , nga grupe të organizuara kriminale të cilët janë , shumë pragmatik dhe lëvizin viktimat nga një vend në , tjetrin duke pasur parasysh qëllimin kryesor – nxjerrjen e profitit sa më të madh.

Ndër vendet e destinimit në , nivel evropian janë , : Austria , Belgjika , Franca , Gjermania , Greqia , Italia , Holanda , Spanja , Britania e Madhe , Turqia dhe Qipro.

Ndërsa vendet e destinimit të cilat përmenden jashtë kontinentit tonë , janë , : SHBA , Kanada dhe Australia.

Për të sjellë viktimat nga vendi i origjinës në , vendin e destinimit trafikantët shfrytëzojnë , rrugë të ndryshme automobilistike , ujore dhe ajrore. Rrugët që shfrytëzojnë , trafikantët për në , drejtim të vendeve të Bashkimit Evropian janë , si , më poshtë :

- Rruga Ballkanike
- Rruga Lindore
- Rruga e Evropës Qendrore
- Rruga e Afrikës Veriore

- Rruga e Mediteranit Lindor

Rruga Ballkanike ka së paku katër drejtime (P. Eglauer & J. Steiner , 2006 : 135)⁵⁴ :

a)drejtimi i parë niset nga Romania nëpër Serbi si , vend transiti përmes

Vojvodinës në , Hungari.

b)drejtimi i dytë niset nga Bullgaria kalon nëpër Serbi konkretisht në , Beograd kalon në, Shid–Kroaci e drejt Austrisë. Gjithashtu grupe kriminale përdorin territorin e Serbisë për të kaluar viktimat e trafikimit nga vendet e lindjes në , Bosnje e Hercegovinë, përmes lumit Drina. Në, zona të caktuara ky lum mund të kalohej gjatë gjithë vitit edhe më këmbë ose duke përdorur barka të vogla.

c)Drejtimi i tretë i kësaj rruge kalon nga Maqedonia nëpër Kosovë-(Hani i Elezit- Mitrovicë e Veriut) Serbi–Bosnje e Hercegovinë - Kroaci- Slloveni e drejt perëndimit.

d) drejtimi i katërt niset nga vendet e lindjes (Moldavia , Romania , Bjellorusia) Serbi - Maqedoni- Greqi (përmes autostradës Beograd- Shkup- Selanik) Kjo lëvizje është me lehtë për trafikantët pasi , që këto vende kanë , edhe një regjim më të lehtë vizash për qytetarët e tyre dhe mandej futen në,rrugë ilegale në,Greqi ose në,Qipro.

Edhe pse është i rrallë itinerari që ndjekin trafikantët në , drejtimin e katërt por ai ekziston duke kaluar nga Romania nëpër Serbi -Mali i Zi-Itali ose nga Serbi a në , Kosovë -Shqipëri-Itali. Kjo rrugë përdorej shumë mbas viteve të 90-ta nga Shqipëria (Vlora njihej si , qytet i gomoneve- barkave të shpejta motorike me të cilat transportoheshin viktimat drejt Italisë) dhe nga Mali i Zi (qyteti i Barit ku mund të kalohej përmes barkave drejt qytetit të Barit në , Itali).

Tani kjo rrugë është e më pak e kalueshme sepse breg deti Adriatik

⁵⁴ Raport nga autoret **P. Eglauer & J. Steiner , 2006 : 135**

kontrollohet nga forca të përbashkëta policore evropiane e koduar me Operacionin “Antena” me seli në , Vlorë duke përfshirë edhe Guardia di Finanza nga Italia. Në , qytetin e Vlorës tani ekziston Qendra e Anti- Trafikimit ku bëjnë , pjesë pjesëtar të forcave policore multinacionale nga Greqia , Gjermania,Italia dhe Shqipëria e cila merret kryesisht me luftimin dhe prerjen e fijeve të krimit të organizuar e cila ka vepruar nga kjo pjesë e Ballkanit. Këtu duhet cekur

se vepron edhe Inter Forca Tirana në , bashkëpunim me forcat italiane të sigurisë në, operacionin e koduar “Antenna”

2. Rruga Lindore përfshinë , trafikimin e qenieve njerëzore përmes Federatës Ruse- Bjellorusisë drejt Polonisë si , portë hyrëse në ,BE

3. Rruga e Evropës Qendrore përfshinë , trafikimin e Qenieve njerëzore nga Lindja e Largët dhe e Afërt –Ukraina- Rusi- drejtë Çekisë dhe Sllovakisë – UE (Baseline research on smuggling of migrants in, from and through central Asia, 2006 : 42 , 44).

4. Rruga e Afrikës Veriore përfshinë , trafikimin e Qenieve Njerëzore përmes Algjerisë drejtë Maltës-Italisë dheSpanjës

5. Rruga e Mediteranit Lindor përfshinë , trafikimin e Qenieve Njerëzore nga vendet e ish-BRSS, përmes Rumanisë-Bullgarisë në , drejtim tëTurqisë.

Sa i përket Kosovës dhe rrugët nga të cilat zhvillohet trafikimi i qenieve njerëzore dhe kontrabandimi me njerëz mendojmë se ato rrugë mund t’i ndajmë në , tri drejtime :

a)rrugët nga të cilat “importohen” apo rrugët nga të cilat “furnizohet tregu kosovar” me qenienjerëzore

b)rrugët nga të cilat “eksportohen” qeniet njerëzore dhe

c)rrugët nga të cilat kontrabandohen njerëzit jashtësaj

Rrugët të cilat shfrytëzojnë , trafikantët për të sjellë në , Kosovë qenie njerëzore nga vendet e lindjes kalojnë , kryesisht përmes Serbi së , Bullgarisë dhe Maqedonisë përnë,Kosovë.Trafikantëtshfrytëzojnë,Serbinë,kryesishtrrugënBeograd-Novu Pazar dhe kalojnë , kufirin Kosovë - Serbi në , Leposaviq dhe vazhdojnë , për në , Fushë Kosovë e pastaj shpërndahen në , tërë Kosovë ndërsa tjetra vjen nga Serbi a –kufiri i Kosovës Merdare-Prishtinë. Sipas të dhënave të IOM-it⁵⁵, në, Kosovë për vitet 2000-2003, del se trafikantët kanë , sjellë në , Kosovë femra nga vendet e lindjes dhe kanë , kaluar kufirin Serbi - Kosovë ilegalisht në , mbi 50% të rasteve.

Por duhet pranuar se ka edhe rrugë ajrore të cilat trafikantët i shfrytëzojnë, për t'i sjellë viktimat e trafikimit në , Kosovë . Në , po të njëjtin studim del se trafikantët duke shfrytëzuar rrugën ajrore nga Rusia, Moldavia, Ukraina, Romania, përmes Hungarisë, Austrisë , Zvicrës , Bullgarisë dhe Turqisë kanë , hyrë në , Kosovë përmes Aeroportit të Prishtinës (Projekti I Kthimit Dhe Riintegritit , 2002 : 7).

Nga 379 raste të viktimave të trafikuar që ka asistuar IOM-i në , Kosovë 10.6% kanë , qenë , fëmijë nën moshën 14 vjeçare. Nga ky numër 14% e viktimave kanë , qenë , të keqtrajtuara seksualisht në , familjet e tyre para e të arrijnë , në , Kosovë . Vetëm 2 , 21 % e tyre kanë , qenë , punëtore seksi , çka do të thotë se ato mevetëdije kanë , hyrë dhe ushtrojnë , prostitucionin. Vetëm 24.40% të grave dhe vajzave kanë , kaluar kufijtë e Kosovës në , mënyrë legale , ndërsa 23.20 % të tyre kanë , kaluar kufirin e Kosovës ilegalisht .

Më pak se 55% e këtyre femrave kanë, pasur pasaportën tek vetja kur janë, identifikuar, 94 veta nuk kishin dokumentet e udhëtimit të cilat ua kishin marrë

⁵⁵ IOM , Shtator 2006 Viena , Austria. Sipas këtij hulumtimi trafikimi i qenjeve njerëzore dhe kontrabandimi me njerëz nga lindja e largët .

trafikanët , ndërsa rreth 1/3 (109 sish) e tyre kanë , kaluar kufirin e Kosovës pa dokumente udhëtimi (Unicef Kosovë , 2004 :20-21)⁵⁶

Këto janë , disa nga rrugët e mundshme të cilat i përdorin trafikantët për t'i futur viktimat e trafikimit në , vendet e destinacionit por nuk do të thotë se ata janë , të detyruar të përdorin vetëm këto rrugë. Në , këtë drejtim ata janë , mjaft fleksibil dhe zgjedhin edhe rrugë tjera të cilat janë , më pak të njohura për organet për sundimin e ligjit.

Rekrutimi i viktimave të trafikimit bëhet nga persona të caktuar siç cekëm më lartëqoftëngapersonaamator,individtënivelittëmesëmnë,“hierarkinë”kriminale apo persona të nivelit të lartë të grupeve kriminale të cilët përdorin metoda të ndryshme.

Trafikantë të ndryshëm duke shfrytëzuar aftësi të tyre nisen në,kërkimtë tregut dhe kështu krijojnë, lidhje me rekrutuesittëcilëtgatigjithmonë,janë,“punëtor” vendor ose nese mund ta quajmë thjesht janë , “staf local” detyrë e të cilëveështë të identifikojnë, viktimat. Në, kategorinë, e rekrutuesve sipas të dhënave studimore janë, gjetur persona të të dy gjinive si,dhe persona të afërm të viktimave.Atakanë, njohuri mjaft të mira lidhur me gjendjen e viktimave potenciale sepse jetojnë,në,një mjedis,ju dinë allet dhe brengat e tyre, uadinë,dëshirat dhe ambiciet e tyre.

Duke poseduar këto informacione,i përzgjedhin viktimat, i upremtojnë, punë, jashtë vendit duke marr përsipër kalimin e tyre në, vendin e destinuar. Me këto veprime ata shendrohen në“shpëtimtar ”duke i futur hallexhinjtë në, kurthin e paktit të trafikimit. Rekrutuesit gjithmonë, duke shfrytëzuar situatën e rendë ekonomike të viktimave potenciale në, rrethin e tyre, shkallën e ultë të arsimimit, papunësinë, diskriminimin gjinore religjioz dhe etnik, dhunën në, familje dhe abuzimet e ndryshme qofshin institucionale apo familjare , situatat konfliktuoze (luftërat dhe

⁵⁶ [Trafikimi Fëmijëve në , Kosovë](#) , UNICEF Kosovë , qershor 2004 , faqe 20-21

konfliktet ushtarake) iu afrohen atyre duke krijuar një pasqyrë të rrejshme (paraviktimave) për vendine destinimit.

Gjatë operimit rekrutuesit janë , të interesuar të rekrutojnë , sa më shumë femrat ë moshave tëndryshme, përfshirë edhe minoritar por“Shënjestrat”e tyre nuk drejtohen vetëm nga persona të cilët përmendem më lartë por ata me aftësitë e tyre fusinnë,“rrjetë”edhe “peshq”tëtjerëtë cilët kërkojnë të ushtrojnë,dhe zhvillojnë ,karrierën e tyre jashtë shtetit.

Kjo dotë thotë se rekrutuesit “shënjojnë”përrekrutim edhe persona të cilë tjanë,të punësuar, intelektual të ndryshëm të cilët kanë, ambicie që me aftësitë e tyre të fitojnë,shumë më tepërnë,vendetperëndimore.Dheveprimet e kësaj kategorie të personave që kanë , një jetë modeste i shuajnë , dyshimet e organeve të sundimit të ligjit sepse çdo gjë duket si , migrim legal.

Në , këtë rast çdo veprim duket legal sepse rekrutuesit përgatisin çdo dokument për largim nga vendi , duke i atribuuar vetes edhe rolin e shpëtimtarit se gjeja po i afron viktimës një shans jetësor për dalje nga krizaekonomike.

Gjithashtu , rekrutuesit marrin rolin e shpëtimtarit sepse gjatë gjithë kohës së rekrutimit të viktimave janë , shumë të afërt me ta , janë , kooperative , iu afrojnë , para , ndihmojnë , në , rregullimin e dokumenteve , ndihmojnë , në , bartjen dhe kalimin e kufirit , vendosjen në , banesa përgjatë kufirit. Edhe gjatë pritjessë trafikantëve që t’ua dorëzojnë , viktimat ose më mire të themi deri kur ua shesin ato , atajanë,mjafttësjellshëm.Sepsedetyrëetyreështëjoshja,dërgimiderinë,vendin e caktuar dhe pastaj dorëzimi i tyre tektrafikantët.

Egjithëveprimtariaetyreprejrekrutuesi,mundtënumërohetnë,formattëcilat ata i përdorin për t’i joshur viktimat e nder të cilat janë , edhe premtimet e tyre për:

- punësimin jashtëvendit

- punësimin në , klube si ,valltare
- martesë me shtetas të huajetj.

Rekrutuesit paraqitë gjithmonë si “engjëjshpëtimtar” qënë, momentet e krizave u dalin “ndihmë” hallegjinjëve , por , kur viktimat futet në , kthetrat e tyre është vështirë të largohet më sepse ata (rekrutuesit) përdorin format më brutale gjatë rekrutimit (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38) (edhe pa dëshirën e saj) siç janë:

- përdorimi i forcës ndaj viktimave të trafikut
- kidnapimi
- kërcënimi dhe frikësimi
- shantazhi
- mashtrime të ndryshme
- mashtrimi përmes përdorimit të drogës
- kushtëzimi
- keqpërdorimi i rrethanave të rënda të personit të jetë
- keqpërdorimi i pozitës zyrtare
- shitja e viktimës nga familjarët e tij/saj

Mbas fazës së rekrutimit viktimat nisën në vendin e destinimit. Etërkjopunë, arrihet falë një organizimi të mirë të transportimit të tyre përtej kufirit ose mund të ndodhë transportimi i viktimave mbreda vendit dmth. lëvizja e tyre nga një rajon në , tjetrin mbreda hapësirës shtetërore të një vendi dhe jashtë tij (Shabani A., Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38).

Transportimi i viktimave të trafikut të qenieve njerëzore bëhet me mjete të

ndryshme transporti (ujore , tokësore dhe ajrore) dhe në , dy variante :drejtpërdrejtë në , vendin e destinimit ku menjëherë pas arritjes i nënshtrohet shfrytëzimit seksual dmth fillon ushtrimin e prostitucionit ose transportohet në , faza ku secila faze përfshinë , mënyrën e shfrytëzimit të tyre. Grupet e organizuara kriminale dorëzojnë , viktimat tek pronarët e tyre ose tek trafikantët e tjerë duke i shitur ato dhe duke i shendrruar në , “skllave kreditore” “kredi” të cilën duhet ta shlyej vetëm duke fituar paranë,rrugë.

Megjithatë duhet pranuar se gjatë fazës së transportimit transportuesit kujdesen që viktimat të transportohen në , mënyrë sa më komode dhe në , asnjë rast mos t’i krijohet mundësia e organeve për zbatimin e ligjit të krijojnë , dyshime (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38). Viktimat transportohen me automjete të ndryshme , trena , barka , gomone , këmbë dhe në , të gjitha rastet duhet të krijojnë , një pasqyrë lëvizjeje legale qoftë brenda ose jashtë kufirit shtetëror.

Kalimi i kufirit mund të bëhet me dokumente të falsifikuara por në , shumicën e rasteve ky kalim i kufirit bëhet përmes rrugëve legale dhe në , mënyrë krejt normale. Trafikantët iu kushtojnë , kujdes vendeve të cilat nuk kanë , një bazë ligjore ku në , mënyrë strikte kërkohet respektimi i rregullave të kalimit të kufirit.

Ata i orientojnë , viktimat e trafikimit në, vendet ku grupe kriminale kanë, një“rahati”dheveprimtaria e të cilëve “kamuflohet” gjeja për ushtrimin e biznesit të tyre legal. Kalimi i kufirit behet nën mbikëqyrjen dhe organizimin e grupe kriminale ose individ të caktuar.

Deri sa viktima nuk e kalon kufirin e vet shtetëror ende ka një siguri në , vetvete por me kalimin e kufirit shtetëror ajo bie plotësisht nën urdhrat e trafikantëve dhe kontrabanduesve të ndryshëm dhe këtu fillon faza e eksploatimit të tyre (Shabani A.,

Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38)⁵⁷.

Ky eksploitim i viktimave behet në , mënyra të ndryshme duke filluar :

- me nxjerrjen e tyre në , treg për t'i shitur trafikantevetjerë me nxjerrjen e tyre në , rrugë për të kërkuarlëmoshë
- me nxjerrjen e tyre në , tregun e punës në , bujqësi , dhe në , kryerjen e punëve tjera të rënda si , në , xeherore , punë , në , fabrika kimike , në , vendpunishte ndërtimi dhe në , fusha të eksportimit të naftës
- me nxjerrjen e tyre në , rrugë për të ushtruar zejen eprostitucionit
- me detyrimin e tyre për të prostituuar në , lokale nate , motele ,hotele
- me detyrimin e tyre për të percjellur biznesmen në , udhëtime“zyrtare”
- lidhja apo shitja e viktimave për martesë të detyrueshme
- shitja e vikamave për industrinë , e seksit dhe pornografisë
- shitja e viktimave të trafikimit për konflikte të armatosura

Meshkujt deri në , një moshë të caktuar dhe fëmijët të cilët trafikohen ilegalisht në , vendet e destinacionit duke paguar shuma të mëdha parash. Në, literaturë kjo skllavëri moderne karakterizohet në , forma të ndryshme siç janë , (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38)⁵⁸:

- Shitja e tyre e quajtur “Chattel Slavery”
- Borxhi kreditor
- Skllavëriaseksuale
- Puna edhunshme
- Martesa përmes postës elektronike (mail order Brides)
- Sexturizmi

⁵⁷ Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , (2007) , *Moduli Trafikimi i Qenjeve Njerzore*, FKN Sarajevë , Prishtinë .f.38

⁵⁸ Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , (2007) , *Moduli Trafikimi i Qenjeve Njerzore*, FKN Sarajevë , Prishtinë .f.38

3.2. Lufta kundër Trafikimit dhe Prostitucionit

Problemet që dalin nga trafikimi i qenieve njerëzore nuk duhet shikuar si , probleme abstrakte ligjore por para se gjithash duhet të shikohen si,probleme sociale ,që lidhen me stabilitetin ekonomik dhe politik të një shoqërie të caktuar,të një shteti. Aktiviteti i grupeve kriminale dhe i krimit të organizuar në, përgjithësi, është shumë i angazhuar në, destabilizimin ekonomik dhe social të një shoqërie të caktuar i cili ka ndikim të drejtpërdrejtë në ,:

- Destabilizimin ekonomik përmes veprimeve ilegale ose joformale
- Diversitetin dhe rritjen e aktiviteteve të krimit të organizuar
- Destabilizimin ekonomik
- Destabilizimin demografik
- Destabilizimin e investimeve të huaja në ,shtet
- Rritjen e korrupsionit në sektorin publik

Grupe kriminale përmes aktiviteteve të tyre ilegale dhe përmes trafikimit të qenieve njerëzore ndikojnë, drejtpërdrejtë në, destabilizimin e ekonomisë ekzistuese joformale dhe jo ligjore si , dhe në , rregullimin e industrisë së seksit dhe formave tjera të tregut joformal të punës. Ky ndikim vjen si , pasoj e futjes së fuqisë së re të punës përmes kanaleve ilegale që sfidojnë, panoramën ekzistuese të krimit.

Nga këto ndikim e mund të vije edhe deri tek qërimi i hesapeve mes grupeve kriminale kusi,pasojë vije deri tek humbja e jetëve njerëzore dhe futja e frikës në , mesin e qytetare tjerë.Vjedhja e fëmijëve, shantazhimi dhe kidnapimi i vajzave të

reja paraqet hallkat më trishtuese të një shoqërie me një status të paqartë të sigurisë ku drejtësinë , e bënë , i forti.

Gjithashtu futja e fuqisë së “huaj” në , biznes përmes trafikimit dhe prostitucionit ndikon drejtpërdrejtë edhe në , sigurinë , e tyre. Në , Kosovë janë , të shënuara raste të likuidimit të prostitutave në , rrugë.

Vrasja e viktimave të trafikimit të qenieve njerëzore të cilat si , pasojë e dhunës kanë , përfunduar si , prostituta në , rrugë është shumë prezentë në , shumë vende të botës. Ato janë , viktima kryesisht të individëve dhe të grupeve kriminale që i kontrollojnë , ato (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38)⁵⁹.

Grupe kriminale duke parë leverdinë , ekonomike që sjell trafikimi i qenieve njerëzore , kontrabandimi me njerëz dhe prostitucioni ata involvohen në , këto aktivitete të ndryshme me një qëllim të caktuar - realizimin e fitimit të madh me një rrezik të ulët. Ata nuk hezitojnë , të investojnë , paratë e fituara nga trafikimi dhe prostitucioni në , biznese tjera siç janë , droga , armët si , dhe në , aktivitete të ndryshme legale siç janë , blerja e patundshmërive , fabrikave , ofiçinave , banka etj. Fleksibiliteti në , aktivitetin e tyre dhe diversiteti i këtyre aktiviteteve e bënë , mjaft profitabil organizatën kriminale por e dëmton sigurinë , dhe ekonominë , e një vendi (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 : 38)⁶⁰.

Përveç ndikimeve në , “ekonominë , e verdhë” aktivitetet e krimit të organizuar dëmtojnë , edhe ekonominë , formale dhe shkaktojnë , destabilizim ekonomik të një vendi. Kur aktivitetet kriminale janë , në , rritje ulet fuqia e gjenerimit të të hyrave shtetërore , mungon mbledhja e tatimeve dhe taksave që është bazë për zhvillim

⁵⁹ Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , (2007) , *Moduli Trafikimi i Qenjeve Njerzore*, FKN Sarajevë , Prishtinë , f.38

⁶⁰ Po aty,

normal të një shoqërie. Kjo mungesë në , fushën e mbledhjes së taksave dhetatimeve ndikondrejt përdrejtëjovetëmnë, strukturë ekonomike poredhenë, superstrukturën shoqërore të saj. Së fundi hyrja e parave të pista në, sistem shkakton pa qëndrueshmëri financiare dhe destabilizim ekonomik sepse krimi I organizuar përmes sforcimit të pastrimit të brendshëm të parave ndikon në , rrjedhat e përgjithshme shoqërore dhe politike të vendit (Shabani A. , Bojaniq N. , Obradoviq V. , 2007 :38).

Sipas një Raportit të vitit 2004 (Raportin Joint East West Research On Trafficking In Children For Sexual Purposes In Europe : 2004)⁶¹ i cili përfshin një studim gjithëpërfshirës të 16 vendeve Euro-aziatike del se grupmoshat më të rrezikuar janë

, të miturit nga mosha 10 deri në , 18 vjeç , të gjinisë femërore dhe mashkullore , të cilët përdoren për eksploatim seksual , lëmoshë , adoptim dhe shitje të organeve të brendshme. Destinomi i këtyre të rinjve dhe të rejave është perëndimi, Izraeli, Greqia

, Turqia, Japonia dhe Emiratet e Bashkuara Arabe (Raportin Joint East West Research On Trafficking In Children For Sexual Purposes In Europe :2004)⁶².

Aktivitetet e grupeve kriminale të organizuara si , një rrjet merimange fal fuqisë monetare që kanë , në , posedim dëmtojnë , qendrushmerinë , jo vetëm ekonomike por edhe politike të një vendi. Këto grupe kriminale arrijnë , që përmes korrupsionit të dëmtojnë , imazhin e shtetit para botës dhe dëmtojnë , interesat kombëtare duke shkaktuar frikë tek investitorët e jashtëm pa të cilët nuk mund të rimëkëmbët

⁶¹ Raportin Joint East West Research On Trafficking in Children for Sexual Purposes in Europe : The Sending Countries , ECPAT Europe Laë Enforcement Group , Amsterdam 2004

⁶² Raportin Joint East West Research On Trafficking in Children for Sexual Purposes in Europe : The Sending Countries , ECPAT Europe Laë Enforcement Group , Amsterdam 2004

ekonomiaeshkatërruadhenukmundtërihapenvendetërejatëpunësipërnjëarmatë të tërë të rinjsh dhe të rejash që presin punë. Ata përmes korrupsionit arrijnë , të dirigjojnë , jo vetëm rrjedhat politike por e kriminalizojnë , tërë shoqërinë , duke e venë , në , pikëpyetje vet ekzistencën fizike tëtij.

Politika e NATO-s për Luftimin e Trafikimit të Qenieve Njerëzore

Misioni primar i NATO-s nuk është lufta kundër trafikimit njerëzor. Megjithatë, për shkak se trafikimi i qenieve njerëzore dëmton të drejtat themelore të njeriut dhe ka një ndikim të madh në , stabilitetin e një vendi , NATO ka miratuar një politikë të zero-tolerancës mbi trafikimin njerëzor, e cila është miratuar në, Samitin e Stambollit

,në , qershor 2004. Për shkak të faktit se trafiku njerëzor është aktivite i dyte për ga madhësia sa i takon krimit të organizuar, ai mund të jetë një faktordestabilizues ose dobësues i stabilitetit të brishtë të një shteti të caktuar.

Trafikimi njerëzor kështu formon një forcë kontradiktuese në , përpjekjet e NATO-s për të ndihmuar qeveritë në , krijimin dhe mbajtjen e shteteve mbi parimet e sundimit të ligjit dhe respektimit të të drejtave të të garantuara të njeriut. Prandaj , NATO merr përgjegjësinë , për të kontribuar në , luftën globale kundër trafikimit njerëzor.

Për të arritur qëllimet lidhur me luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore , NATO mbështetet në , nevojën për thellimin e mëtejshëm të bashkëpunimit midis NATO-s dhe institucioneve të tjera relevante si , OSBE , IOM , OKB dhe sektori

joqeveritar. Maqedonia punon drejt arritjes së objektivave të përcaktuara nga politikat e NATO-s

Deri tani një pjesë e konsiderueshme e dokumenteve të rekomanduar nga NATO janë, ratifikuar dhe nënshkruar, kështu që është bërë pjesë e legjislacionit të Maqedonës. Disa nga aktivitetet më të rëndësishme të përshkruara në Programin Kombëtar janë : - dispozitat e reja në Kodin Penal në lidhje me trafikimin njerëzor - miratimi i Procedurave Standarde Operative - krijimi i bazave të të dhënave mbi autorët e trafikimit të qenieve njerëzore në Ministrinë, e Brendshme (Sektori për trafikimin e qenieve njerëzore dhe kontrabandë të emigrantëve) dhe një bazë të dhënash për viktimat në Ministrinë, e Punës dhe Politikës Sociale - Përmirësimi i sistemit për dhënie ndihmës sociale për viktimat Zbatimi i plotë i rekomandimeve të NATO-s dotë ketë një efekt pozitiv të dyfishtë. Në një anë, ajo dotë kontribuojë për ndërtimin e një marrëdhënie më të ngushtë midis NATO-s, dhe nga ana tjetër është thelbësore në luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore.

3.3. Luftimi i prostitucionit - Kosova

Në vitin 2006, Qeveria e Kosovës bashkë me Zyrën për Integrim Evropian pranë UNMIK-ut kanë hartuar Planin e Veprimit për Implementimin e Partneritetit Evropian për Kosovën⁶³ duke i kushtuar kujdes të veçantë Luftës kundër Krimit të Organizuar dhe Terrorizmit me theks të veçantë planit të veprimit kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore.

Në këtë projekt janë involvuar : policia e UNMIK-ut/SHPK-ja (njësiti i

⁶³ *Qeveria e Kosovës, Plani i Veprimit për Luftimin e Trafikimit të Qenieve Njerëzore në Kosovë, Prishtinë 2006*

hetimit të trafikimit të qenieve njerëzore) , Ministria e Drejtësisë (njësia për mbrojtje dhe ndihmë të viktimave) , IOM-i në , Kosovë (njësia kundër-trafikimit) , OSBE-ja , Departamenti për të drejtat e njeriut dhe sundimit të ligjit , Ministria e punës dhe mirëqenies sociale , OJQ vendore dhe ndërkombëtare.

Qëllimi i këtij trupi të përbashkët është koordinimi i veprimeve dhe aktiviteteve që duhen ndërmarrë në , identifikimin e viktimave dhe ndihmën e gjithanshme që duhet afruar atyre duke respektuar plotësisht privatësinë, e tyre. Në,bazë të këtyre procedurave identifikohen VT dhe dërgohen në , Objektin e përkohshëm të sigurt. Akomodimi i tyre behët konform moshës dhe gjinisë dhe mbikëqyret 24 orë nga Qendra për punë ,Sociale.

Sipas dispozitave të Kodit penal të Kosovës , për veprën penale të trafikimit me njerëz parashihet dënimi me burgim prej 2 deri në, 12 vjet (Nenin139 Paragrafi1 Të Kodit penal të Kosovës)⁶⁴. Ndërsa, për format e rënda të kësaj vepre penale parashihen edhe dënime me lartësi , më të madhe kohore. Kësisoj , nëse kjo vepër penale kryhet kundër personit nën moshën18vjeçare,kryerësi,mund të dënohet me burgim prej 3 derinë,15vjet (Paragrafin 2 Të Nenit 139 Të Kodit penal të Kosovës).

Ndërkaq,për organizatorët e grupeve të personave për të kryer vepra të tilla mund të shqiptohen edhe dënime më të larta.

Po ashtu , gjatë zhvillimit të procedurës penale ndaj kryesve të kësaj vepre penale , mund të zbatohen edhe disa masa të fshehta dhe teknike të vëzhgimit dhe hetimit të parapara në , kapitullin e XXIX të Kodit të procedurës penale të Kosovës (Paragrafin 2 Të Nenit 139 Të Kodit Procedurës penal të Kosovës)⁶⁵. Këto masa janë , risi , në , legjislacionin procedural të Kosovës dhe zbatimi i tyre ka për qëllim

⁶⁴ Kodi Penal i Kosovës , Kodi nr.04/L-082 , GZ. Nr.19/2012 dhe Nr. 30/2012.

⁶⁵ Kodi i Procedures Penale i Kosovës

shtimin e efikasitetit të procedurës penale ndaj kriminalitetit të rëndë , të kriminalitetit të organizuar dhe tek korrupsioni (E. Sahiti, 2005:126). Sipas dispozitave të këtij kodi, për zbatimin e disa masave urdhrin e jep prokurori publik , ndërsa për disa të tjera gjyqtari i procedurës paraprake në , bazë të kërkesës së prokurorit publik, kurse zbatimin e këtyre masave e bënë, policia gjyqësore (E. Sahiti , 2005 :126)⁶⁶.

3.4. Kontakti me viktimat

Kontaktet mes viktimave të trafikimit në , këtë objekt të sigurt janë , të lira por nën mbikëqyrje të drejtpërdrejtë të QPS duke respektuar plotësisht vullnetin e tyre. Gjithashtunë,këtëprojektështëparaparëedhejetagjysmëepavarurdhemenaxhohet nga pesë vajza mbi 17 vjeçe të cilat kanë , përjetuar dhunën seksuale , trafikimin apo kanë , qenë , të abuzuara në , familje. Në , këtë formë mund të vendosen vetëm personat të cilët nuk kanë , mundësi , të ribashkimit familjar , kujdesi , apo adoptimi dhe mund të qëndrojnë , deri në , dy vite. Qëllimi i tillë i këtij akomodimi është riintegrimi i viktimave të trafikimit në , shoqëri. (shih figura 2)

Sipasproceduravetëveprimitnë,lidhjemendihmënjëduhetdhënë,Viktimave Kosovare të Trafikimit ekziston një bashkëpunim i mirë mes të gjitha institucioneve në, Kosovë dhe OJQ për t’iu gjendur afër dhe për t’iu ndihmuar VT në, integrimine rishoqëror.

E gjithë kjo fillon me deklarimin e viktimës para njësisë për hetimin e

⁶⁶ Sahiti , E., *E drejta e procedurës penale* , Prishtinë , 2005

qenieve njerëzore të cilët janë, të detyruar t'igrumbullojnë, të gjitha të dhënat dhe të
njoftojnë, Qendrën për punë, Sociale lidhur me atë se abëhet fjalë për VT të qenieve
njerëzore apo jo.

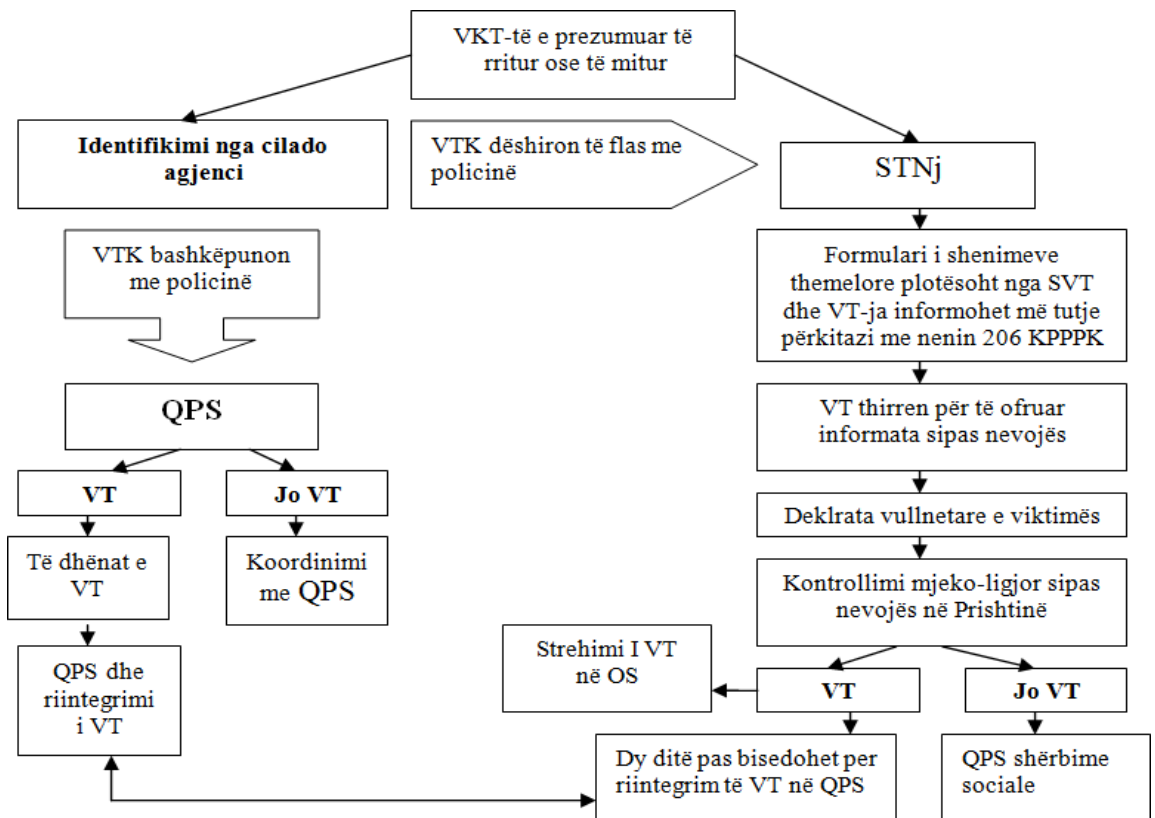

Figura 2. Paraqet procedurën që ndjeket tek VKT për të prezumuar të rriturit apo të miturit

Nëse bëhet fjalë për VT atëherë procedohet konform nenit 206 të Kodit të Përkohshëm të Procedurës Penale të Kosovës mbi mbrojtjen e viktimave dhe t'i jetë kryer ekzaminimi mjeko-ligjor në , Prishtinë , vendosen në , Objektin e Sigurt i cili është nën mbikëqyrje nga QPS plot 24 orë. Në , këtë Objekt të Sigurt i mundësohet rehabilitimi i VT që ofshinatat e mitur apo madhor, kualifikimi i tyre, shkollimi i tyre , ngritja profesionale në , zënien e ndonjë zejeje e cila do i ndihmojë në , të ardhmen , rritja e ndjenjës së besimit në , marrjen e vendimeve brenda përbrenda mjedisit të caktuar e deri tek ndikimi i rehabilitimit të plotë të tyre.

funkcionimi i këtij Objekti të Sigurt bëhet nën ndikimin e drejtpërdrejtë të Komunave , OJQ-ve të ndryshme , organizatave të ndryshme qeveritare , IOM-it në , Kosovë etj.

Duhet cekur se VKT që nga momenti i paraqitjes iu ofrohet ndihmë juridike falas nga avokati për mbrojtjen e viktimave. Edhe shërbimet mjekësore (kontrollime të ndryshme mjeko-ligjore , testimi lidhur me shtatëzaninë , sëmundje të ndryshme siç janë , HIV dhe sëmundje tjera) këshillime familjare , shërbime psikologjike , mbështetje materiale për shkollim duke i afruar ndihmë sociale , mbështetje në , ngritjen e tyre profesionale e deri tek ndihma që iu ofrohet në , punësimin e tyre janë , falas.

Duhet cekur se të gjitha këto shërbime që iu ofrohen VT janë , në , koordinim të plotë të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale të Kosovës e cila në , skemën e saj të ndihmës sociale për Viktimat e Kosovare të Trafikimit ndanë , shumë prej 35 euro në , muaj.

Gjatë intervistimit të VKT nga njësitë i hetimeve të Trafikimit të Qenieve Njerëzore duhet të arrihen objektivat kryesore për identifikimin e shkaqeve dhe ndërmarrjen e masave pro-aktive , re-aktive dhe marrjen e masave për ndërprerjen e plotë të aktiviteteve kriminale të grupeve dhe individëve që merren me Trafikimin e qenieve njerëzore. Nga masat që duhet të ndërmerren nga drejtime të ndryshme lehtësohen operacionet që policia duhet t'i ndërmarrë , nuk dublifikohen hetimet dhe rezultatet janë , të garantuara.

Pra e gjithë puna gjatë intervistimit të VKT duhet të filloj zbulimin e tërë aktiviteteve të cilat i kanë dërmarr kryesi, i kësaj veprë penale siç janë , : metodat e rekrutimit , grumbullimi i të dhënave financiare , mjetet e komunikimit , mjetet e shfrytëzimit , reklamat që përdorin agjencinë , të ndryshme për rekrutim , ku janë ,

akomoduar , me çfarë dokumente kanë , udhëtuar , ku janë , punuar , cilat janë , rrugët që kanë , përdorur e të ngjashme.

Gjithashtu duhet pasur kujdes që gjatë intervistimit të arrihet nderi tek të dhënat e plota dhe të sakta lidhur me aktivitetet e trafikantëve të qenieve njerëzore. Duhet pasur kujdes që të shfrytëzohen të gjuha të dhënat nga policia kufitare , reklamat në , media , kërkimet shkencore , reagimet nga publiku , baza e të dhënave të policisë , të dhënat nga agjencinë , ndërkombëtare për zbatimin e ligjit , INTERPOL-i , EUROPOL-i, Task force Tirana, SECI, Zyra e imigrimit, dogana, OJQ, kompanitë transportuese (taxi , treni , aeroplani , anija) bankat , kompanitë e sigurimit dhe nga vet VKT.

Përveç informacioneve të papërpunuara njësi I hetimeve duhet të thellohet me tej dhe të marr informacione tejet sekrete por duke pasur parasysh gjithmonë , të respektohet Kodi i Procedurës Penale. Ndër mundësitë e vjeljes së informacioneve tejet të besueshme janë , ato që merren nga shërbimet sekrete agjencitë e udhëtimit , agjencitë e rekrutimit të VT për punësim apo martesë , ambasadat e huaja (sektori i vizave) , hyrje-daljet aeroportuale (portet dhe aeroportet) , shtëpitë e sigurta , sheshet , zonat bujqësore, hetimet financiare në, banka, të dyshuarit, VKT, shtëpitë publike , club-et e natës , hotelet , motelet dhe shtëpitë private të pushimit.

Komponenti gjeografike na ndihmon se nga cili drejtim vijnë , VT , cilat rrugë përdorin , cilat porte dhe aeroporte , çfarë mjete përdorin për transport. Meqenëse trafikimi mund të bëhet edhe brenda një vendi duhet pasur kujdes të dihet edhe komponeta komerciale. Më rëndësi , është të dihet se a marrin me qira objekte , shtëpi , vetura (psh rent-a-car) për nevoja transportimi dhe strehimi e deri tek përcjellja e çeshtjeve financiare e trafikantëve. (shih figura 4)

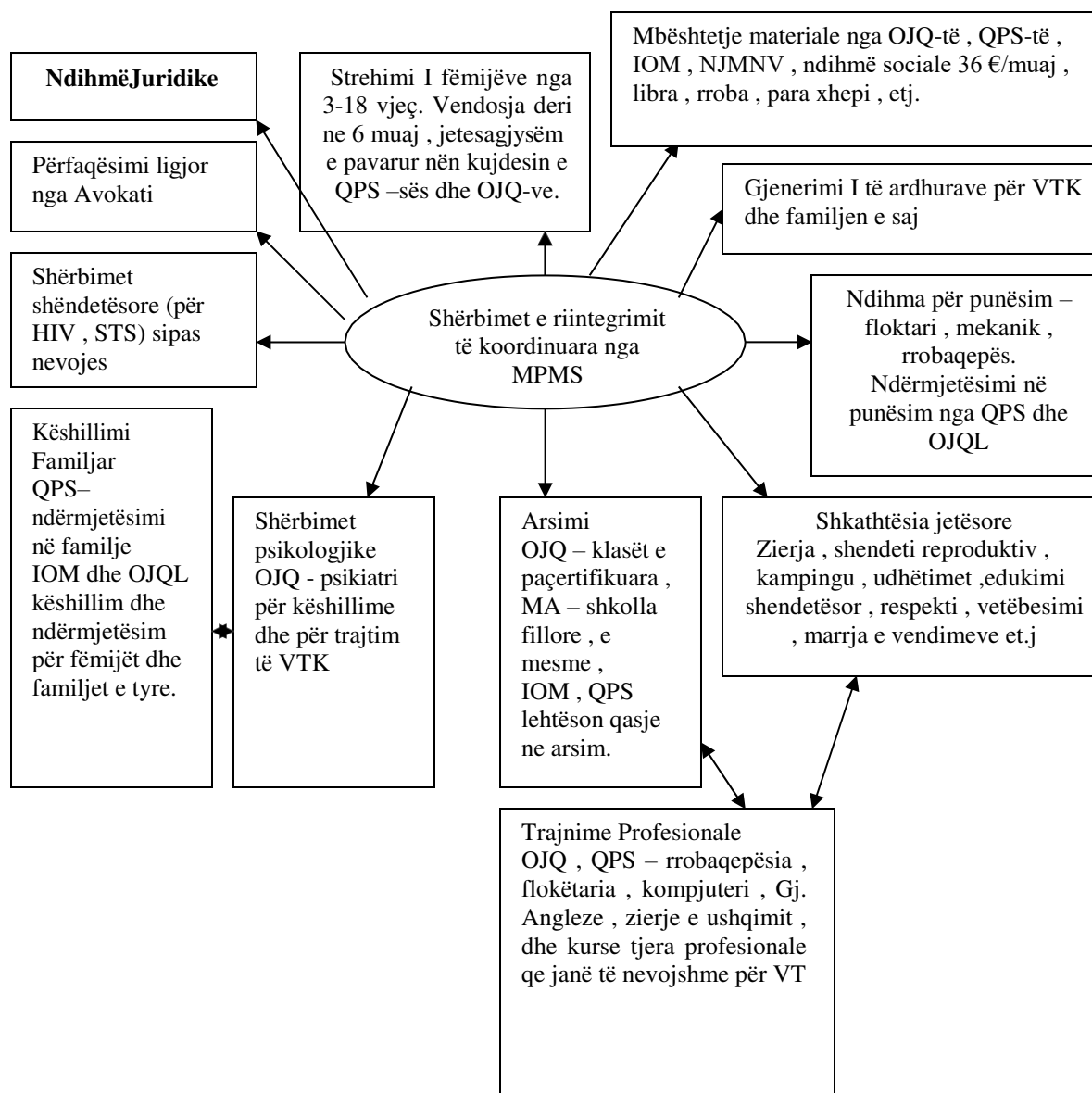

Figura 3. Paraqet procedurën e dhënjes së shërbimeve nga MPMS për të integruar VTK - Kosovë.

Mbas mbledhjes së informacioneve dhe verifikimit të tyre pas një përpunimi të hollësishëm kriminalistik atëherë krijohen pistat e dyshimit që duhet hetuar dhe vepruar. Së pari, të hetohet se cili është vendi i origjinës, vendi i transitit dhe në fund të dihet seku është vendi i destinimit. Përtë zgjidhur këtë problem duhet bazuar në komponentët gjeografik dhe komponentët strukturor.

Gjatë fazës hetimore dhe përpunimit kriminalistik të të dhënave duhet pasur parasysh se a kemi të dhëna të mjaftueshme se a bëhet fjalë për trafikim të qenieve njerëzore apo jo. Nëse po atëherë të sqarohet saktë se për çfarë është fjala sepse shpeshherë grupet kriminale kryejnë , një mori veprash penale me qëllim përftimi pasuror dhe që këtë pasuri ta aktivizojnë , në , institucionet legale financiare.

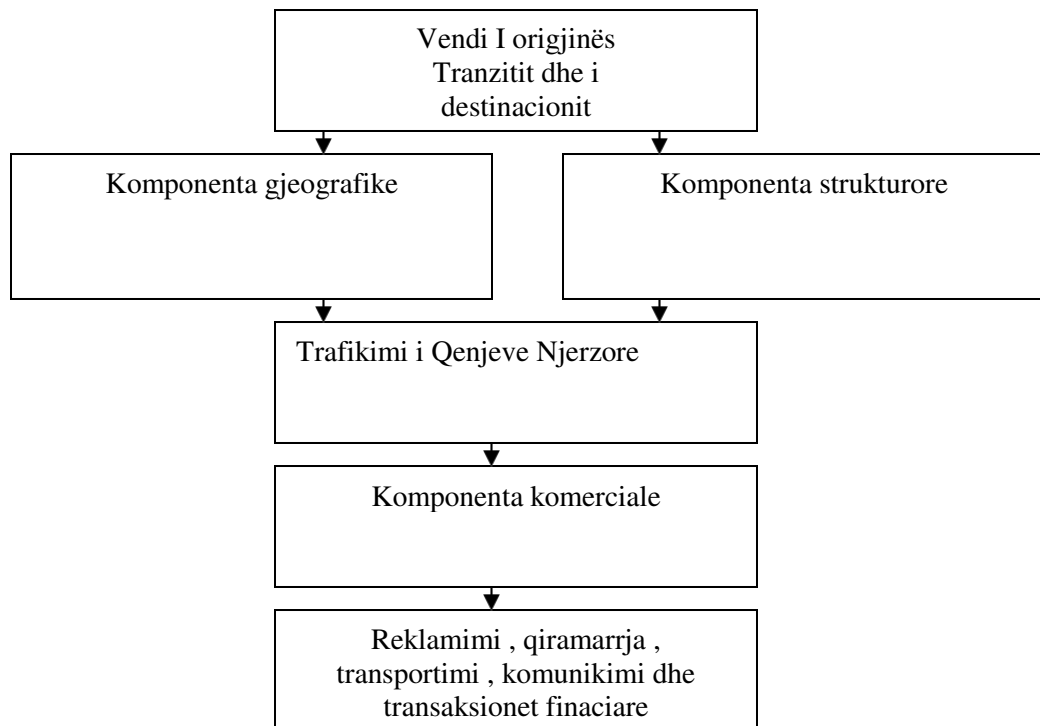

Figura 4. Lëvizja e trafikantëve si , dhe viktimave të tyre të trafikuar; grumbullimi i të gjitha dhënave

Gjatë hetimit të rasteve të trafikimit të qenieve njerëzore duhet të kihet parasysh krijimi dhe mbledhja e fakteve të bollshme konform Kodit penal dhe kodit të Procedurës penale në , mënyrë që të krijohet një bazë e mirë legale për organin e ndjekjes dhe gjykatën që I dyshuari të marrë dënimin e merituar. Këtu duhet të kihet parasysh para se të gjithash tri elementet kryesore : Veprimin , mjetet dhe qëllimin. (Shih figura 5)

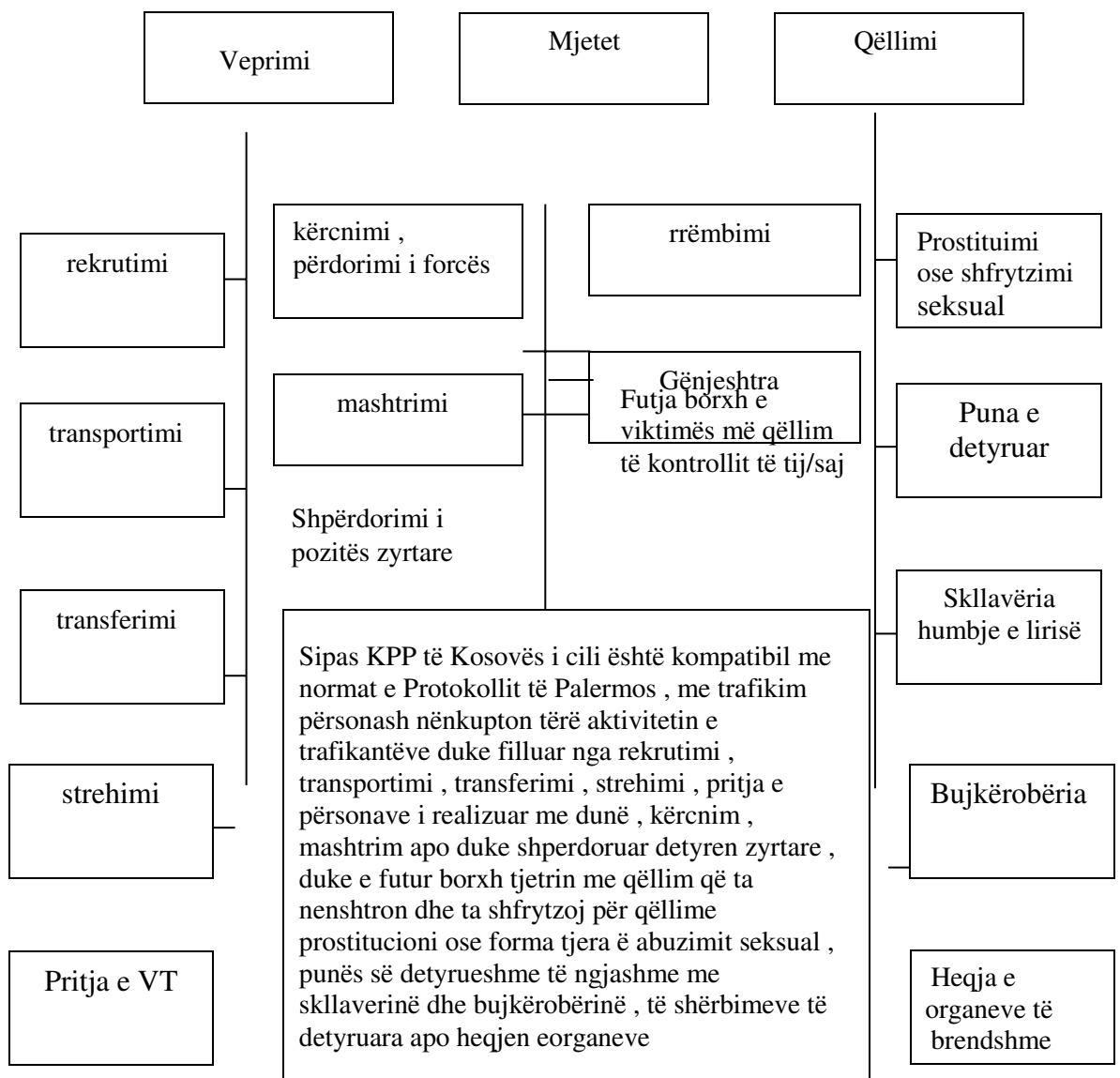

Figura 5. Elementet e veprës penale që përbejnë , veprimin e inkriminuar ligjor

Përveç aktiviteteve hetimore që përmendem më lartë hetuesit e njësitit kundër trafikimit të qenieve njerëzore duhet të kenë, një bashkëpunim të ngushtë me të gjitha forcat relevante të sigurisë në , Kosovë dhe me të gjitha institucionet qeveritare dhe jo qeveritare , vendore dhe ndërkombëtare për të arritur t'i shkëpus fjetet që duhet të priten të skllavërisë moderne të këtij shekulli të ri që quhet Trafikimi i qenieve njerëzore.

Gjatë gjithë kohës së mbledhjes së indiceve , fakteve dhe dëshmive tjera duhet të kihet parasysh se gjithmonë , ekziston raporti i drejtë mes kërkesës dhe ofertës për qenie njerëzore , për “mish të bardhë” të cilën e udhëheqin grupe të krimit të organizuar me qëllim të realizimit të përfitimeve ekonomike dhe politike.

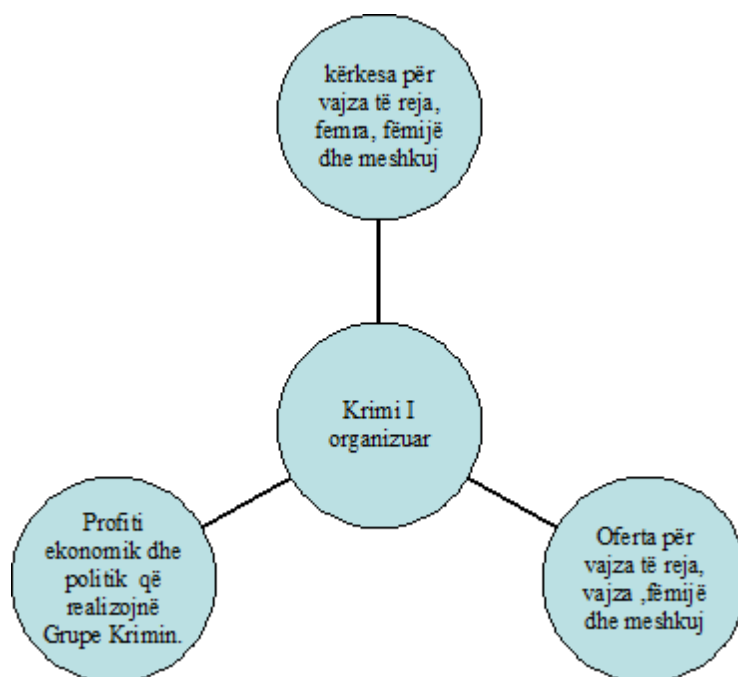

Figura 6. Baza mbi të cilën vepron krimi i organizuar ; raporti kërkesa dhe oferta si , garantë

Raportet mes kërkesës dhe ofertës janë , gjithmonë , lëvizje harmonike në , një drejtim.Kjo lëvizje kanisjennë,drejtimit të fundit profitabilitë cilin fundet dëshirojnë , dhe investonëjnë , grupe të organizuara kriminale. (shih figura 6)

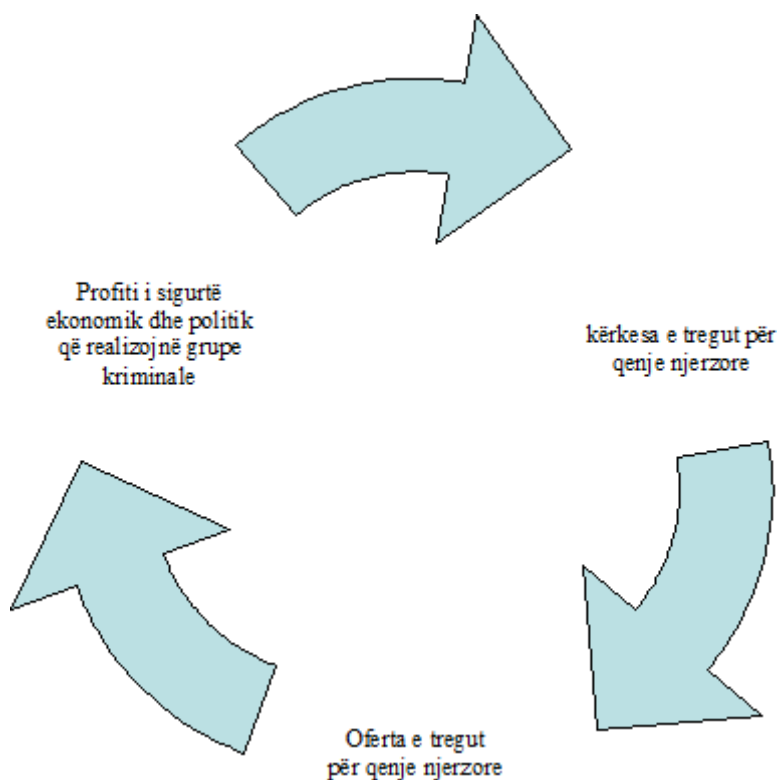

Figura 7. Si , funksionon veprimi i i ketyre komponentëve

Nga gjithë kjo që cekëm më lart do përfundonte pa asnjë rezultat nëse nuk arrihet të identifikohet kryesi , apo kryesi , e këtij krimi monstruoz ku mijra e mijra gra , vajza dhe fëmijë janë , shëndërruar në , një varshmëri të plotë skllavërie. Andaj që të ketë realizim të të gjitha detyrave që parashtron ligji para organeve të ndjekjes duhet të bëhet arrestimi i këtyre kryesve të veprave penale. Kjo arrihet duke koordinuar punët me tre faktorët kryesor:

Kohën, koordinimin e punëve mbi ndërmarrjen e të gjitha veprimeve procedurale konform Kodit të Procedurës Penale të Kosovës dhenë ,bashkëpunim me tërë personelin, agjencitë dhe institucionet tjera që marrin pjesë në , identifikimin , hetimin dhe kapjen e kryesve dhe nxjerrjen e tyre para drejtësisë.

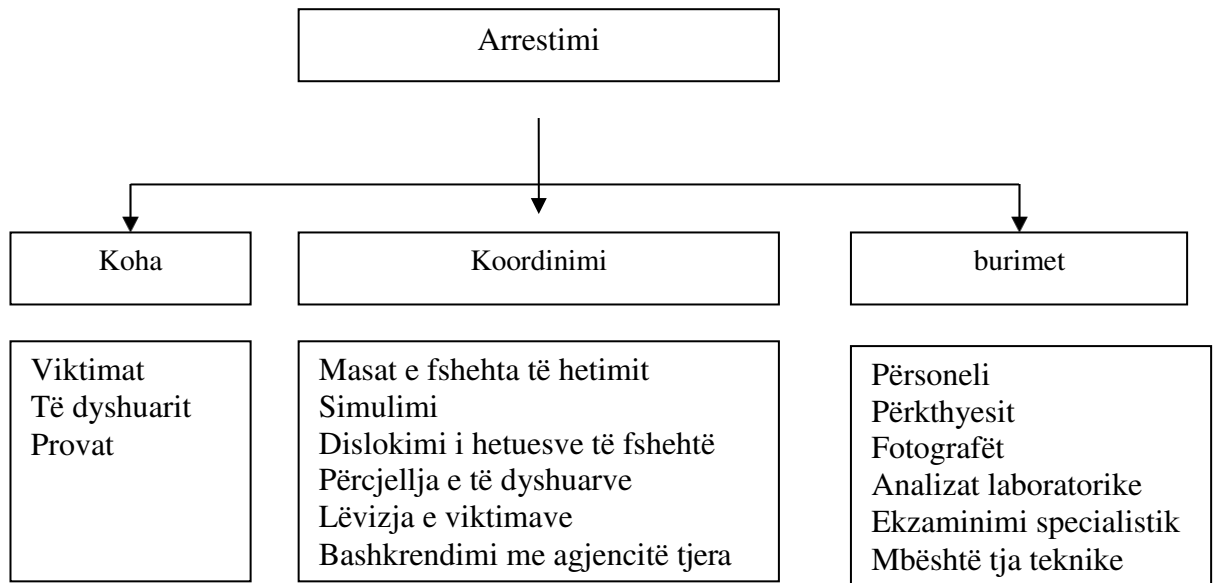

Figura 8. *Faza kryesore e implementimit të plotë të procedurës parapenale*

KAPITULLI IV :

METODOLOGJIA E HULUMTIMIT

Me qëllim të njohjes për së afërmi me problematiken e Prostitucionit ,Trafikimit në , Kosovë , fillimisht kam bërë identifikimin e problemit në , bazë teorike duke marrë në , shqyrtim materiale nga revista , gazeta , publikime dhe libra të ndryshëm me renome dhe kredibilitet në , mënyrë që përmbajtja të jetë sa më qëndrueshme dhe shkencore.

4.1. Pjesëmarrësit

Qytetarët e intervistuar në, këtë pyetësorë janë, gjithsejtë 215, prej të cilëve nga:

Prishtina kanë , qenë , 56 respondent , rrjedhimisht 26.05

Prizreni kanë , qenë , 33 respondent , rrjedhimisht 15.35

Peja kanë , qenë , 24 respondent , rrjedhimisht 11.16

Gjakova kanë , qenë , 39 respondent , rrjedhimisht 18.14

Ferizaj kanë , qenë , 27 respondent , rrjedhimisht 12.56

Mitrovica kanë , qenë , 10 respondent , rrjedhimisht 4.65

Gjilani kanë , qenë , 26 respondent , rrjedhimisht 12.09

Tabela 2. Të intervistuarit kanë , qenë , të moshës :

Mosha	n	%
15-18 vjeç	13	6.05
19-25 vjeç	24	11.16
26-35 vjeç	95	44.19
35-50 vjeç	68	31.63
mbi 50 vjeç	15	6.98
Totali	215	100

Qytetarët e përzgjedhur nëpër komuna të ndryshme të Kosovës po ashtë është tentuar që të jetë sa më proporcional në , mënyrë që të jetë i shtrirë sa më gjerësisht , duke u mundur të ruhet proporcioni i shtrirjes gjeografike të popullsisë ku në , kryeqytet në , Prishtinë , ekziston numri më i madh i popullsisë prandaj edhe numri më i madh i respondetëve tanë , ka qenë , nga Prishtina , pastaj janë , përfshirë edhe komunat tjera; rrjedhimisht shtat qendrat e mëdha të Kosovës : Prishtina , Prizreni , Peja , Gjakova , Ferizaj , Mitrovica , Gjilani

4.2. Instrumenti

Pyetësi për hulumtimin dhe matjen e Prostitucionit dhe Trafikimit, përmban 24 pyetje tematike, në , të cilat mundësia e përgjigjes është me alternativa. Ky pyetësorë është përpiluar duke marrë në , konsideratë pyetësorët botërorë për matjen e këtij fenomeni.

4.3. Procedura

Pasi , që kam bërë identifikimin e tereni më të përshtatshëm për shtjellimin .

- Afati kohore për plotësimin e pyetësorit ka qen i parapare 37minuta.
- Në,përgjithësi,punakavajturmbarepandonjëngjarjeteveçantëshqetësuese.
- Në , fund i kam grumbulluar pyetësorët , analizuar dhe kam nxjerrë

përfundimet.

4.4. Rezultatet

Duka dashur që rezultatet të jenë , sa më gjithë përfshirëse une kam marrë disa raporte policore të cilat na njoftojnë , me disa nga aktivitetet policore , prej ku fillimisht në , veprimet operative-hetimore të zhvilluara Brenda vitit 2014 janë , paraqitur në , tabelën në , vijim :

Tabela 3. Veprimetoperative-hetimore

Plane operative	2
Operacione të rasteve	4
Vëzhgime policore	18
Operac. me njësi , tjera policore	4
Operac. me Inspektoratet	1
Totali	27

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Tabela 4. Me poshtë shënuar në forme tabelore i keni aktivitetet e Drejtorisë për hetimin e trafikimit me qenie njerëzore për muajin Janar 2014

Arrestime të personave	Nr
Kosovar	16
Shqiptar	3
Totali i arrestimeve	19

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Kontrollime të lokaleve/bareve	Nr
Lokale / bare të kontrolluara	14

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Arrestimet për Vepra Penale	Nr	Gjinia
Trafikim me Njerëz	3	3 M
Mundësim apo detyrim në , prostitucion	9	5 M + 4 F
Marrja me Prostitucion(kundërvajtje)	6	1 M + 5 F
Vepra tjera penale	1	1 M
Totali i arrestimeve	19	

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Rastet / Hetimet	Nr
Raste të hapura/ iniciuara	15
Raste të dorëz. në , Prokurori me Kallëzim Penal	3
Raste të dorëz. në , Gjykatë-Divz për Kundërvajtje	6
Raste të dorëz. në , Prokurori me Raport të Veçantë	6
Raste të dorëz. me raport përmbledhës në , DHTQNJ	4
Raste nën hetime	49

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Me poshtë shënuar keni statistikat për vitet paraprake viktimat e identifikuar dhe personat e arrestuar për vitet 2001 deri 2013

Tabela 5. Viktimat e trafikimit të identifikuar në , Kosovë 2001 – 2013 sipas origjinës

	Kosovare	Moldave	Shqiptare	Rumune	Ukrainase	Bullgare	Serbe	Ruse	Maqedone	Polake	Tjera	Totali
2001	5	94	3	46	18	4	/	2	/		/	172
2002	3	32	9	19	20	6	/	/	/		/	89
2003	15	13	4	5	5	3	4	/	/		1	50
2004	11	17	13	4	/	2	/	/	/		1	48
2005	24	6	6	/	/	6	2	/	/		5	49
2006	20	30	6	/	3	2	/	2	/		3	66
2007	18	3	9	/	/	/	1	/	1		1	33
2008	25	4	3	/	/	1	2	/	/		1	36
2009	16	8	3	/	/	1	1	/	/		/	29
2010	28	1	7				2			1		39
2011	35		1				3					39
2012	29	23	1								1	54
2013	44	/	7				1					52
Totali	273	231	72	74	46	25	16	4	1	1	13	756

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Tabela 6. Arrestimet sipas veprave penale 2001-2013

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Totali
Trafikim me njerëz	25	22	11	56	33	36	46	68	34	76	91	121	91	710
Mundësim i Prostitucionit	8	49	19		15	21	4	13	3	13	39	39	35	258
Prostitucion	15	88	33	10	12	12	13	9	9	27	50	61	26	365
Vendosje e skllavërisë			1		1						1		0	3
Vepra tjera	4	25	6	11	40	28	9	8	6	5	2	7	30	181
Totali i arrestimeve	52	184	70	77	101	97	72	98	52	121	183	228	182	1517

Burimi : Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme

Tabela 7. Arrestimet sipas shpërdorimit me narkotik 2001-2012

VITI	Heroina	Marihuana	Hashash	Kokaine	Bimë të Kanabisit	Ekstazy	Droga të tjera
2001	815.4	30715.7	0	34.6	0	0	1485.3
2002	6109.2	48046.8	0	1406	0	0	10043
2003	46782	30818.5	0	8482	0	0	2177
2004	23282.8	23287.7	945.7	10.5	0	0	2179
2005	36474.6	55304.1	206	3785	31158	40	22189
2006	14647.1	66635.6	381.6	1721	36686	0	23799.9
2007	47765.6	32123.4	0	1920.7	21712	61	1618.9
2008	44644.3	177490	0	2150	9249	40	12.4
2009	36121.2	43644.4	0	1446	33497	2169	2454.8
2010	55610.8	199278	2.8	221.26	9724	6	1318.5
2011	60331	216649	0	2738	3604	699	5389
2012	94125.4	1237994	548	7396	10584	153	886
Gjithsejtë	466kg 709 gr	2161kg 987gr	2 kg 84 gr	23915.1	156214	3168	73kg 553gr

Burimi : Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme

Tabela 8. Arrestimet sipas nacionalitetit për veprat penale të trafikimit me qenie njerëzore 2004-2012

	Rastet	Te dyshimtë	Shqiptar	Serb	Te tjerë	Meshkuj	Femra	Trafikim	Posedim	Kultivim
2004	213	260	209	40	11	250	10	52	142	19
2005	232	354	340	6	8	342	12	71	145	16
2006	284	511	479	18	14	495	16	93	173	18
2007	306	538	513	20	5	516	22	84	187	35
2008	203	336	321	9	6	323	13	76	104	23
2009	272	414	393	5	16	391	23	90	147	35
2010	313	463	419	22	22	448	15	125	146	42
2011	407	547	507	13	27	529	18	143	234	53
2012	527	818	744	19	55	793	25	153	348	59
Gjithsejtë	2757	4241	3925	152	164	4087	154	887	1392	300

Burimi : *Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme*

Tabela 9. Rastet dhe procedimet për veprat penale të trafikimit me qenie njerëzore 2011-2012

Rastet dhe Personat	Raste	Te dyshuar	Arrestuar	Ndaluar	Shqiptar	Serb	Tjerë	Meshkuj	Femra	Operacion	Trafikim	Posedim	Vepra tjera
2011	407	577	547	244	507	13	27	529	18	186	143	234	77
2012	527	818	576	394	744	19	55	793	25	162	153	348	75
Ndryshimi	120	241	29	150	237	6	28	264	7	-24	10	114	-2
%	29%	42%	5%	61%	47%	46%	104%	50%	39%	-15%	6 %	49%	2.6%

Burimi : Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme

Tabela 10. Konfiskimet për veprat penale 2011-2012

Konfiskimet	Heroinë ,	Marihuanë ,	Kokainë ,	Fara kanabisi ,	Bime Kanabis	Ekstazi	Tjera	Armë	Para	Vetura
2011	60kg,331g	216kg, 649g	2kg, 738g	0	3,604	699	5kg ,389g	21	19,372,€	26
2012	94kg, 125g	1237kg, 994g	7kg, 396g	12,508	10,584	153	886	62	71,190,€	46
Ndryshimi	33kg, 794g	1021kg ,45g	4kg ,595g	12,508	10,308	-538	4kg ,503g	41	51,818,€	20
%	56%	471%	167%		194%	-	-	195%	267%	77%

Burimi : Raportet policore , Policia e Kosovës , Ministria e punëve të Brendshme

Ndërsa sa i takon pjesës së pyetësorit , në , të cilin kanë , marrë pjesë 215 Respodent kemi marr këto rezultate :

Gjinia	n	%
Mashkull	96	44.65
Femër	119	55.35
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 11. Ku keni dëgjuar për termin prostitucion?

	n	%
1. Mediet	215	31.02
2. Librat	90	12.99
3. Shoqëria	195	28.14
4. Punë	45	6.49
5. Shkollë	148	21.36
Totali	693	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 12. A ka prostitucion në , Kosovë ?

	n	%
1. Po	137	63.72
2. Jo	23	10.70
3. Nuk e di	55	25.58
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Nga përgjigjet e qytetarëve mund të vërehet se një përqindje e konsiderueshme rreth 64% pohojnë , se ka prostitucion në , Kosovë , dhe ky besim i qytetarëve na sjell deri në,njëpikëtekonsatimitserrezikupërtrafikimneqëllimprostitucioninë,Kosovë është

mjaft potencial si , i ushtruar nga jashtë ashtu edhe nga brenda territorit të republikës.

Tabela 13. Ku zhvillohet prostitucioni në , Kosovë ?

	n	%
Shtëpi publike	74	25.26
Motele	96	32.76
Banesa	78	26.62
Diku tjetër	45	15.36
Totali	293	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Siç shihet edhe nga Grafiku 3. Qytetarët janë, të ndarë më përqindje relativisht të barabartë mbi atë se ku zhvillohet prostitucioni. Ajo që bie në , sy është fakti se ata zgjedhin më shumë se një vend të mundshëm të ushtrimit të profesionit.

Ku nga P=1.36p pra rreth 36% e të anketuarve kanë , identifikuar më shumë se një vend të ushtrimit të prostitucionit.

Tabela 14. A duhet të legalizohet prostitucioni?

	n	%
Po	57	26.51
Jo	98	45.58
Nuk e di	60	27.91
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Përkundër faktit se konsideromi i Prostitucionit si, një veprim Kriminal, implikon angazhimin e aparatit shtetërorë në,luftimin e këtij fenomeni,duke

shpenzuar shuma të konsiderueshme parash dhe duke e rrezikuar situatën të prostitutat mund të jenë , më rrezikuara nëse kjo veprimtari vazhdon të konsiderohet si , e tillë , prapë shumica e qytetarëve rreth 45.6% e tyre shprehën se nuk duhet legalizuar kjo dukuri.

Tabela 15. Sipas jush shkakut i ushtrimit të prostitucionit është?

	n	%
Ekonomike	125	31.49
Dhuna	98	24.69
Dëshira	74	18.64
Sëmundja	15	3.78
Nuk e di	85	21.41
Totali	397	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Teoritikisht shkaktarët për ushtrimin e prostitucionit mund të jenë , të ndryshëm dhe jo vetëm të një natyre , duke filluar nga gjendja ekonomike e deritej sëmundjet e ndryshme , këtë pohim teorik e vërtetojnë , edhe përgjigjet e anketuarve të cilët shprehën se shkaktarët e ushtrimit të këtij profesioni janë , të më shumë se një natyre.

Ku nga P=1.84p pra rreth 84% e të anketuarve kanë , identifikuar më shumë se një shkaktarë të ushtrimit të prostitucionit.

Tabela 16. Sipas jush shkakut i ushtrimit të prostitucionit në vendin tuaj është?

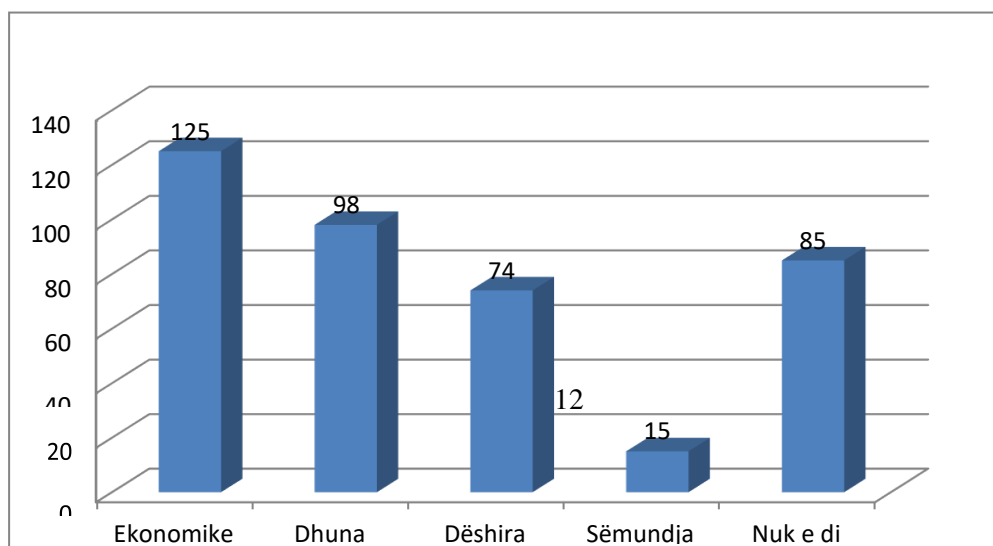

Tabela 17. Nëse dikush nga rrethi juaj ushtron prostitucion , ju do ta :

	n	%
Izoloni (largoni nga rrethi shoqëror)	63	29.30
Do ti ndihmoni të largohej	98	45.58
Nuk do ju intereson	54	25.12
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Ngapërgjigjeteqytetarëvemundtëmësohetsepërkundërfaktittëkonstatuarnga të dhënat sekondare të punimit se prostitucioni si , në , ushtrim ashtu edhe në , shfrytëzim në , shoqërinë , tonë , konsiderohet si , tabu temë , prapë qytetarët rreth 46% prej nuk do të hezitonin që ta ndihmonin viktimën që të largohej nga kjo fushë.

Tabela 18. A njihni ndonjë nga rrethuaj juaj i shoqërisë ka pasur , qasje në shërbimet e prostitucionit (ofrim , shfrytëzim)?

	n	%
Po	78	36.28
Jo	137	63.72
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 19. Prostitucioni është fenomen që bie ndesh me :

	n	%
Etiken / moralin	215	31.39
Religjioni	215	31.39
Shëndetin	27	3.94
Normat shoqërore	19	2.77
Ligjin	209	30.51
Totali	685	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Nga Tabela , mund të vërehet se qytetarët Prostitucionin e konsiderojnë , shumë fuqimishtsi,njëdukuritejetnegativedheecilabiendeshmeshumëvleradhenorma shoqërore , interesant mund të jetë fakti se 100% e te anketuarve thonë , se prostitucioni bie ndesh meEtikën/moralin.

Ku nga P=3.18p pra te anketuarit kanë , potencuar se Prostitucioni bie ndesh me më shumë se tri vlera/norma shoqërore.

Githashtu në , këtë konsideratë , nga Tabela 4. 10 janë , te mendimit më shumë se 61% e repodentëve që dënimet për ushtrim të prostitucionit të jenë , më të larta , ndërsa nga Tabela 9. 43% e të intervistuarve thonë , se ky dënim duhet të bie mbi mashkullin/marrës të shërbimit të prostitucionit , dhe 39% shprehen se ky dënim duhet të bjer mbi të dy; mashkullin si, marrës të shërbimit të prostitucionit dhe femrën si , ofruese të shërbimit të prostitucionit/prostitutën.

Tabela 20. Penalizmi / dënimi për ushtrimin e prostitucionit duhet bërë ndaj :

	n	%
Femrës / prostitutës	90	18.00
Mashkullit / marrësit të shërbimit	215	43.00
Që të dyve	195	39.00
Totali	500	100

Tabela 21. Penalizimet duhet të jenë , :

	n	%
Të larta	132	61.40
Të lehta	83	38.60
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 22. Për pengimin e zhvillimit të prostitucionit duhet të angazhohen :

	n	%
Familja	195	21.71
Shoqëria	178	19.82
Shkolla	95	10.58
Organet e rendit	215	23.94
Të gjithë	215	23.94
Totali	898	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 23. Shteti dhe shoqeria a po bejne mjaftueshem për të eliminuar prostitucionin?

	n	%
Po	51	23.72
Jo	96	44.65
Nuk e di	68	31.63
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 24. Së paku nje here në jeten tuaj a jeni ndjer i/e rrezikuar që të trafikoheni.⁶⁷

	Po	%	Jo	%	Totali
a. I/e rrezikuar për t'u rrëmbyer me forcë :	74	34%	141	66%	215
b. Mashtrime , premtime për martesë :	19	9%	196	91%	215
c. Premtimeve për punësim jashtë :	34	16%	181	84%	215
d. Premtime për vazhdimin e shkollës jashtë :	9	4%	206	96%	215
e. Me premtime për të fituar para në , rrugë të ndryshme	89	41%	126	59%	215
f. Për t'u bërë lypës :	19	15%	106	85%	125

Burimi : Anketa me qytetarë

Nga Tabela 24 mësohet se një numër relativisht i konsiderueshëm janë, ndjerë të kërcënuar që një ditë për ndonjë arsye të jenë , tëtrafikuar.

Duke ditur se të anketuara femra kemi 119 respodente atëherë mund të konstatohet se rreth 62% e të anketuarve thonë , se kanë , ndjerë rrezik të rrëmbimit për shfrytëzim të prostitucionit.

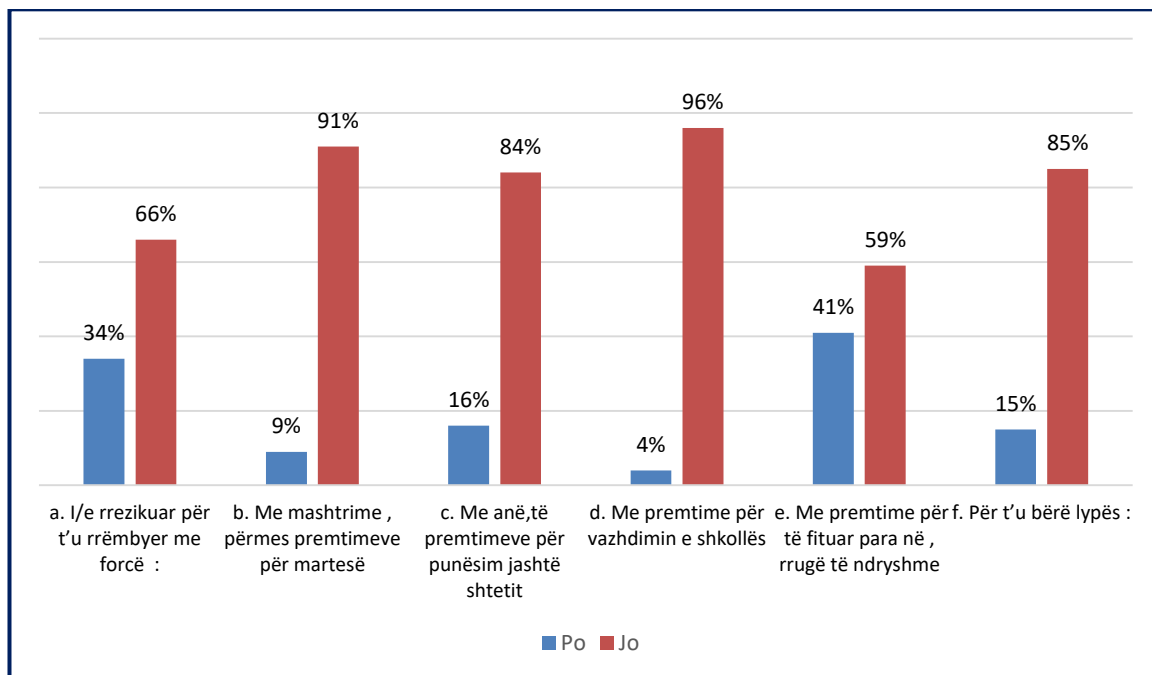
Kulti i martesës konstatohet edhe në , këtë rast pasi , që 91% e të anketuarve thonë , se nuk kanë , ndjerë asnjë rrezik që martesa të përdoret si , karrem për tu trafikuar. Situata relativisht qëndron e njëjtë por me pak rritje të kërcënimit prej 7% për tu përdorur punësimi jashtë shtetit si , karrem për të rënë , në , grackën e trafikimit.

Fitimi i lehtë i parasë duket se i tundon qytetarët tanë , pasi , që 41% e të anketuarve e shprehin si , kërcënim potencial për t'i hedh ata në , rrugën e trafikimit.

Tabela 25. A jeni ndjerë , goftë edhe njëherë në , jetën tuaj , i/e rrezikuar për

⁶⁷ Cituar në pytesorin e anketimit

t'u trafikuar nga dikush⁶⁸ :

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 26. Nga kush i keni marre informatat mbi rreziqet e trafikimit?⁶⁹

	n	%
Nga nëna;	147	20%
Nga babai;	115	16%
Nga fqinjet;	87	12%
Nga shoqet;	76	10%
Nga mediat sociale	98	13%
Nga shokët/shoqet;	78	11%
Nga një person i trafikuar;	9	1%
Nga shoqatat, SH.C, ne vendin tim;	69	17%
Totali	679	100%

Burimi : Anketa me qytetarë

⁶⁸ *Burimi : Anketa me qytetarë*

⁶⁹ *Burimi : Anketa me qytetarë*

Shoqëria jonë, duke e konsideruar si një veprim të dëmshëm dhe cilësi të këqija të jetës, metë gjitha rregullat dhe normat e vendit, duket se nuk kursehet sa i përket informimit të qytetarëve lidhur me këtë rast, pasi, që qytetarët thonë, se janë informuar nga më shumë se tri kanale lidhur me rreziqet e trafikimit.

Në krye të listës së informatorëve të këtyre rreziqeve janë prindërit, që nuk paraqet asnjë befasi, duke njohur angazhimet e prindërve shqiptarë në mbrojtje dhe edukim të mirë të fëmijëve të tyre.

Tabela 27. Çfarë ju tremb më shumë në jetën tuaj?

	n	%
Skamja;	65	9%
Skam fat në jetë;	89	13%
Një martesë pa dëshirën time;	57	8%
Përfshirja në prostitucion;	69	10%
Bimet narkotike;	58	8%
HIV;	87	12%
Vrasja;	95	13%
Kercnimi;	84	12%
Fatkeqësitë atmosferike;	56	8%
E pa punësuar;	45	6%
Tjerat gjëra	7	1%
Totali	712	100%

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 28. Në komunitetin tuaj sa është shqetësim i trafikimit të grave dhe adoleshentëve?

	n	%
Shumë shqetësim;	87	40.47
Pak shqetësim;	45	20.93
Aspak shqetësim;	36	16.74
Nuk di ta vlerësoj.	47	21.86
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 29. Personalisht a njihni person/a të trafikuar?

	n	%
Po;	67	31.16
Jo.	148	68.84
Totali	215	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Ne vijim janë disa pyetje të parashtruara vetëm për te anketuarit me përgjigjen “PO”

Anketa me qytetarë ka identifikuar se 67⁷⁰ qytetarë njohin viktime të trafikimit , të cilat viktime kanë , rënë , preh e mashtrimeve të trafikantëve kryesisht me joshje mashtrime e rrugë të ndryshme , 28% , pastaj me premtimet për fitim të shpejt të parasë rreth 21% e viktimave, pastajnë, kryet ë listës qëndrojnë,edhe premtimi për punë, jashtë shtetit,si, dhe martesë, duke u pasuar nga rrëmbimi me forcë ederi tek premtimi për vazhdim të shkollës jashtë.

Tabela 30. Nëse përgjigjeni me “PO” , trafikimi i tij/saj si ka mundur të rrealizohet :

⁷⁰ *Burimi : Anketa me qytetarë*

	n	%
Me mashtrime duke synuar martesë;	7	10.45
E rrëmbyer me force;	6	8.96
U mashtrua me premtime për punësim jashtë ;	9	13.43
U mashtrua me premtime për shkollim jashtë;	2	2.99
U mashtrua me premtime për të fituar shpejt para me trafikim;	14	20.90
U trafikuar për te lypur ne rrugë;	6	8.96
U josh nga premtimet për të dalur jashtë vendit;	4	5.97
U trafikua me joshje per shuma te parave.	19	28.36
Totali	67	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 31. Referuar rastit të me siperm , ç'moshë kishte i(e) trafikuari (a) :

	n	%
12-15 vjeç;	9	13.43
16-18;	15	22.39
19-21;	11	16.42
Mbi 21 vjeç.	32	47.76
Totali	67	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 32. Referuar këtij rasti konkret , ç'nivel arsimor kishte⁷¹ :

	n	%
I (e) pashkolluar;	14	20.90
Fillor	35	52.24
Mesëm i ultë	14	20.90
I mesëm;	3	4.48
I lartë	1	1.49
Totali	67	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 33. Referuar rasti konkret te siperm , ky person në , kohën e trafikimit ku ishte :

⁷¹ *Burimi : Anketa me qytetarë*

	n	%
I/e punësuar ne Institucione;	4	5.97
I papunësuar ndonjëherë ne Institucione;	37	55.22
Nxënës i rregullt (e) ose student i rregullt(e);	20	29.85
I mitur (nën 16 vjeç) që kishte braktisur shkollën me heret	6	8.96
Totali	67	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 34. Referuar rasti me lartë , ky person në , kohën e trafikimit , ku jetonte :

	n	%
Me prindër;	13	19.40
Vetëm me nënën e vet;	17	25.37
Vetëm me babain e vet;	24	35.82
Bashkëjetonte me një partner tjetër;	2	2.99
Me bashkëshortin (e/n) ne shtëpi;	2	2.99
Vetem , jetimore etj.	9	13.43
Totali	67	100

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 35⁷². Në , tabelen në vijim “notoni” sipas vlerësimit tuaj profesional faktorët që ndikojnë , në , trafikimin e q. njerezore. Nga 1 – ndikim i madh, deri 10 vleresim jo i rendesishem:

	1		2		3		4		5	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
a : Mungesa e stabilitetit politik ne vend	64	30%	47	22%	15	7%	19	9%	19	9%
b : Varfëria	66	31%	47	22%	19	9%	24	11%	29	13%
c : Papunësia	19	9%	17	8%	35	16%	39	18%	12	6%
d : Dobësimi i familjes	9	4%	7	3%	6	3%	19	9%	35	16%
e : Statusi , i ulët i femrës në , shoqërinë ,	8	4%	3	1%	49	23%	68	32%	3	1%
f : Dhuna mashkullore ndaj grave	6	3%	4	2%	5	2%	19	9%	67	31%
g : Mungesa e shpresës	35	16%	39	18%	27	13%	13	6%	9	4%
h : Synimi për tu martuar	39	18%	28	13%	42	20%	21	10%	19	9%
i : Dëshira e pa përmbajtur për para kesh, te djemtë	6	6%	4	4%	9	9%	11	11%	16	17%

⁷² *Burimi : Anketa me qytetarë*

j : Dëshira e pa përmbajtur për para kesh te vajzat	9	8%	11	9%	11	9%	9	8%	10	8%
k : Degradimi moral i femrave që trafikohen	69	32%	42	20%	37	17%	18	8%	16	7%
l : Degradimi morali meshkujve trafikantë	45	21%	24	11%	14	7%	24	11%	21	10%
m : Ndikimi i shtetasve të huaj për të dalur jashtë shtetit	69	32%	27	13%	19	9%	6	3%	24	11%

Tabela 35 (a). Në , tabelen në vijim “notoni” sipas vlerësimit tuaj profesional faktorët që ndikojnë , në , trafikimin e q. njerezore. Nga 1 – ndikim i madh, deri 10 vleresim jo i rendesishem:

	6		7		8		9		10		Total
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
a : Mungesa e stabilitetit politik	19	9%	15	7%	9	4%	4	2%	4	2%	215
b : Varfëria	10	5%	9	4%	7	3%	4	2%	0	0%	215
c : Papunësia	35	16%	27	13%	15	7%	9	4%	7	3%	215
d : Dobësimi i familjes	39	18%	27	13%	41	19%	21	10%	11	5%	215
e : Statusi , i ulët i femrës në , shoqërinë ,	3	1%	2	1%	11	5%	14	7%	54	25%	215
f : Dhuna mashkullore ndaj grave	41	19%	27	13%	35	16%	8	4%	3	1%	215
g : Mungesa e shpresës	8	4%	13	6%	24	11%	29	13%	18	8%	215
h : Synimi për tu martuar	16	7%	24	11%	13	6%	6	3%	7	3%	215
i : Dëshira e pa përmbajtur për para kesh, te djemtë	14	15%	21	22%	8	8%	7	7%	0	0%	96
j : Dëshira e pa përmbajtur për para kesh te vajzat	18	15%	17	14%	14	12%	11	9%	9	8%	119
k : Degradimi moral i femrave që trafikohen	7	3%	9	4%	11	5%	6	3%		0%	215
l : Degradimi morali meshkujvetrafikantë	19	9%	13	6%	18	8%	17	8%	20	9%	215
m : Ndikimi i shtetasve të huaj për të dalur jashtë	8	4%	6	3%	19	9%	32	15%	5	2%	215

Burimi : Anketa me qytetarë

Tabela 36⁷³. Në , tabelen në vijim “notoni” sipas vlerësimit tuaj punën e institucioneve të mëposhtme. Nga 1 (ndikim shumë i madh) deri në , 10 (ndikim i papërfillshëm):

	1		2		3		4		5	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
a : Qeveria e vendit	3	1%	4	2%	8	4%	12	6%	49	23%
b : Policia e vendit	9	4%	7	3%	19	9%	37	17%	29	14%
c : Gjykatat dhe Prokuroria e vendit	21	10%	6	3%		0%		0%	41	19%
d : Shoqata , Organizata Jo-qeveritare	19	9%	35	16%	26	12%	27	13%	19	9%
e : Komunitetet qytetare dhe opinioni publik	16	7%	17	8%	19	9%	24	11%	26	12%
f. Mediat	13	6%	17	8%	19	9%	24	11%	16	7%
g : Komunitetet fetare	3	1%	7	3%	9	4%	19	9%	24	11%
	6		7		8		9		10	%
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	
a : Qeveria	37	17%	41	19%	27	13%	21	10%	13	6%
b : Policia	26	12%	24	11%	39	18%	9	4%	15	7%
c : Gjykatat dhe Prokuroria	96	45%	41	19%		0%		0%	10	5%
d : Shoqata , Organizata Jo-qeveritare	16	7%	13	6%	11	5%	24	11%	25	12%
e : Komunitetet qytetare dhe opinioni publik	37	17%	32	15%	21	10%	17	8%	6	3%
f. Mediat	28	13%	34	16%	27	13%	17	8%	20	9%
g : Komunitetet fetare	29	13%	34	16%	21	10%	67	31%	2	1%

Burimi : Anketa me qytetarë

⁷³ *Burimi : Anketa me qytetarë*

KAPITULLI V :

PËRFUNDIME

Dhënia me dëshirë e trupit dhe e shërbimeve seksuale për qëllim kompensimi material është një karakteristikë domethënëse në , përcaktimin e ndryshimit midis fenomenit të prostitucionit dhe trafikimit.

Prostitucioni dallohet nga zotërimi i mundësive për të marrë një vendim individual për ndalimin e kësaj veprimtarie nga vetë personi , dmth ajo ose ai mund të vendosin, pavarësisht nga pesha që kanë, problemet ekonomike në,marrjen e këtij vendimi.

Në , trafikimin e qenieve njerëzore një mundësi , e tillë për viktimat thjesht nuk ekziston. Ato janë , në , sistemin e varësisë të përbërë nga kërcënimi , dhuna , mashtrimi , shkatërrimi i personalitetit , etj. Viktimat e trafikimit nuk janë , dhe nuk duhet të paragjykoen si , prostituta me vullnetin e tyre.

Lidhur me fenomenin e Trafikimit dhe Prostitucionit Ish-sekretarja e Shtetit Amerikan , znj. Madeleine Albright e kishte cilësuar si , “Veprimtaria kriminale me rritje me të shpejtë në , botë” , dhe nisur nga ky imperativ , Claire Ovey⁷⁴. thotë , "Trafikimi i qenieve njerëzore është një biznes vërtet i madh në , përgjithësi , përfshi këtu edhe tregtinë , e fëmijëve.

Ky është shkaku se përse trafikantët e qenieve njerëzore nuk kursejnë , asnjë mundim dhe rrezik për të organizuar dokumente të falsifikuara dhe udhëtime për qeniet e trafikuar. Trafikimi i qenieve njerëzore sjell

⁷⁴ Claire Ovey , Robin White , *European Convention on Human Rights* (2006) , fq.159.

të njëjtat fitime si , ai i drogave , dhe për këtë është një ndër bizneset më të mëdha."

Në , kohën në , të cilën po jetojmë shoqëria njerëzore po ballafaqohet me probleme të shumta , probleme këto që ndikojnë , mjaft rëndë në , secilin grup , në , secilin komunitet dhe në , secilin shtet. Prezenca e këtyre problemeve ndikon drejtpërdrejtë në,zhvillimin ekonomik dhe në, stabilitetin dhe sigurinë, e secilit vend në , veçanti por edhe në , nivelin global në ,përgjithësi.

Prostitucioni në shoqërinë tonë, para dhe pas formimit të shtetit kombëtar , nuk është është studijuar mire, dhe si pasojë kjo temë tek ne nuk ka shume materiale apo dokumente vendore , por kryesishtë paraqitet nga raportet bdhe studijues te huaj.

Gjithashtu edhe ne Republiken e Kosovës, sa i përket këtyre rasteve nuk ka ndonjë dokument zyrtar se kur ka filluar me këto raste në Kosovë mirëpo, në, fakt, për hir të së vërtetës duhet të behëm reale dhe të pranoj , se atë që nuk posedojë unë , nuk mund të them se nuk ekziston , së paku kështu është realiteti.

Sipas disa raporteve nga Raportet e Policise se Kosove, tek ne ne Republiken e Kosovës, ka prostitucion dhe ka edhe klientë te moshave te ndryshme, dhe sipas kësaj mijëra vajza të reja po kalojnë neper këto raste. Sipas Organizatës Ndërkombëtare për Migrim, moshat e tyre sillen nga 20-25 vjet, ndërsa rrugëtimi i pjesës dërmuese të tyre është i ngjashëm me të gjitha rrugëtimet e shoqeve të tyre nëpër botë , vetëm se në , Ballkan duket që shkalla e "egërsisë" së bosëve e makrove është më e madhe.

Janë , arrestuar , disa dhjetëra persona , ndërsa mbi 100-150 femra janë , riatdhesuar me ndihmën e IOM-it, ne pjese te ndryshme ka kan ardhur.

Pjesa më e madhe e tyre vjen nga vendet e varfra të ish bllokut socialist, ndërsa rrëfimet janë,të ngjashme. Shumë prej tyre që janë , kontrabanduar në , Kosovë nuk kanë , pasur as idenë , më të përafërt se do të detyrohen ta ushtrojnë , prostitucionin.

Ato janë , nisur paspremtimeve se do të gjejnë, punë, në, Kosovë, sigurisht të mashtruara nga prania e madhe ndërkombëtare.

Pra , drejtpërdrejt apo tërthorazi , disa autor te ndryshem të paskrupullt i thonë , botës se prostitucioni dhe droga (dy gjymtyrët e mafia shqiptare) , duhet të jenë , kritere bazë për të vendosur për integrimin e Shqipërisë apo statusin e Kosovës.

Nëse kihen parasysh të dhënat e dala nga hulumtimi i terrenit⁷⁵ në, pyetjet si,vijon kemi marrë këto përgjigje:

Nga përgjigjet e qytetarëve mund të vërehet se një përqindje e konsiderueshme rreth 64% pohojnë, se kaprostitucion në, Kosovë, dhe ky besim i qytetarëve na sjell deri në , një pikë të konstatimit se rreziku për trafikim me qëllim prostitucioni në , Kosovë është mjaft potencial si,i ushtruar nga jashtë ashtu edhe nga brenda territorit të republikës.

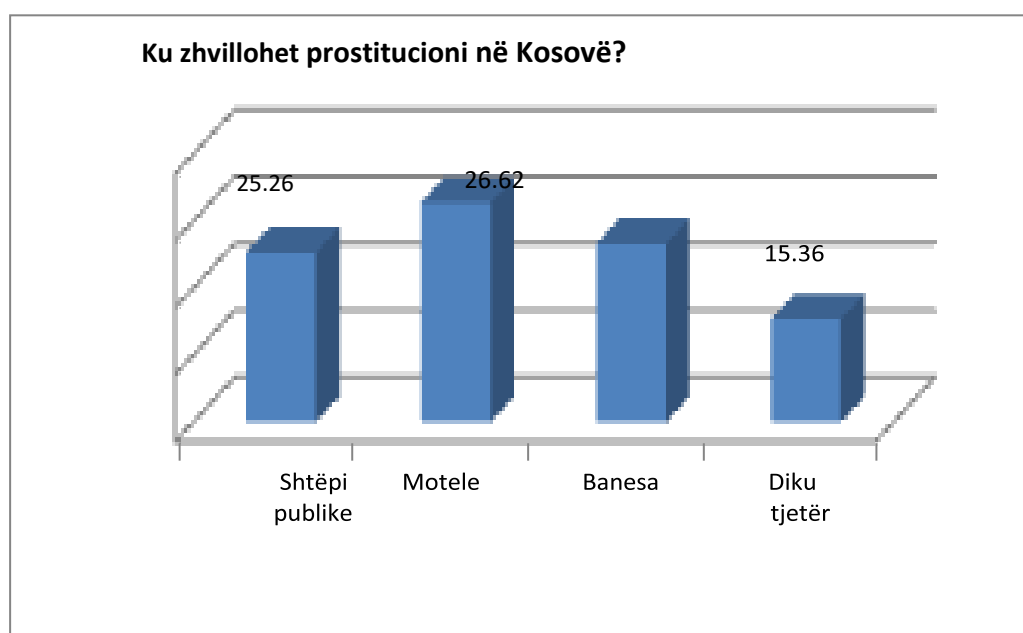
⁷⁵ Anketa me publikun dhe pytësor

Siç shihet edhe nga Grafiku , Qytetarët janë , të ndarë më përqindje relativisht të barabartë mbi atë se ku zhvillohet prostitucioni. Ajo që bie në , sy është fakti se ata zgjedhin më shumë se një vend të mundshëm të ushtrimit të profesionit.

Ku nga P=1.36p pra rreth 36% e të anketuarve kanë , identifikuar më shumë se një vend të ushtrimit të prostitucionit.

Përkundër faktit se Prostitucioni si, një veprim Kriminal, implikon angazhimin e aparatit shtetërorë në, luftimin e këtij fenomeni,duke shpenzuar shuma të konsiderueshme parash dhe duke e rrezikuar situatën të prostitutat mund të jenë , më rrezikuara nëse kjo veprimtari vazhdon të konsiderohet si , e tillë , prapë shumica e qytetarëve rreth 45.6% e tyre shprehen se nuk duhet legalizuar kjo dukuri.

Levizjet me qenje njerzore , si fenomen i rrezikshëm është mjaft e pranishme në, shoqërinë, bashkëkohore por ka filluar edhe ne Kosovë.

Kjo dukuri kriminale ishte mjaft prezentë edhe në , periudhën e pasluftës në, Kosovës, dhe vazhdon të jetë e pranishme edhe në, ditët e sotme.

Sipas Raportit të Policisë së Kosovës⁷⁶ për periudhën 2001 deri 2010 , trafikimi me njerëz në , Kosovë ishte mjaft i lartë.

Ndaj personave të dyshuar të trafikimit me njerëz janë në zbatim masa dhe mjete të ndryshme , të cilat ndryshojnë , prej një shteti në , shtetin tjetër. Ndër masat me rëndësi , në , procesin e luftimit dhe parandalimit të trafikimit me njerëz.

Sipas dispozitave të Kodit penal të Republikës së Kosovës⁷⁷ , për veprën penale të trafikimit me njerëz parashihet dënimi me burgim prej 2 deri në , 12 vjet. Ndërsa , për format e rënda të kësaj vepre penale parashihen edhe dënime me lartësi , më të madhe kohore.

Kështu,sipas paragrafit 3 të nenit139 të këtij kodi,“Kushdo që organizon një grup personash për të kryer vepër nga paragrafi 1 i këtij neni dënohet me gjobë deri në lartësi financiare: 500,000 €, dhe me dënim me burgim nga 7 deri në , 20 vite”.

Sipas dispozitave të kodit penal , për zbatimin e disa masave urdhrin e jep prokurori publik , ndërsa për disa të tjera gjyqtari i procedurës paraprake në , bazë të kërkesës së prokurorit publik , kurse zbatimin e këtyre masave e bënë , policia gjyqësore.

Në raportet ndërkombëtare, sidomos pas viteve të 90-ta të shekullit të XX-të çështja e trafikimit të Qenieve Njerëzore është aktualizuar shumë, si në , rrafshet kombëtare qoftë në , ato ndërkombëtare. Për këtë dëshmojnë , shumë rezoluta , udhëzime , konventa , deklarata dhe protokolle të cilat janë , nxjerrë nga institucione të ndryshme ndërkombëtare.

⁷⁶ Raport i Policisë së Kosovës 2011 ,

⁷⁷ Kodi Penal i Kosovës , Kodi nr.04/L-082 , GZ. Nr.19/2012 dhe Nr. 30/2012.

Të gjitha këto aktivitete qofshin zyrtare apo akademike kishin për qëllim marrjen e masave por edhe sensibilizimin e opinionit që të ndikojnë , në , institucione shtetërore dhe jo shtetërore në , aspektin , :

- 1 preventiv
- 2 represiv (kapjen dhe ndëshkimin e kryerësve të këtyre veprave penale dhe
- 3 afrimin e ndihmës për viktimat e trafikimit

Edhe pse Statusi , i Kosovës është status specifik i paparë që pas luftës së dytë botërore e këndej , me një qeverisje dualiste (vendore dhe ndërkombëtare) ku fjalën kryesore e ka Përfaqësuesi , Special prapë se prapë ajo ka arritur të krijoj ligje të reja dhe plotësisht kompatible me ligjet ndërkombëtare.

Edhe pse ajo ende nuk është pjesë e familjes botërore dhe nuk ka nënshkruar dokumente ndërkombëtare të karakterit obligativ me ligjet e saja të aprovuara ajo gjendet shumë para vendeve në , rajon. Në , rregullativën e saj ligjore sot Kosova ka ligje dhe Rregullore që i referohet luftimit dhe ndalimit të Krimit të Organizuar , Trafikimit me Qenie Njerëzore , Mbrojtjen e Fëmijëve nga rrëmbyesit dhe Mbrojtjen nga Dhuna Seksuale. Disa nga këto rregullore dhe Urdhëresa Administrative janë , zëvendësuar dhe po zëvendësohen me ligjet e reja të cilat aprovohen kohë pas kohe në , Kuvendi në Kosovës.

Në , Kosovë pas vitit 1999 ekzistonte Ligji Penal i Kosovës (1977)⁷⁸ , ligji i Penal dhe ai Procedurës Penale i ish-RSFJ (1977), Ligji mbi Rendin dhe Qetësinë, Publike i Kosovës (1981) , Ligji mbi Kundërvajtjet i Kosovës dhe ligje tjera që siç i quante UNMIK-u jo diskriminuese të cilat ishin të aplikueshme në , Kosovë.

Sa i përket çështjes së luftimit dhe ndalimit të trafikimit me qenie njerëzore ,

⁷⁸ Ligji Penal i Kosovës 1977

kontrabandimitmenjerëzdheprostitucionitsidokudoekzistontenjerregullativligjore por që praktikisht nuk aplikohet. Trafikimi i Qenieve Njerëzore ekzistonte si , dukuri por pas luftës (1998/99) ajo ishte mjaft sfiduese për organet e rendit dhe paraqitja e kësaj dukurie ishte mjaft agresive.

Në , praktikë nuk kemi ndonjë rast ku është aplikuar neni 155 i Ligjit Penal të ish-Jugosllavisë (1977)⁷⁹ kundër trafikantëve të qenieve njerëzore edhe pse në , mungesë të ligjeve adekuate për luftimin e kësaj të keqeje paragrafi (1) ishte mjaft tadekuat. Nuk kemi për qellim të krijojmë nostalgji për ligjet e së kaluarës por më mirë një shoqëri me një ligjtë keq se sa një shoqëri pa ligj.

Ky nen parashihte masa të ashpra ndëshkimi për atë që “... e ven tjetrin në , marrëdhënie skllavërore , ose bën tregti me persona që ndodhen në , marrëdhënie skllavërore , ose nxit tjetrin për të shitur lirinë , e vet ose lirinë , e personave që i ka në , ngarkim , do të dënohet me një deri në , dhjetë vjet burg” , për atë që “... transporton personat që ndodhen në , marrëdhënie skllavërore nga një vend në , një vend tjetër do të dënohet me gjashtë muaj deri në , pesë vjet burg”(paragrafi 2).

Edhe neni 251 paragrafi (1) i po këtij ligji⁸⁰ parashihte masa të rrepta ndëshkimi për atë që “...i tërheq, shtyn, nxit ose josh femrat për prostitucion ose kush në, çfarëdo mënyre qoftë merr pjesë në , dorëzimin e femrës tjetrit për ushtrimin e prostitucionit do të dënohet me tre muaj deri në , pesë vjet burg” dhe nëse kjo vepër kryhet “...ndaj femrës së mitur ose duke përdorur forcën , kanosjen apo mashtrimin , kryesi , do të dënohet me një deri në , dhjetë vjet burg”.

Edhe Ligji Penal i Kosovës neni 74 parashihte mbrojtje të veçantë për femrën (më të cilën nuk jetonte në , bashkësi , martesore) ndaj së cilës ushtrohej dhunë ,

⁷⁹ Cituar nga neni 155 i Ligjit Penal të ish-Jugosllavisë (1977)

⁸⁰ Cituar nga neni 155 i Ligjit Penal të ish-Jugosllavisë (1977)

seksuale apo shtrëngim për ta detyruar të kryej marrëdhënieseksuale.

Gjithashtu edhe ushtrimi i prostitucionit me dëshirë , ndërmjetimi , shtytja ose lëshimi i lokaleve për ushtrimin e prostitucionit konsiderohej kundërvajtje dhe dënohej deri në , 2 muaj burg.

Pas luftës kishim një fluks të madh të shtetaseve të huaj që kishin hyrë dhehynin çdo ditë në, Kosovë qoftë si, staf civil i OKB ose ushtarak i KFOR-it, si, biznesmen , vizitor , gazetar , përfaqësues qeveritar dhe joqeveritar (OJQ). Pra nga mungesa e një infrastrukture të mirëfilltë ligjore , administrative dhe profesionale u krijua një truall mjaft i përshtatshëm për funksionimin gati të pa pengesa të trafikanteve dhe kontrabandistëve të ndryshëm.

Në , këto kushte ata ishin shumë aktiv dhe krijuan një biznes rentabël duke iu falënderuar klientelës së “fortë” civile dhe ushtarake që ishte prezent në , Kosovë duke përfshirë dhe klientelën vendore. Pra , prezenca e huaj , mungesa e ligjeve adekuate dhe moszbatimi i atyre ekzistuese , dhe brishtësia e organeve për zbatimin e ligjit ishin tre faktorët që ndikuan në, rritjen e këtij “biznesi” ku grupe të organizuara të nivelit lokal , ndër-rajonal dhe ndërshtetëror u lidhën bashkë dhe krimi i organizuar filloj të lëshoj rrënjë.

Gjendja e re e krijuar pas luftës parashtroj nevojën e krijimit të bazës ligjorene , luftimin e krimit të organizuar gjë që UNMIK-u⁸¹ si, autoritet i mandatar nga OKB për qeverisjen e Kosovës nxori rregullore që të plotësoi sadopak zbraztësirënligjoretë krijuar pas shkatërrimit të përgjakshëm dhjetëvjeçar të ish-federatës jugosllave. Në, këtë drejtim UNMIK-un përdori disa rregullore dhe nën shkroi ligjet të aprovuara nga Kuvendi i Kosovës që në,një mënyrë shumë dinjitoze mbrojnë,qenien e gruas, femrës , fëmijës qoftë nga dhuna në , familje qoftë nga

⁸¹ Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës , Rregullorja e UNMIK-ut , Nr.2003/25

dhuna e ushtruar ngagrupetë ndryshme kriminale duke përfshirë edhe mbrojtjen nga trafikimi i tyre në, përgjithësi.

Rregulloret dhe ligjet që janë , të aplikueshme në , Kosovë e që janë , në , favor të mbrojtjes ligjore të çështjes që po e shqyrtojmë janë , si , më poshtë :

1 Rregullorja “Mbi Ndalimin e Trafikimit me njerëz në , Kosovë ” dhe Urdhëresën Administrative për zbatimin esaj

2 Rregullorja “Mbi Masat Kundër Kriminalitetit të Organizuar”

3 Rregullorja Për Ndryshimin e Ligjit në , Fuqi lidhur me Veprat Penale që kanë , të bëjnë , me Dhunën Seksuale

4 Rregullorja Mbi ndalimin e kalimit të paautorizuar të kufirit shtetëror dhe Administrativ

5 Ligjin Themelor të punës në , Kosovë

6 Ligji për veprimtaritë hoteliere dhe turistike

7 Rregullore/ja për Mbrojtjen kundër dhunës në , familje

8 Ligjin për Shërbimet sociale dhe familjare

9 Rregullorja Për mbrojtje kundër rrëmbimit ndërkombëtar të fëmijëve

10 Ligji për familjen i Kosovës

11 Ligji për trashëgiminë , i Kosovës

12 Ligji për barazigjinore

13 Rregulloret Mbi aprovimin e Kodit të Përkohshëm Penal të Kosovës dhe Kodin e Përkohshëm të Procedurës Penale të Kosovës si , ligj bazike

14 Rregullorja Mbi qarkullimin e lirë të personave brenda dhe jashtë Kosovës dhe Urdhëresa Administrative e cila përcaktonte së afërmi zbatimin e kësaj rregulloreje.

Duhet cekur se të gjitha këto ligje bazohen në, të drejtat dhe liritë e qytetarëve që

dalën nga Korniza Kushtetuese e Kosovës dhe në , përputhje të plotë me normat e pranuar ndërkombëtare.

Në , ligjin për Barazi Gjinore në , Kosovë ligjvënësi , ka paraparë një mbrojtje ligjore në , të gjitha nivelet duke filluar nga ato kuvendare e deri tek lëmenjtë e ekonomisë. Në , të gjitha rastet ligjimi bron femrat nga abuzimi i dhunës seksual që mund t'i bëhet nga punëdhënësi , eprori ose nga familjarët e tyre. Ky ligj mbron gjininë , femërore edhe nga detyrimi i lidhjes së martesës me dhunë , apo në , çështje të ndarjes së trashëgimisë.

Shikuar kodet penale të Republikës së Shqipërisë , atë të Bosnjës dhe Hercegovinës dhe krahasuar me Kodin Penal të Kosovës bie në , sy një ngjashmëri , për nga kualifikimi ashtu edhe për nga masat e dënimit që paraqesin këto kode. Kjo do të thotë se dukuria e trafikimit me qenie njerëzore në , këto tri vende shikohet si , njeri ndër problemet kryesore qoftë për të stabilizuar vendin nga brenda qoftë për të dhënë , prova mbi sundimin e ligjit që konsiderohet kusht për inkuadrimin e këtyre shteteve në , BE. Pas luftës UNMIK-u, krijoi shumë rregullore të cilat ishin një bazë e mirë ligjore në , ndalimin dhe luftimin e trafikimit me qenie njerëzore prapë se prapë Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës dhe Kodi i Përkohshëm i Procedurës Penale⁸² vunë

, një bazament legal dhe juridik kompatibil me normat ndërkombëtare në , luftimin e krimit në , përgjithësi. Disa nga zgjidhjet që kishin paraparë në , rregullore të ndryshme u bartën në , Kodin Penal të Kosovës duke pasur parasysh para se të gjithash sigurinë , e jetës dhe pronës , liritë dhe të drejtat e njeriut dhe tërësinë ,

⁸² Kodi i Procedurës Penale i Kosovës , Kodi nr.04/L-123 GZ.Nr.37/2012.

territoriale të Kosovës. Mes tjerash ligjvënësi , ka paraparë masa të ashpra ligjore kundër atyre që në , mënyrë të paautorizuar , në , formë të organizuar , me fëmijë apo me uniformë apo armë kalojnë , kufirin shtetëror dhe administrativ të Kosovës.

Edhe pse disa zgjidhje ligjore të rregullores së UNMIK-ut mbi kalimin e paautorizuar të kalimit të kufirit u bartën në , Kodin e ri Penal mendojmë se disa nga paragrafët e tij nuk mund t'i qëndrojnë, kohës sepse në, Evropën e re kufijtë p obehën çdo ditë e më tepër si , ndarje simbolike mes shteteve.

Megjithatë , për kohën për të cilën po I referohemi (pas konfliktit e këndej) kjo ishte dhe është një bazë e mirë ligjore për të kontrolluar lëvizjen e pakontrolluar të emigrantëve (sidomos nga vendet ish-socialiste të lindjes) që hyjnë , nga Mali I Zi dhe Serbi a fqinje e të cilat kapin shifrën prej 59.50 % të hyrjeve të përgjithshme në , Kosovë.

Prapërtëpasurnënkontrollqarkulliminelinirëtëpersonavenë,Kosovëdhejashtë saj nuk duhet bërë diskriminime siç po ndodh tani kur shtetasit e Malit të Zi dhe t Serbi së hyjnë , vetëm me lejenjohtimi ndërsa shtetas të vendeve tjera duhet t'i nënshtrohen rregullave mbi hyrje e tyre në , Kosovë , duke i detyruar ata të marrin vizat hyrëse në , kufijtë e saj.

Këtë e themi edhe për një arsye se të gjitha të dhënat nga faktor relevantë tregojnë , se hyrjet më të mëdha në , Kosovë të qenieve të trafikuar njerëzore hyjnë, nga Serbia dhe se ajo është një nga vendet burimore dhe të transitit të qenieve njerëzore nga ku veprojnë , grupe të organizuara kriminale (shumetnike) që kontrollojnë , këtë pjesë të Ballkanit perëndimor.

Kodi Penal i Kosovës gjithashtu parasheh veprën penale Kontrabandimin me Emigrantë e cila vepër është e dënueshme me gjobë nga pesëqind mijë euro, dhe me burg deri në , 20 vjet , dhe veprën penale Trafikimi me njerëz i cili gjithashtu

parasheh masa të ashpra dënimi e cila shkon deri në, 20vjet dhe dënim me gjobë deri në,500.000euro.

Edhe fshehja e dokumenteve të identifikimit të viktimave të cilat i janë , nënshtruar skllavërisë ose trafikimit me njerëz nga punëdhënës , drejtor , kontraktor të rrejtshëm ose janë , paraqitur si, organ punësimi ligjvënësi, ka paraparë dënime që shkojnë, nganjë deri në , 5 vjet. Nëse ky akt kryhet nga persona zyrtar gjatë ushtrimit të detyrës zyrtare dënimi shkon nga 3 deri në , shatë vjet.

Kodi Penal në , kapitullin e XIX parasheh veprat penale Kundër Integritetit Seksual duke përfshirë veprat penale Dhunimin, Kryerja e aktit seksual me kërcënim të nderit dhe autoritetit , Sulmi seksual , Degradimi i Integritetit Seksual , Keqpërdorimi seksual i personave me çrregullime mendore a emocionale ose me paaftësi , mendore , Keqpërdorimi seksual i personave nën moshëngjashtëmbëdhjetë vjet , Shpërdorimi seksual duke keqpërdorur pozitën , autoritetin apo profesionin , Mundësimi i prostitucionit , Keqpërdorimi i fëmijëve në , pornografi , Tregtimi i materialit pornografik i personave nën moshën gjashtëmbëdhjetë vjet , Marrëdhëniet seksuale brenda familjeve dhe Vendosja e Skllavërisë , kushteve të ngjashme me skllavërinë , dhe punës së detyruar .

Të gjitha këto vepra penale të parapara me këtë kod kanë , për qëllim mbrojtjen e familjes , fëmijës , gruas dhe shoqërisë në , përgjithësi. Me këtë kod ndalohet përdorimi i dhunës , kërcënimit dhe skllavërimit të shtetasve nga persona fizik apo zyrtar me qëllim të shfrytëzimit seksual apo shfrytëzimin në , punë , të rënda përkundër normave ligjore që janë , në , fuqi në , Kosovë .

Duhet cekur se për hetimin dhe zbulimin e disa nga veprat e rënda penale ligjvënësi , ka paraparë masa të fshehta të hetimit të cilat janë , drejtpërdrejtë nën kontrollin e prokurorit dhe me urdhër të tij ose me urdhër të gjyqtarit të procedurës

parapenale.

Kodi i Përkohshëm i Procedurës Penale i Kosovës⁸³ ka paraparë disa nene sipas të cilit mundësohet hetimi , zbulimi i veprës penale të Trafikimit me njerëz siç e ka përcaktuar ligjvënësi. Kjo arrihet duke zbatuar “Masat e fshehta dhe teknike të vëzhgimit dhe hetimit” kundër personit a disa sish kundër të cilëve ekziston dyshimi bazuar se kanë , kryer vepër penale e paraparë me kod e ku me mjete tjera nuk mund të zbulohet.

Përdorimi këtyre mjeteve dhe masave të fshehta e cila përfshinë , monitorimin e fshehtë të bisedave , kontrollimin e dërgesave postare , dërgesën e kontrolluar e dërgesave postare , përgjimin e telekomunikimeve , përgjigjemi komunikimit përmes rrjetit kompjuterik, regjistrimin e thirrjeve telefonike,zbulimin e mjeteve financiare , blerje të simuluar të ndonjë sendi e të ngjashme i kryen policia gjyqësore.

Disa nga këto veprime hetimore i kryen me urdhër të prokurorit publik , ndërsa disa veprime tjera hetimore kërkohet urdhëresë nga Gjyqtari I Procedurës paraprake.

Në , rastet kur kërkohet urdhri I gjykatësit paraprak për zbatim të këtyre masave e ai është i pa arritshëm për kontakt këtë Urdhëresë mund t’ia lëshoj policisë prokurori publik i cili ka fuqinë , juridike vetëm brenda 24 orësh nga koha e lëshimit.Urdhri i Gjyqtarit të procedurës paraprake për zbatimin e masave të fshehta lëshohet me shkrim dhe për një periudhë prej 60 ditësh.

Ndërsa Urdhrin për përgjimin e telefonave në, bazë të kërkesës së Prokurorit Publik e lejon kolegji i gjykatës kompetente të Qarkut me një afat të kufizuar prej 15 ditësh. Kohëzgjatja e Urdhrit mund të ripërtërihet brenda nëntëdhjetë ditësh.

Duhet cekur se policia gjyqësore zbatimin e këtyre masave ligjore për hetimin

⁸³ Kodi i Përkohshëm Penal i Kosovës , Rregullorja e UNMIK-ut , Nr.2003/25

dhe zbulimin e veprave penale duhet ta filloj jo më vonë , se pesëmbëdhjetë ditë nga dita e lëshimit të urdhëresës nga ana e gjyqtarit paraprak dhe për zbatimin e disa masave të fshehta afati mund të shtyhet edhe për gjashtëdhjetë ditë dhe mund të ripërtërihet Brenda afatit prej 360 ditësh.

Mjaft me rendësi , është edhe neni 263 paragrafi 3 pika 1 dhe 2 e KPPP të Kosovës sipas të cilit me kërkesën e prokurorit publik shlyhen të gjitha të dhënat e adresës , emri , profesioni , apo ndonjë informacion tjetër që mund ta zbuloj identitetin e informatorit , dëshmitarit apo zyrtarit policor para të dyshimit a mbrojtësi , të tij.

Këtë kërkesë mund ta marr jo vetëm prokurori publik por edhe pale tjera në , procedureqëshohinnjërrezikseriozpërnjëpersonafamiljenetijpërtcilënkërkesë vendos gjyqtari i cili mund të vendosë masën mbrojtëse. E njëjta gjë parashihet edhe për mbrojtjen e dëshmitarit bashkëpunues i cili nga gjykata mund të dënohet mebutë ose edhe të lirohet fare nga dënimi nëse ai tërheq dëshminë , e tij dhe dëshmon të vërtetën për raste të rënda penale.

4.1. Rekomandimet

Fenomeni i prostitucionit përbën problem për tërë shoqërinë , njerëzore dhe me këtë problem është i preokupuar komuniteti ndërkombëtar gjegjësisht institucionet e organizmave më të mëdha botëror. Që nga formimi i Organizatës së Kombeve të Bashkuara po thuaj se një duzinë , konventash , traktatesh , rregulloresh , direktivash dhe protokollesh. Në , këtë rrafsh këto dokumente janë , të projektuar në , mbrojtjen e femrave nga prostitucioni , trafikimi , apo edhe ndaj secilës shkelje të të drejtave të tyre.

Nga shumë dokumente mund të përmendim : Konventa për Zhdukjen të Gjitha Formave të Diskriminimit kundër Grave⁸⁴ dhe Protokollin Opsional të saj Konventën për të Drejtat e Fëmijës⁸⁵ dhe Protokollin Opsional të tij për shitjen e fëmijëve , prostitucionin fëmijnor dhe pornografinë , fëmimore , Konventa për Shtypjen e Trafikimit të Njerëzve dhe për Shfrytëzimin e Prostitucionit të të tjerëve dhe Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të Organizuar Transnacional dhe Protokollet e tyre,në, veçanti Protokollin për Parandalimin e Shtypjes dhe Ndëshkimi i Trafikimit të Njerëzve.

Konventa e Kombeve të Bashkuara kundër Krimit të organizuar trans-nacional , fenomenin e trafikimit me qenie njerëzore e konsideron si , :

Trafikimi me qenie njerezore duke perfshire te gjitha format e mundshme përcjellëse ose abuzimi të pushtetit apo të një pozicioni lëndueshmërie , ose duke dhënë , apo marrë pagesa apo përfitim për të arritur pëlqimin e një personi , duke pasur kontroll mbi një person tjetër , me qëllim shfrytëzimi. Shfrytëzimi përfshinë ,

⁸⁴ Kushtetuta e Republikës së Kosovës , e cila hyri në , fuqi me 15 qershor 2008.

⁸⁵ Asamblesë Gjenerale të Kombeve të Bashkuara më 18 dhjetor 1990. Kjo konventë hyri në , fuqi më 1 Korrik 2003.

si , minimum , shfrytëzimin e prostituimit të tjerëve ose forma të tjera të shfrytëzimit seksual , punën ose shërbimet e detyruara , skllavërinë , ose praktika të ngjashme me skllavërinë , vënien në , shërbim ose heqjen e organeve.”

Trafikimi i qenieve njerëzore ne kohen e sotit, përfaqëson një problem të mprehtë social. Sepse ky fenomen ka prekur një numër të konsiderueshëm personash:

- (1) , konsiderohet si , e papranueshme ne vend;
- (2) , kundrejt tij mund të reagohej ne forma te ndryshme;
- (3) , përmes një veprimi kolektiv e të organizuar mire nga shteti dhe institucionet relevante;
- (4). Sipas studiuesve te ndryshëm social, përfaqësojnë , katër kushte që një problem i dhënë , të klasifikohet si , ‘social’.

Në Republiken e Kosoves, nuk ekzistojnë ligje adekuate që ndalonte prostitucionin, ndërsa nuk ekziston asnjë rregullore që do ta legjitimonte atë. Pa funksionimin e ligjit, grupet mafioze organizojnë , rrjetin e prostitucionit nëpër të ashtuquajturat “klube nate” ne hotele dhe restorante te ndryshme ilegale, ku femrat e trafikuar mund te ju shoqerojn edhe ato shantazhohen ng aboset e tyre.

Pas luftës, me rastin e vendosjes se Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në , Kosovë (UNMIK-ut) , trafikimi me njerëz fillimisht është paraparë me Rregulloren e UNMIK-ut me numër 2001/ 4.⁸⁶

Rregullorj ane fjalë, përmban dispozita të rëndësishme qe e përkufizojnë , trafikimin me njerëz dhe dënimet që mund të shqiptohen për këtë vepër penale; fshehjen e dokumenteve të udhëtimit; shfrytëzimin ose sigurimin e shërbimeve

⁸⁶ Rregulloren e UNMIK-ut me numër 2001/ 4

seksuale në ,një gjendje të shfrytëzimit seksual; hetuesinë; konfiskimin dhe procedurën gjyqësore; si, dhe përfshin edhe dispozita që u referohen mbrojtjes dhe ndihmës së viktimave të trafikimit.

Sipas nenit 139 Kodit Penal të Kosovës⁸⁷, shprehja “trafikim me njerëzit ”donë, të thotë: “rekrutim, transportim transferim strehim ose pranim i personave me anë , të mjeteve të kërcënimit ose të përdorimit të forcës apo me forma të tjera të detyrimit , rrëmbimit , falsifikimit , mashtrimit apo të keqpërdorimit të pushtetit apo të pozitës së ndjeshme ose me anë , të dhënies a marrjes së perfitimeve”.

Edhe pse shumë zëra në , opinionin publik lidhur me këtë problem i karakterizon një moralizim provincialist , ai kryesisht është përvijuar në , dy drejtime. Njëra palë kërkon ndalimin me ligj dhe dënimin e pamëshirshëm të gjithë atyre që merren me këtë “profesion” , ndërsa pala tjetër pohon se zgjidhja më e mirë është legalizimi i prostitucionit , por duket se nga droja e “njollosjes morale” ata pohojnë , se kjo do të duhej të nënkuptonte “izolimin e atyre që merren me këtë profesion dhe mbajtjen sa më larg nga vajzat shqiptare”.

Pjesëtarë të një shoqërie të “mbyllur” , ku dukuritë si , prostitucioni, incesti apo homoseksualizmi janë, “zgjidhur”, nëse jomeligj, atëherë “me pushkë” , ata sikur duan të besojnë , se “mishi i bardhë” , që mbase paguhet nga djemtë e tyre , s'është veçse “mish ihuaj”.

“Kodi i heshtjes ”që vazhdon të ekzistojë në , Kosovë⁸⁸ ka bërë që të mos flitet fare apo vetëm të “pëshpëritet” për trafikimin e vajzave shqiptare në , vendet e tjera. Me ligj kjo dukuri nuk është legalizuar edhe pse defakto është një legalizim i heshtur që inkorporohet në, mekanizma për pasurimin e politikanëve,që janë, pjesë e

⁸⁷ Kodi Penal i Kosovës , Kodi nr.04/L-082 , GZ. Nr.19/2012 dhe Nr. 30/2012.

⁸⁸ Raport I Policisë së Kosovës, 2011

pushtetit dhe trafikantëve që në , disa raste janë , të lidhur me pushtetin. Edhe vendet më të zhvilluara kanë , bërë legalizimin e kësaj dukuri , në , pamundësi , që të çrrënjohet plotësisht. Kjo formë ka sjellë edhe aspektet pozitive të saja:

- Rritja e buxhetit nga tatimet e klubeve dhe vajzave që ushtrojnë , këtë “zanat”;
- Minimizimi i mundësisë së përhapjes së sëmundjeve ngjitëse përmes formave të prostitucionit , pasi , organet shëndetësore do të ishin të obliguara të bënin mbikëqyrjen e vajzave që ushtrojnë këtë veprimtari;
- Mbikëqyrja shtetërore për t’i ndihmuar vajzat të cilat nuk dëshirojnë , të vazhdojnë , këtë veprimtari dhe inkuadrimi i tyre në , rrjete e mirëfilltashoqërore;
- Pamundësia e trafikantë të manipulojnë , nga “puna” që ato bëjnë ,etj.

Qeveria⁸⁹ është e obliguar të merrte me dukuritë që e shqetësojnë , qytetarin e Kosovës⁹⁰ dhe ndikojnë , në , vetëdijesimin e tyre për pasojat e çdo lloji dukurie. Është obligim moral dhe qytetar,por i të gjithë neve të flasim për këto tema ,tëdiskutojmë dhe bëjmë hapa në , respektimin e të drejtave të njeriut , por pa e cenuar të drejtën e dikujt tjetër. Shpresoj se hapja e këtij debati do të nxis hapa te më tejshme të debateve , të cilat më vonë , të konkretizohen edhe me veprime ligjore.

Konsideroj se nga të gjeturat e hulumtimit mund të përfundohet se për problematikën e prostitucionit duhet të mobilizohet e tërë shoqëria që të bëhet një informim sa më masovik mbi rreziqet dhe format e predatimit në , këtë “profesion”.

Institucionet shtetërore duhet të marrin në , konsideratë një herë mirërregullimin me një ligj të veçantë këtë problematikë , duke parapa masa ndëshkuese të larta për

⁸⁹ Kushtetuta e Republikës së Kosovës , e cila hyri në , fuqi me 15 qershor 2008.

⁹⁰ Qeveria e Kosovës , [Plani i Veprimit për Luftimin e Trafikimit me Qenieve Njerëzore në , Kosovë](#) , Prishtinë , 17 Maj 2005

ushtruesit dhe shfrytëzuesit e prostitucionit.

Institucionet arsimore duhet të bëjnë , më shumë në , informimin e hershëm të fëmijëve mbi këtë fenomen si , dhe për rreziqet që kanos prostitucioni.

Rrjedhimisht rekomandimet e mia janë:

1. Ministria e Punëve të Brendshme si institucion përgjegjës për hartimin dhe zbatimin e politikave shtetërore kundër trafikimit me njerëz duhet të ketë departamentin e veçantë kundër luftës së trafikimit me njerëz dhe në vete të përfshijë edhe përfqesues nga institucione tjera si policia, shoqëria civile, të mbijetuarit e trafikimit. Departamenti të ketë edhe kapacitete operative.
2. Policia e Kosovës – nëpërmjet Sektorit të Trafikimit me njerëz, të punojnë parandalimin e krimit dhe veprave të trafikimit, mbrojtjen e viktimave të trafikimit dhe ndjekjen e kryerësve të krijimit dhe prezantimin e fakteve në prokurori, duhet që nëpërmjet Sektorit të bashkëpunoj me institucionet ndërkombetare simotra që të luftoj rrjetin ndërkombetar të trafikimit.
3. Prokuroritë dhe Gjykatat, si institucione përgjegjëse për ndjekjen penale të trafikantëve, ndëshkimin adekuat të tyre, për trajtimin jo diskriminues të viktimave të trafikimit para dhe gjatë gjykimit, për konfiskimin e pasurisë dhe aseteve të fituara me anë të veprës penale të trafikimit.
4. Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale, nëpërmjet institucioneve profesionale të saj në fushën e mirëqenies sociale, punës dhe punësimit, politikave sociale zbaton politikat dhe i ofron shërbimet për mbrojtjen dhe riintegrimin afatgjatë për viktimat e trafikimit.

Duhet që të ketë departament të ndarë për viktimat e trafikimit në mënyre që të integrohen sa më mirë në shoqëri, dhe departamenti të funksionoj si njësi në vete.

LITERATURA

LITERATURA PRIMARE

- Albi A. , EU Enlargement and the Constitutions of Central and Eastern Europe , Cambridge University Press , 2005
- Anneli Albi , EU enlargement and the Constitutions of Central and Eastern Europe , Cambridge University Press , 2005 , f. 9-14
- Anthony Aust , "Modern treaty law and practice" (Cambridge : Cambridge University Press 2007)
- Blakaj S. , Rrahmani Z. , (2007) Kosova Facts that Won't Keep Silent , ATV Media , Prishtinë , f. 160-161
- Claire Ovey , Robin E. Hite , European Convention on Human Rights (2006) , fq.159.
- Di Nicola , Andrea , Isabella Orfano , Andrea Cauduro dhe Nicoletta Conci: Studim mbi Legjislacionin Kombëtar mbi Prostitucionin dhe Trafikimin e Grave dhe Fëmijëve. Bruksel - Strasburg: Transcrime , Europaparlamentet , 2005
- E. Sahiti , *E drejta e procedurës penale* , Prishtinë , 2005 , fq.126.
- Frederic Lemieux , International Police Cooperation , Emerging Issues , Theory and practice , 2010 , faqe30.
- Frederic Lemieux , International Police Cooperation , Emerging Issues , Theory and practice , 2010 , faqe27.
- Frederic Lemieux , *International Police Cooperation-Emerging Issues* , theory and practice , 2010 , faqe 2.
- Gashi R. Ekzekutimi i dënimeve alternative , Prishtinë , 2013
- Gërxhaliu S. Trafikimi dhe Prostitucioni në Kosovë (2003) , Prishtinë , f. 33
- Gjeqovi Sh. Kanuni i Lekë Dukagjinit , Tiranë , (1999) ,
- Halili , Ragip , Kriminologjia , Prishtinë , 2011.
- Hanel B. Bazat e Menaxhimit për Mbikëqyrjen dhe Menaxhimin Policor-Shkolla e Shërbimit Policor-Vushtrri , f. 68(2004) ,
- Krasniqi M. , Evropa e Lirë , 4 Prill 2003.
- Krasniqi M. , Shoqëria dhe prostitucioni , Gazeta Shekulli , 6 prill 2003.

- Laison Office of Sweden in Prishtina , Kosovo gender analysis , faqe 12 , 17 May 2004
- Leon Duguit , Traité de droit constitutionnel , Paris , 1923 dhe Jeze , Principes généraux de droit administratif , Paris , 1920.
- Lokar J. , Psihijatria II , Medicinska Knjiga Beograd , f. 1209
- Luan Omari , Parime dhe institucione të së drejtës publike , Tiranë , 1993 , f.167-269
- Lloha E. , Koncepti i sovranitetit dhe pasqyrimi i tij në , Kushtetutën e Kosovës , botuar në , “Gjeopoli- tika” , Nr. 4 , mars , 2010
- M. A. CRESPO. , Parliamentary Immunity in the Member States of European Union and the European Parliament , Working Paper of European Parliament , 1999
- MASTROPAOLO , L. VERZICHELLI. , Il parlamento , Editori Laterza , 2006
- Michel Lesage , Les interventions du législateur dans le fonctionnement de la justice , Paris , LGDJ , 1960.
- Musaj F. , (2002) , Gruaja në , Shqipëri 1912-1939 , Tiranë Nursing Times ‘Into Europe’ Oct. 24 , 1990
- Onnie Wilson (2003). , (2003) , [http : //www.nationalReview.com](http://www.nationalReview.com)
- Parsons , Annika: Zbatimi i interesit të fëmijës në vendimet për azilkërkuesit dhefëmijët e refugjatëve.Helsinki: Avokati i Popullit për Minoritetet , 2010
- Patricia Birnie , Alan Boyle and Catherine Redgwel , "International Law andthe Environment" (3rd edition , Oxford University Press 2009)Vendimet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut.
- Pearson , E.: Sfida Mekong. Trafikimi i qenieve njerëzore: ripërcaktimi i kërkesës. FaktorëtedestinacionitnëtrafikiminefëmijëveDhetërinjvenënrë- rajonineMekongut. Geneve: ILO ,2005.
- Puhan , Ivo , E drejta romake , Prishtinë , 1989
- Raportin Joint East West Research On Trafficking in Children for Sexual Purposes in Europe : The Sending Countries , ECPAT Europe Laë Enforcement Group , Amsterdam 2004
- Raportin Joint East Ëest Research On Trafficking in Children for Sexual Purposes in Europe : TheSending Countries , ECPAT Europe Laë Enforcement Group , Amsterdam 2004
- Routledge , faqe 795-798. Me 1923 është krijuar Komisioni Ndërkombëtar i Policisë Kriminale (International Criminal Police Commission (ICPC) me

qendër në , Vienë , Austria , me iniciativen Dr Johannes Schober , president Policisë së Vjenës.

- Sahiti , E., Murati , R., E drejta e procedurës penale , Prishtinë , 2013
- Salihu , I., E drejta penale(pjesa e përgjithshme) , Prishtinë , 2005
- Saskiahufnagel, *policing cooperation across borders: Comparative perspectives on law* , 2013
- Skilbrei , May-Len dhe Marianne Tveit: "Përcaktimi i trafikimit përmes punës empirike. Kufijtë e paqartë dhe pasojat e tyre ". Gjinia , Teknologjia dhe Zhvillimi , 2008 , Vol. 12 , nr. 1: 9-30.
- Sokol S. "Drejtësia Kushtetuesenë, zhvillim", Tiranë, 2011, fq. 641-644,
- Sokoli , L. , Gëdeshi I. , (2006) , Trafikimi Rasti i Shqipërisë , Instituti i Sociologjisë , Tiranë
- Standardni Recnik Engleski srpskohrvatski , Obod-Cetinje , Medicinska Kniga-Beograd- Zagrb 1980 fq.585 Trafika f. tobaccoconer's shop- trafikant m. tobaccoconist
- Standardni Recnik Engleski srpskohrvatski , Obod-Cetinje , Medicinska Kniga-Beograd- Zagrb 1980 Trafika f. tobaccoconer's shop- trafikant m. tobaccoconist
- Statute of the Council of Europe, London, 5.V.1949, The Statute of the Council of Europe has been numbered "1" in the European Treaty Series. Amendments and texts of statutory character adopted later have been numbered 6 , 7 , 8 and 11.
- Shabani A. & Bojaniq N. & Obradoviq V. , (2007) , Moduli Trafikimi i Qenjeve Njerzore, FKN Sarajevë , Prishtinë
- The Kvinna till Kvinna Foundation , 2001 , Getting it Right? Paraqet shqetsimin e tyre për Bodelet E shumta që funksiononin në , Kosovë gjatë periudhës së Misionit Verifikues të OSBE në, shtator 1998 dhe shqetësimin e tyre lidhur me trafikimin e qenjeve njerzore , f.20
- Zimmerman , Cathy , Mazedra Hossain , Kate Yun , Brenda Roche , Linda Morison , dhe Charlotte Watts: Smiles Vjedhur. Pasojat fizike dhe psikologjike të shëndetit të grave dhe adoleshentëve të trafikuar në Evropë. Londër: Shkolla e higjienës dhe mjekësisë tropikale në Londër (LSHTM) , 2006

LITERATURA SEKONDARE

- Bibla , Mat. 21 : 31.
- Deklarata e Përgjithshme e të Drejtave të Njeriut e vitit 1948
- Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut miratuar dhe shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e OKB-së , me rezolutën e saj nr. 217A/III , datë 10 dhjetor1948.
- Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut miratuar dhe shpallur nga Asambleja e Përgjithshme e OKB-së , me rezolutën e saj nr. 217A/III , datë 10 dhjetor1948.
- Elezi I. E drejta penale , pjesa e posaçme , Tiranë , 2009 , fq.145-146
- Gazeta Zyrtare e Misionit të Administratës së Përkohshme të Kombeve të Bashkuara në , Kosovë , vëllimi 1 , Prishtinë , 2001

Web -site

http :

//combathumantrafficking.files.wordpress.com/2013/12/5babroad5dvictimbyregion.pn g

http : //combathumantrafficking. files. wordpress.com/ 2013/12/5 babroad5 dvictimbyregion. pn g

http : //New s.yahoo.com/s/ap Fla. Women has 10 husbands , charges say , Sun Dec 16 , 1 : 11 AM ET

http : //New s.yahoo.com/s/apFla. Womenhas 10 husbands , charges say , Sun Dec 16 , 1 : 11 AM ET

- Kodi i përkohshëm i Procedurës Penale i Kosoves , Rregullorja e UNMIKU- ut Nr.2003/26 Gazeta Zyrtare UNMIK-ut , Vellimi 3-2003.
- Kodi i Përkohshëm Penal i Kosoves , Rregullorja e UNMIK-ut , Nr.2003/25.
Kodi i Procedures Penale i Kosovës , Kodi nr.04/L-123 GZ.Nr.37/2012.
- Kodi Penal i Kosovës , Kodi nr.04/L-082 , GZ. Nr.19/2012 dhe Nr. 30/2012. Kushtetuta e Republikës së Kosovës , e cila hyri në , fuqi me 15 qershor 2008.
- [Oxford Albanian-English Dictionary , Tiranë , 2000 edit by Leonard New mark](#)

[, faqe 874](#)

- Preamble to the Treaty Establishing the European Coal and Steel Community , signed 18 April 1951 , 261 UNTS 140(entered into force 23 July 1952) , Paul P Craig and Grainne de Burca , [EU Law , Texts , Cases and Materials](#) , 2011.3-4.
- Projekti i kthimit dhe riintegrit , Zyra e IOM-it , Zyra në , Kosovë Kundër Trafikimit- 2000-2001-2002 fq 7
- Qeveria e Kosovës , [Plani i Veprimit për Luftimin e Trafikimit me Qenieve Njerëzore në , Kosovë](#) , Prishtinë , 17 Maj 2005
- Raport i Policisë ë Kosovës 2011 , Maj 2005.
- Revista Thema , Dr.Vesna Nikolic-Ristanovic në , punimin [Trgovina Zenama u Srbiji I oklonim zemljama : obim , karakteristike i uzroci](#) , faqe 3 , prill 2002 Beograd
- [Trafikimi Fëmijëve në , Kosovë](#) , UNICEF Kosovë , qershor 2004 , faqe 20-21
Trafikimi Fëmijëve në , Kosovë , UNICEF Kosovë , qershor 2004 , faqe 20-21
- [www.bbc.co.uk/albanian,RaportineautorëvePeterEglauer&JohannesSteinerpërvitin 2005-2006](#) me 01.02.2012 , 22.34 [www.vip-escort.com](#)
- [www.trazim.com/escort/htm. me 01.02.2012 , 22.34 www.vip-escort.com](#)
- [www.unhcr.org/statistics](#)

LITERATURA NDIHMESE

1. Albanian Institute for International Studies, [Rethinking EU Integration. Perceptions and realities](#) , Ti-
*Based on the Random House Unabridged Dictionary , © Random House , Inc. 2006. [American Heritage Dictionary- Cite This Source](#) trade in some specific commodity or service , often of an illegal nature : the vast traffic in narcotics. To trade or deal in a specific commodity or service, often of an illegal nature (usually fol. by in) : to traffic in opium. The commercial exchange of goods; trade. Illegal or improper commercial activity : *drug traffic on city streets*. The business of moving passengers and cargo through a transportation system. See Synonyms at business. Origin: 1495–1505; earlier *traffyk* < MF *trafique* (n.), *trafiguer* (v.) < It *traffico* (n.) , *trafficare* (v.) , of disputed orig.*
2. IOM , Shtator 2006 Viena , Austria. Sipas këtij hulumtimi trafikimi i qenjeve njerzore dhe kontrabandimi me njerëz nga lindja e largët përmes Kazakistanit , Kirgistanit dhe Tagjikistanit , të ndihmuar nga grupe kriminale , agjencituristike , si , dhe nga zyrtar të ambasadave të Kirgizisë në , Indi dhe Pakistan të cilët trafikantëve iu shisnin visat turistike për migrantët deri në , 400 \$USA. Nga këtu i kalonin në , vendet e cekura më lartë ku iu rregulloheshin visa Shengen dhe dokumente tjera për të vazhduar rrugën për në , Europë. Rruga për në , Europë migrantëve iu kushtonte nga 6000-8000 \$US. Shih më gjërsisht faqe 42 dhe 44
3. CD-ROM : “[Connaissance de l’Assemblée](#)” : Le statut du député , 2001
4. Christian Lerat, [La Cour Suprême des États-Unis, pouvoir set évolution historique](#)
5. , Presses Universitaires de Bordeaux , 1989.
6. Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut
7. Esmein , [Droit Constitutionnel](#) , Ed. Leon Tanin , Paris , f.573.
8. [EU Faces Comlictions in Plan to Halt Migrants](#) botuar në , gazeten The International Herald Tribune , 1 June 2006 mbi shqetsimin e vendeve të UE dhe vetkomisionerit të Punëve të Brendshme dhe të Drejtësisë. Franko Fratinimbi
9. Levizjet e migrantëve nga vendet afrikane përmes Ishujve Kanare dhe hyrjet e tyre në , Spanjë.
10. Horsnby kundër. *Greqisë* , GJEDNJ , 5 shkurt 1997; *Immobiliare Saffi kundër. Italisë* , GJEDNJ , 28 korrik 1999.
11. Jean-Claude Béguin , [Le contrôle de la constitutionnalité des lois en République Fédérale d’Allemagne](#) , Paris , 1982.
12. Konventa Ndërkombëtare për Mbrojtjen e të drejtave të të gjithë punëtorëve migrant dhe anëtarëve të familjes së tyre , adaptuar nga rezoluta 45/158 e Asamblesë Gjenerale të Kombeve të Bashkuara më 18 dhjetor 1990. Kjo konventë hyri në , fuqi më 1 Korrik 2003.

13. Kushtetuta e Republikës së Kosovës
14. [Le mandat parlementaire , Publie par l’UIP ,2000](#)
15. [Le mandat parlementaire](#) , Publie par l’UIP ,2000
16. Neni 3 i Rregullores së UNMIK-ut 2000/47 , i shpallur nga PSSP-ja më 18 gusht 2000
17. Neni 6 i KEDNJ-së; shih më tutje *Golder kundër. Britanisë së Madhe* , KEDNJ , 21 shkurt 1975, *Osmankundër. Britanisë së Madhe*, 28 tetor 1998, *Fayed kundër. Britanisë së Madhe* , KEDNJ , 21 shtator 1994
18. Në, Raportin e tij 122/01, të datës 10 Dhjetor 2001, Ombduspersoninë, Kosovë deklaroi se “UNMIK-u vepron si , Shtet surogat në , Kosovë dhe jo si , një Shtet I cili kërkon mbrojtjen kundër juridiksionit të një shteti tjetër , në , kuptim të doktrinës së imunitetit sovran.”
19. Pakti Ndërkombëtar për të Drejtat Civile dhe Politike
20. [Trafficking of Women and Children for sexual exploitation in the EU : The involvement of Western Balkans Organised Crime](#) 2006 , Public Version Botim i Europol-it f.22.

SHTOJCAT A

Pyetësori

Të dhëna mbi të anketuarin

Vendbanimi :

(fshati , komuna)

Mosha :

Gjinia: _____ M _____ F

- Shkollimi: fillorë imesëm universitar

(rretho njërën)

- Përkatësia etnike:

(shëno)

- Kushtet ekonomike : jotëmira mesatare të mira

(rretho njërën)

- Numri i anëtarëve në , familje:

(shëno numrin)

- Numri i të punësuarve në , familje:

(shëno numrin)

- Qasje interneti në ,shtëpi: Po Jo

(rretho njërrën)

- Sa jeni të informuar mbi fenomenin e trafikimit me qenie njerëzore?

- a) Aspak
- b) Pak
- c) Relativisht
- d) Shumë mirë

- Informacionet i keni fituar nga:

- a) Interesimipersonal
- b) TV (shpjego mënyrën)
- c) Radio
- d) Broshura
- e) Postera
- f) Të tjera -shpjego

- Çka kuptoni me nocionin "TONj"?

- a) Puna edetyruar
- b) Abuzimiseksual
- c) Tregtia meorgane
- d) Skllavëria

• A ju kujtohet ndonjë kampanjë kundër trafikimit dhe cila ishte motoja esaj?

• Kush mund te jenë , të rrezikuar nga TQNj?

1. Fëmijët
2. Vajzat/gratë
3. Të varfrit
4. Të rinjtë
5. Femrat
6. Të gjithë

• A keni dëgjuar për raste të tilla në , Komunën tuaj?

• Në , cilat vende , sipas mendimit tuaj , zhvillohet TQNj?

1. Qytetet emëdha
2. Vende të pazhvilluara dhe të dala nga luftërat
3. Në , vende të varfra
4. Klubet e natës/kafenetë
5. Shtete të mëdha
6. Vendet që janë , në , tranzicion

7. Nuk edi

- Ku duhet paraqitur rastet e trafikimit?
- A keni informacion mbi institucionet tjera që merren me raste të trafikimit?
- Cilët akterë kanë , ndikuar në , vetëdijesimin e shoqërisë mbi këtë fenomen?

a) Mediat

b) Institucionet Qeveritare

d) OJQ-të

Të tjera: (shëno cilat)

- Në , çfarë forme do të duhej të luftohej TQNj?
- Ndonjë koment tjetër në , lidhje me fenomenin e trafikimit me qenie njerëzore

:

- Si , e vlerësoni pyetësonin:
- a) Të qartë!
- b) Të paqartë! (shëno cilat pyetje ishin të paqarta):

Pyetësi për – Prostitucioni

Ku keni dëgjuar për termin prostitucion?

1. mediet
2. librat
3. shoqëria
4. punë
5. shkollë

A ka prostitucion në , Kosovë?

1. po
2. jo
3. nuk edi

Ku zhvillohet prostitucioni në , Kosovë ?

1. shtëpi publike
2. motele
3. banesa
4. diku tjetër

A duhet të legalizohet prostitucioni?

1. Nese po
2. Nese jo

3. Nuk e di

Sipas juve shkak i ushtrimit të prostitucionit është?

1. ekonomike
2. dhuna
3. dëshira
4. sëmundja

Nëse dikush nga rrethi juaj ushtron prostitucion , ju do ta :

1. izoloni (largoni nga rrethi shoqëror)
2. do ti ndihmoni të largohet
3. nuk do ju intereson

Në , rrethin tuaj shoqëror a njihni ndokënd që ka pasur qasje në ,
prostitucion (ofrim apo shfrytëzim të shërbimit)?

p

o

j

o

Prostitucioni është fenomen që bie ndesh me :

1. etiken /moralin
2. religjioni

3. shëndetin

4. normat shoqërore

Penalizimi / dënimi për ushtrimin e prostitucionit duhet bërë ndaj :

1. femrës /prostitutës

2. mashkullit / marrësit të shërbimit

3. që të dyve

Penalizimet duhet të jenë , :

1. të larta

2. të lehta

Për pengimin e zhvillimit të prostitucionit duhet të angazhohen :

1. familja

2. shoqëria

3. shkolla

4. organet e rendit

5. të gjithë

A po bënë , shteti / shoqëria mjaft që të eliminohet

fenomeni i prostitucionit?

1. po

2. jo

3. nuk e di

Së paku një herë në jetën tuaj a jeni ndjer i/e rrezikuar që të trafikoheni

b. I/e rrezikuar për t'u rrëmbyer me forcë , :

1. Po;

2. Jo.

c. Mashtime , premtimeve për matesë:

1. Po;

2. Jo.

d. Premtimeve për punësim jashtë:

1. Po;

2. 2.Jo.

e. Premtime për vazhdimin e shkollës jashtë :

1. Po;

2. Jo.

f. Me premtime për të fituar para në , rrugë tëndryshme

1. Po;

2. Jo.

g. Për t'u bërë lypës:

1. Po;

2. Jo.

Nga kush e keni marrë këtë informacion mbi rreziqet e trafikut?

1. Nga nëna;
2. Nga babai;
3. Nga fqinjet;
4. Nga shoqet;
5. Nga një person i trafikuar;
6. Nga shoqatat , shoqëria civile;

Cfarë ju tremb më shumë në jetën tuaj?

1. Skamja;
2. Skam fat ne jete;
3. Një

martesë

pa

dëshirën

time

4. Përfs

hirja në

,prostitu

cion;

5. Bimet narkotike;

6. HIV;

7. Vrasja;

8. Kercnimi;

9. Fatkeqësitë atmosferike;

10. E pa punesuar;

11. Të tjera gjera

Në , komunitetin tuaj sa është shqetësim i trafikimit të grave dhe adoleshentëve?

1. Shumë shqetësim;

2. Pak shqetësim;

3. Aspak shqetësim;

4. Nuk di ta vlerësoj.

Personalisht a njihni person/a të trafikuar?

1. Po njof;

2. Jo nuk njof.

Shënim : Ne vijim janë disa pyetje të parashtruara vetëm për të anketuarit me përgjigjen “PO”

Nëse “PO” , trafikimi i tij/saj u realizua :

1. Me mashtrime duke synuar martesë;
2. U rrëmbyer me force ;
3. U mashtrua me premtime për punësim jashtë;
4. U mashtrua me premtime për shkollim jashtë;
5. U mashtrua me premtime për të fituar shpejt para me trafikim;
6. U trafikuar për të lypur në rrugë;
7. U josh nga premtimet për të dalur jashtë;
8. U trafikua me joshje , për shuma të parave.

Referuar rastit të me sipërm , ç’moshë

kishte i(e) trafikuari (a)

1. 12-15 vjeç;
2. 16-18;
3. 19-21;
4. Mbi 21 vjeç.

Referuar këtij rasti konkret , ç’nivel arsimor kishte

1. I (e) pashkolluar;
2. Fillor
3. Mesëm të ulët;
4. I mesëm;
5. I lartë

Referuar këtij rasti konkret , ç'nivel arsimor kishte:

1. I/epunësuar ne Institucione;
2. I papunësuar ndonjëherë ne Institucione;
3. Nxënës (e) ose student (e);
4. I mitur (nën 16 vjeç) që kishte braktisur shkollën me heret

Referuar rasti me lartë , ky person në , kohën e trafikimit , ku jetonte:

1. Me prindër;
2. Vetëm me nënën e vet;
3. Vetëm me babain e vet;
4. Bashkëjetonte me një partner tjetër;
5. Mebashkëshortin (e n) ne shtëpi;
6. Vetëm , jetimore etj.

Në , tabelen në vijim “notoni” sipas vlerësimit tuaj profesional faktorët që ndikojnë , në , trafikimin e q. njerezore. Nga 1 – ndikim i madh, deri 10 vleresim jo i rendesishem:

a : Mungesa e stabilitetit politik
(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

b : Varfëria
(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

c : Papunësia

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

d : Dobësimi i familjes

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

e : Statusi , i ulët i

femrës në ,

shoqërinë , (1 , 2 ,

3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 ,

9 ose10).

f : Dhuna

mashkullor

e ndaj

grave (1 , 2

, 3 , 4 , 5 , 6

, 7 , 8 , 9

ose10).

g : Mungesa e shpresës

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

h : Synimi për

tu martuar me

çdo kusht (1 , 2

, 3 , 4 , 5 , 6 , 7

, 8 , 9 ose10).

i : Dëshira e papërmbytur për para kesh , te djemtë

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

j : Dëshira e

papërmbytur për para

kesh , te vajzat (1 , 2 , 3

, 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9

ose10).

k : Degradimi moral i

femrave që trafikohen

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 ,

8 , 9 ose10).

l : Degradimi moral i

meshkujve trafikantë

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7

, 8 , 9 ose 10)

m : Ndikimi i shtetasve të huaj për të dalur jashtë shtetit

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10)

Në , tabelen në vijim “notoni” sipas vlerësimit tuaj punën e institucioneve të mëposhtme. Nga 1 (ndikim shumë i madh) deri në , 10 (ndikim i papërfillshëm):

a : Qeveria e vendit

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

b : Policia e vendit

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

c : Gjykatat dhe Prokuroria e vendit

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

d : Shoqata , Organizata Jo-qeveritare

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

e : Komunitetet qytetare dhe opinionit publik

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose10).

f. Mediat

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10).

g : Komunitetet fetare

(1 , 2 , 3 , 4 , 5 , 6 , 7 , 8 , 9 ose 10)